

S p r á v a

**o stave ochrany osobných údajov
za roky 2015 a 2016**

Bratislava, august 2017

Správa o stave ochrany osobných údajov za roky 2015 a 2016

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky v rámci plnenia úloh pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov v zmysle ustanovenia § 46 ods. 1 písm. t) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z., predkladá Národnej rade Slovenskej republiky správu o stave ochrany osobných údajov najmenej raz za dva roky.

Na základe vyššie uvedeného predkladám **Správu o stave ochrany osobných údajov za roky 2015 a 2016**. Správa o stave ochrany osobných údajov za hodnotené obdobie bude po prerokovaní v Národnej rade Slovenskej republiky zverejnená na webovom sídle Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky - www.dataprotection.gov.sk a zároveň poskytnutá elektronickým a tlačovým médiám, ako aj verejnosti.

Soňa Pótheová
predsedníčka úradu

Obsah

1. Úvod	6
1.1. Cieľ správy o stave ochrany osobných údajov	6
1.2. Nadväznosť na Správu o stave ochrany osobných údajov za roky 2013 a 2014 ..	6
2. Postavenie, personálne zabezpečenie a rozpočet úradu.....	7
2.1. Postavenie úradu	7
2.2. Personálne zabezpečenie úradu.....	7
2.2.1. Verejné funkcie úradu	7
2.2.2. Personálna oblasť zamestnancov úradu	8
2.3. Rozpočet úradu	9
2.4. Projekt EÚ Pilot na úseku ochrany osobných údajov v Slovenskej republike ...	11
3. Legislatívna úprava ochrany osobných údajov	12
3.1. Medzirezortné pripomienkové konania všeobecne záväzných predpisov	12
3.2. Európsky legislatívny balík ochrany osobných údajov.....	12
3.3. Návrh nového zákona o ochrane osobných údajov.....	13
3.4. Príprava návrhu nariadenia na európskej úrovni.....	14
3.4.1. Vývoj legislatívneho procesu návrhu nariadenia na úrovni Európskej únie.....	14
3.5. Metodické usmernenia úradu	15
4. Komunikácia úradu s verejnosťou	16
4.1. Vyjadrenia úradu k otázkam fyzických osôb a právnických osôb.....	16
4.2. Komunikácia úradu s médiami	16
4.3. Deň ochrany osobných údajov	17
4.4. Webové sídlo úradu a jeho návštevnosť	17
5. Zodpovedná osoba.....	18
5.1. Postavenie a význam zodpovednej osoby	18
5.2. Skúška fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby	18
5.3. Register zodpovedných osôb	20
6. Schvaľovacia činnosť úradu - registrácie a cezhraničný prenos osobných údajov ..	21
6.1. Oznamovacia povinnosť informačných systémov	21
6.2. Osobitná registrácia informačných systémov	22
6.3. Cezhraničný prenos osobných údajov.....	23
6.3.1. Prenos do krajiny zaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov	23
6.3.2. Prenos do krajiny nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov..	25
7. Kontrola spracúvania osobných údajov.....	26
7.1. Plán kontrol	27
7.1.1. Schengenské acquis.....	28
7.1.2. Spracúvanie osobných údajov na marketingové účely	31
7.1.3. Finančný sektor	32
7.1.4. Spracúvanie osobných údajov o zamestnancoch	33
7.1.5. Kamerané informačné systémy.....	35
7.2. Zistenia z kontroly spracúvania osobných údajov	36

8. Konanie o ochrane osobných údajov	39
8.1. Prešetrovanie návrhov a podnetov	39
8.2. Poznatky z konaní o ochrane osobných údajov	40
9. Sankcionovanie za porušenie zákona o ochrane osobných údajov.....	42
9.1. Pokuta.....	42
9.2. Poriadková pokuta.....	43
10. Vybrané prípady z dozornej činnosti úradu.....	44
10.1. Zverejňovanie úradných dokladov na webovej stránke prevádzkovateľa	44
10.2. Získavanie osobných údajov kopírovaním úradných dokladov	45
10.3. Nesplnenie oznamovacej povinnosti voči dotknutej osobe sprostredkovateľom	45
10.4. Spracúvanie nesprávnych osobných údajov poskytovateľom telekom služieb ..	46
10.5. Nahrávanie hlavného kontrolóra fyzickou osobou	47
10.6. Spracúvanie osobných údajov mestom prostredníctvom čestných vyhlásení	48
10.7. Zverejňovanie osobných údajov na webovom sídle obce.....	49
10.8. Spracúvanie osobných údajov zamestnancov prostredníctvom GPS	50
10.9. Zverejňovanie súkromnej e-mailovej adresy a podpisov na sociálnej sieti	51
10.10. Sprístupnenie osobných údajov zamestnanca	52
10.11. Zverejnenie rodného čísla so súhlasom dotknutej osoby.....	53
10.12. Neoprávnené spracúvanie kamerového záznamu	53
11. Opravné prostriedky a rozhodovanie o nich	55
12. Práva dotknutých osôb a ich obmedzenia.....	56
12.1. Obmedzenie práv dotknutých osôb podľa zákona o ochrane osobných údajov ..	56
12.2. Ohlasovanie incidentov podľa zákona o elektronických komunikáciách.....	57
12.3. Ochrana osobnosti a súkromia v občiansko-právnej rovine	58
12.4. Trestnoprávny aspekt ochrany osobných údajov	58
13. Medzinárodnoprávna ochrana osobných údajov.....	60
13.1. Predsedníctvo Slovenskej republiky v Rade Európskej únie.....	60
13.2. Pracovná skupina 29 (WP 29).....	61
13.3. Výbor zriadený podľa článku 31 smernice 95/46/ES	62
13.4. Poradný výboru k Dohovoru 108.....	62
13.5. Ad hoc výbor Rady Európy pre ochranu osobných údajov (CAHDATA).....	63
13.6. Dozorné orgány v oblasti presadzovania práva	64
13.6.1. Spoločný dozorný orgán Europolu (JSB Europol)	64
13.6.2. Spoločný dozorný orgán Colného informačného systému	65
13.6.3. Pracovná skupina koordinácie dozoru nad SCG SIS II	66
13.6.4. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Vízový informačný systém	66
13.6.5. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Eurodac	67
13.6.6. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Informačný systém vnútorného trhu ..	68
13.7. Expertná pracovná skupina Európskej komisie k Nariadeniu a Smernici	68
14. Medzinárodné stretnutia s partnerskými orgánmi dozoru	70
14.1. Bilaterálne stretnutie s českým dozorným orgánom	70
14.2. Multilaterálne stretnutie dozorných orgánov	70
14.3. Konferencie dozorných orgánov strednej a východnej Európy	71
14.4. Jarné konferencie dozorných orgánov	71

14.5.	Svetové konferencie komisárov pre ochranu osobných údajov a súkromia	72
14.6.	Iné medzinárodné konferencie a semináre.....	73
15.	Zhodnotenie stavu za roky 2015 a 2016 a odporúčania.....	76

1. Úvod

1.1. Cieľ správy o stave ochrany osobných údajov

Ochrana osobných údajov patrí medzi základné práva a slobody garantované Ústavou Slovenskej republiky. Podľa ustanovenia § 46 ods. 1 písm. t) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“), v rámci plnenia úloh pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov, predkladá Národnej rade Slovenskej republiky v pravidelných intervaloch správy o stave ochrany osobných údajov. Správa o ochrane osobných údajov je vhodným nástrojom na informovanie laickej a odbornej verejnosti o vývoji, poznatkoch a celkovom stave ochrany osobných údajov v Slovenskej republike v hodnotenom období.

Cieľom správy je poskytnúť komplexný prehľad o stave ochrany osobných údajov v kontexte úloh, ktoré úrad pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov plnil za roky 2015 a 2016 a informovať verejnosť o zmenách, ktoré v danom období nastali.

1.2. Nadväznosť na Správu o stave ochrany osobných údajov za roky 2013 a 2014

Predkladaná správa je v poradí desiatou správou o stave ochrany osobných údajov v Slovenskej republike vydávanou od 1. marca 1998, kedy sa v tom čase platným zákonom č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch zaviedla povinnosť vypracovávať správy v dvojročnej periodicite.

Predchádzajúca deviata správa za hodnotené obdobie rokov 2013 a 2014 bola predložená Národnej rade Slovenskej republiky v auguste 2015. Správu prerokoval Výbor pre ľudské práva a národnostné menšiny dňa 10. septembra 2015 a hlasovaním pléna Národnej rady Slovenskej republiky bola dňa 6. októbra 2015 vzatá na vedomie.

2. Postavenie, personálne zabezpečenie a rozpočet úradu

2.1. Postavenie úradu

Ochrana osobných údajov v Slovenskej republike je na základe zákona o ochrane osobných údajov zverená do pôsobnosti úradu. Úrad je orgánom štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorý vykonáva dozor nad ochranou osobných údajov a podieľa sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov. Pri výkone svojej pôsobnosti úrad postupuje nezávisle a pri plnení svojich úloh sa riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Úrad je rozpočtovou organizáciou podľa ustanovenia § 21 ods. 1 a ods. 5 písm. a) zákona č. 532/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

2.2. Personálne zabezpečenie úradu

2.2.1. Verejné funkcie úradu

Na čele úradu je predseda, ktorého volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky. Funkčné obdobie predsedu úradu je päť rokov. V čase neprítomnosti predsedu úradu zastupuje podpredseda, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky. Funkčné obdobie podpredsedu úradu je päť rokov. Na čele inšpektorov je vrchný inšpektor úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky a jeho funkčné obdobie je päť rokov.

Do 13. februára 2015 funkciu predsedníčky úradu zastávala JUDr. Eleonóra Kročianová, ktorá bola do tejto funkcie zvolená vládou Slovenskej republiky dňa 15. mája 2012 uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 27/2012 a ktorej výkone funkcie zanikol vzdaním sa funkcie. Do funkcie predsedníčky úradu bola dňa 14. mája 2015 uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 1736/2015 zvolená Mgr. Soňa Pótheová.

Do 1. januára 2016 funkciu podpredsedu úradu zastával Mgr. Jozef Dudáš, ktorý bol do tejto funkcie vymenovaný vládou Slovenskej republiky dňa 31. mája 2012 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 225/2012. Vláda Slovenskej republiky zobrala na vedomie vzdanie sa funkcie podpredsedu Mgr. Jozefa Dudáša uznesením č. 658/2015 zo dňa 2. decembra 2015. Do funkcie podpredsedníčky úradu s účinnosťou od 2. januára 2016 bola uznesením vlády Slovenskej republiky č. 658/2015 zo dňa 2. decembra 2015 vymenovaná JUDr. Anna Vitteková.

Funkciu vrchného inšpektora v rokoch 2015- 2016 zastávala Mgr. Tatiana Valentová, ktorá bola do danej funkcie vymenovaná uznesením vlády Slovenskej republiky č. 539/2012 dňa 3. októbra 2012.

V rokoch 2015 -2016 vymenovala v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 zákona ochrane osobných údajov predsedníčka úradu zo štátnych zamestnancov jedného inšpektora. Celkový počet inšpektorov k 31. decembru 2016 bol štyri.

2.2.2. Personálna oblasť zamestnancov úradu

Zamestnanci úradu plnia odborné úlohy v zmysle zákona o ochrane osobných údajov a iné prevádzkové činnosti a povinnosti podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Ich zabezpečovanie si vyžaduje dostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov spôsobilých vykonávať odborné činnosti na požadovanej úrovni. V podmienkach úradu, z pohľadu štruktúry zamestnancov, s výnimkou jedného zamestnanca, ktorý vykonáva prácu vo verejnom záujme, ostatní sú zamestnancami v štátnozamestnaneckom pomere. Výber zamestnancov a obsadzovanie voľných pracovných miest je realizované podľa zákonom stanovených podmienok pre jednotlivé funkcie štátnych zamestnancov.

V roku 2015 mal úrad schválené mzdové prostriedky vo výške 484 202,00 eur. V priebehu roku 2015 boli rozpočtovým opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky SR (ďalej len „Ministerstvo financií SR“) navýšené mzdové prostriedky úradu na 508 411,00 eur. V roku 2016 mal úrad schválené mzdové prostriedky vo výške 554 099,00 eur. V priebehu roka Ministerstvo financií SR úradu navýšilo mzdové prostriedky na 571 307,00 eur.

K 1. januáru 2015 mal úrad obsadených 39 pracovných miest, z toho 37 zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere a dvoch zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme. K 1. januáru 2016 mal úrad obsadených 43 miest, z toho 42 zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere a jedného zamestnanca vykonávajúceho prácu vo verejnom záujme.

Priemerný vek zamestnancov úradu v roku 2015 bol 36 rokov, pričom u mužov aj žien bol zhodne 36 rokov. Priemerný vek zamestnancov v roku 2016 bol 38 rokov, pričom u mužov bol priemerný vek 34 rokov a u žien 39 rokov.

Úrad kládol dôraz na vzdelávanie zamestnancov, a preto im umožňoval prehľbovať si odbornú kvalifikáciu, prípadne si ju zvyšovať v súlade s potrebami úradu. V roku 2015 malo 92 % zamestnancov vysokoškolské vzdelanie, z toho vysokoškolské vzdelanie II. stupňa 97 %, vysokoškolské vzdelanie I. stupňa 3 %. V roku 2016 malo vysokoškolské vzdelanie 94,5 % zamestnancov, z toho vysokoškolské vzdelanie II. stupňa 97 %, vysokoškolské vzdelanie I. stupňa 3%.

Prehľad o počte zamestnancov úradu k 31. decembru

Rok	Skutočný stav zamestnancov úradu		
	Štátnozamestnanecký pomer	Výkon práce vo verejnom záujme	Spolu
2015	36	1	37
2016	35	1	36

Prehľad o ostatných personálnych údajoch k 31. decembru

Rok	Zamestnanci so zdravotným postihnutím	Zamestnanci pracujúci na dohodu mimo pracovného pomeru	Počet žien	Počet mužov
2015	1	1	22	16
2016	1	1	25	13

Prehľad o počte zamestnancov úradu podľa dosiahnutého vzdelania k 31. decembru

Rok	Stredoškolské	Vysokoškolské I. stupňa	Vysokoškolské II. stupňa	Spolu
2015	3	1	34	38
2016	2	1	35	38

Priemerný mesačný plat zamestnancov úradu v roku 2015 bol 1 150,62 eur. Priemerný mesačný plat zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere v tomto roku bol 1 159,36 eur a u zamestnanca vykonávajúceho práce vo verejnom záujme 836,19 eur. Priemerný mesačný plat zamestnancov úradu v roku 2016 bol 1 334,06 eur. Priemerný plat zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere v tomto roku bol 1 346,07 eur a u zamestnanca úradu vykonávajúceho práce vo verejnom záujme 913,51 eur.

2.3. Rozpočet úradu

Úrad je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami naviazaná na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Rozpočtovú kapitolu Všeobecná pokladničná správa spravuje Ministerstvo financií SR. Schválený rozpočet úradu v priebehu kalendárneho roka môže znížiť len Národná rada Slovenskej republiky.

Na rok 2015 bol pre úrad k 1. januáru 2015 schválený rozpočet v celkovej výške 874 599,00 eur. V priebehu roku 2015 boli Ministerstvom financií SR navýšené finančné prostriedky na SK PRES na položky 610, 620, a 630 v celkovej výške 29 215,00 eur, upravený rozpočet na rok 2015 bol celkovo vo výške 957 981,00 eur. Skutočné čerpanie rozpočtu k 31. decembru 2015 bolo 948 732,00 eur.

Na rok 2016 bol pre úrad k 1. januáru 2016 schválený rozpočet v celkovej výške 988 925,00 eur. Zároveň v priebehu roka 2016 boli uvoľnené viazané rozpočtové prostriedky v celkovej výške 10 000,00 eur z položky kapitálových výdavkov prenesené z roku 2015. V priebehu roku 2016 boli Ministerstvom financií SR navýšené rozpočtové prostriedky na SK PRES na položky 610 a 620 v celkovej výške 30 821,00 eur a na položku 630 v celkovej výške 39 042,00 eur.

V predchádzajúcom hodnotenom období 2013-2014 sa stal úrad účastníkom dvoch súdnych konaní z dôvodu predčasného ukončenia nájomných zmlúv na nebytové priestory, v ktorých mal úrad pôvodne svoje sídlo. V oboch vystupoval na strane žalovaného.

V prvom spore sa žalobca domáhal úhrady dlžnej sumy vo výške 34 503,04 eur a príslušných trov konania a v druhom žalovaná suma predstavovala 36 041,13 eur plus trovy konania. Oba súdne spory boli ukončené súdnym zmiernom, na základe ktorých úrad uhradil žalobcovi celkovo sumu 70 544,17 eur a náhradu trov konania v sume 1 251,00 eur.

Z vyššie uvedeného dôvodu rozpočtovým opatrením Ministerstvo financií SR navýšilo rozpočtové prostriedky úradu v celkovej výške 70 544,17 eur na úhradu predmetných súdnych sporov. Po úpravách schválených Ministerstvom financií SR dosiahol rozpočet na rok 2016 celkovú výšku 1 174 554,17 eur.

Skutočné čerpanie rozpočtu k 31. decembru 2016 bolo 1 094 222,07 eur na bežných výdavkoch a 9 591,078 eur z položky kapitálových výdavkov, spolu čerpaných 1 103 813,85 eur.

Prehľad o rozpočte úradu na rok 2015 v eur

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2015 k 1.1.2015	Upravený rozpočet k 31.12.2015	Čerpanie k 31.12.2015
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610) Bežné výdavky	484 202,00	508 411,00	504 766,00
Poistné z miezd (620)	175 227,00	182 878,00	182 877,00
Tovary a služby (630)	212 170,00	225 513,00	224 645,00
Bežné transfery (640)	3 000,00	11 964,00	11 104,00
Bežné výdavky spolu (600)	874 599,00	826 324,00	823 184,84
Kapitálové výdavky (700)	0,00	46 500,00	45 590,00
SK PRESS Mzdy a platy (610)	0,00	7 562,00	6 110,00
SK PRESS Poistné z miezd (620)	0,00	2 158,00	495,00
SK PRESS Tovary a služby (630)	0,00	19 000	17 070,00
Výdavky SK PRES spolu (600)	0,00	29 215,00	25 338,00
SPOLU Bežné výdavky (600)	874 599,00	957 981,00	948 732,00
Výdavky celkom	874 599,00	1 004 481,00	994 322,00

Prehľad o rozpočte úradu na rok 2016 v eur

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2016 k 1.1.2016	Upravený rozpočet k 31.12.2016	Čerpanie k 31.12.2016
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610) Bežné výdavky	554 099,00	571 307,00	569 259,16
Poistné z miezd (620)	196 661,00	202 675,00	197 934,08
Tovary a služby (630)	237 165,00	316 889,17	311 115,04
Bežné transfery (640)	1 000,00	3 820,00	3814,94
Bežné výdavky spolu (600)	988 925,00	1 094 691,17	1 082 123,22
Kapitálové výdavky (700)	0,00	10 000,00	9 591,78

SK PRES Mzdy a platy (610)	0,00	22 839,00	7 054,55
SK PRES Poistné z miezd (620)	0,00	7 982,00	2 484,23
SK PRES Tovary a služby (630)	0,00	39 042,00	2 560,07
Bežné výdavky SK PRES spolu (600)	0,00	69 863,00	12 098,85
Výdavky celkom	988 925,00	1 174 554,17	1 103 813,85

2.4. Projekt EÚ Pilot na úseku ochrany osobných údajov v Slovenskej republike

Projekt EÚ Pilot je nástrojom komunikácie Európskej komisie s participujúcimi členskými štátmi o problémoch nastoľujúcich otázky týkajúce sa súladu vnútroštátnych právnych predpisov s právnymi predpismi Európskej únie alebo správnej aplikácie práva Európskej únie. Ide o prvý krok v snahe o vyriešenie problémov, ktorým sa, ak je to možné, dá vyhnúť konaniu o porušení práva (tzv. *infringement procedure*).

Dňa 5. augusta 2011 bol Európskou komisiou v systéme EÚ Pilot zaregistrovaný prípad č. 2044/11/JUST týkajúci sa rozpočtových obmedzení a rozsahu nezávislosti úradu, ako vnútroštátneho dozorného orgánu zriadeného na zabezpečenie monitorovania aplikácie smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov.

Prípad EÚ Pilot v oblasti ochrany osobných údajov v Slovenskej republike v hodnotenom období rokov 2015 a 2016 nebol ukončený. Kontaktným bodom na území Slovenskej republiky v systéme EÚ Pilot je Úrad vlády Slovenskej republiky.

3. Legislatívna úprava ochrany osobných údajov

3.1. Medzirezortné pripomienkové konania všeobecne záväzných predpisov

Úrad je orgán s celoslovenskou pôsobnosťou vykonávajúci dozor nad ochranou osobných údajov a podieľajúci sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov. Jednou z jeho zákonných úloh je vyjadriť sa v rámci medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MKP“) k návrhom zákonov a k návrhom ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, v ktorých sa upravuje spracúvanie osobných údajov. V MPK úrad zabezpečuje súlad právnych predpisov upravujúcich práva a povinnosti právnických a/alebo fyzických osôb vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov so slovenskou a európskou legislatívou v tejto oblasti. Cieľom úradu je, aby bola právna úprava zrozumiteľná tak pre povinné subjekty ako aj pre dotknuté osoby (o ktorých sa osobné údaje spracúvajú), a aby spracúvané osobné údaje zodpovedali svojim zoznamom (rozsahom) účelu, ktorý sa spracúvaním má dosiahnuť.

V rámci MPK v roku 2015 úrad uplatnil spolu 219 pripomienok, z toho 89 zásadných pripomienky, k celkovému počtu 69 legislatívnych návrhov. V roku 2016 úrad uplatnil spolu 80 pripomienok, z toho 53 zásadných pripomienok k 30 legislatívnym návrhom.

Pripomienky sa týkali predovšetkým požiadaviek na obsahové náležitosti osobitných zákonov z pohľadu ochrany osobných údajov, súladu vykonávacích predpisov s týmito osobitnými zákonmi a tiež zosúladenia používanej terminológie upravujúcej spracovateľské operácie v pripomienkovaných materiáloch. Okrem takto koncipovaných pripomienok úrad výnimočne pristúpil aj k pripomienkovaniu „nad rámec navrhovaného materiálu“, nakoľko sa vyskytli prípady, kedy bol zásah zo strany úradu nevyhnutný na to, aby bol predkladateľ informovaný o situácii, že ním navrhované spracovateľské operácie nie dôsledne rešpektujú požiadavky na osobitný zákon, a to ako v predkladanom materiáli, tak v tej jeho časti/jeho vykonávacom predpise, ktorý predmetom MPK nebol.

Za posledné dva roky možno uviesť, že úrad vníma zlepšenie kvality materiálov v rámci MPK v tom, ako sú spracovateľské operácie zakotvené v právnych predpisoch; dodržiavanie § 10 ods. 2 zákona sa aj vďaka neustálemu úsiliu úradu zlepšilo. Úrad najmä vníma spresnenie navrhovaných materiálov a konkretizáciu spracovateľských operácií, čo je prínosom pre obsahovú presnosť právneho poriadku ako celku.

3.2. Európsky legislatívny balík ochrany osobných údajov

Spracúvanie osobných údajov fyzických osôb je bežnou a čoraz častejšou súčasťou obchodných vzťahov ako aj činností orgánov verejnej moci spojených s plnením funkcií a úloh štátu. Pri všetkých týchto spracovateľských operáciách je potrebné zabezpečiť ochranu osobných údajov fyzických osôb tak, aby bola v súlade s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky, ústavnými garanciami a aby okrem legislatívnych požiadaviek rešpektovala a korešpondovala aj s rozvojom informačno – komunikačných technológií.

Právna úprava súčasného zákona o ochrane osobných údajov je transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (ďalej len „smernica 95/46/ES“). Túto právnu úpravu z roku 1995 bolo nutné reformovať ako reakciu na informačno-technický pokrok v posledných dekádach a to predovšetkým v oblasti smart technológií ako aj sociálnych sietí. Výsledok legislatívnej reformy ochrany osobných údajov v Európskej únii zahájený v roku 2012 bolo úspešne ukončený v roku 2016 schválením tzv. „legislatívneho balíka ochrany osobných údajov“. Balík tvorí Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Nariadenie vstúpilo do platnosti dňa 24. mája 2016 s dvojiročným prechodným obdobím na jeho implementáciu do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov EÚ a zosúladením spracúvania osobných údajov dotknutými subjektami (prevádzkovateľmi a sprostredkovateľmi) a to do 25. mája 2018, kedy sa začne v celom rozsahu uplatňovať. Nariadením sa zrušila smernica 95/46/ES.

Súčasťou legislatívneho balíka ochrany osobných údajov sú aj smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (ďalej len „Smernica“) a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/681 z 27. apríla 2017 o využívaní údajov a záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti, obe s transpozíciou do 25. mája 2018.

Uvedené legislatívne akty prijaté na úrovni Európskej únie je nutné v zmysle medzinárodných záväzkov premietnuť aj na národnej úrovni do právneho poriadku Slovenskej republiky. Prvé kroky boli zo strany úradu zahájené v júli 2016 zriadením internej pracovnej skupiny na zabezpečenie plnenia úloh úradu pri zosúladení Nariadenia so zákonom o ochrane osobných údajov. Následne bola zriadená aj externá medzirezortná skupina na prípravu nového zákona o ochrane osobných údajov.

3.3. Návrh nového zákona o ochrane osobných údajov

Nariadenie a Smernica vytvárajú moderný právny rámec ochrany osobných údajov v Európskej únii, ktorý má za cieľ zabezpečiť rešpektovanie základných práv a slobôd, predovšetkým práva na ochranu osobných údajov v prostredí rýchlo sa vyvíjajúcich informačných a komunikačných technológií a zároveň umožňujúci voľný obeh osobných údajov a aj týmto spôsobom podporujúci posilňovanie a zblížovanie ekonomík členských štátov Európskej únie v rámci vnútorného trhu Európskej únie.

Implementáciu Nariadenia zastrešuje úrad, ako predkladateľ nového zákona o ochrane osobných údajov, gestom transpozície Smernice je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Účelom návrhu nového zákona o ochrane osobných údajov (ďalej len „návrh zákona“) je dosiahnuť súlad vnútroštátneho právneho poriadku pre oblasť ochrany osobných údajov s Nariadením, tzv. implementácia Nariadenia sa transponovať Smernicu do právneho poriadku Slovenskej republiky. Zároveň sa nový zákon o ochrane osobných údajov bude vzťahovať aj

na tie spracovateľské operácie, ktoré sa vykonávajú v rámci činností, ktoré nespádajú do pôsobnosti práva Európskej únie, a ktorých právny režim bude zosúladený a konzistentný s právnou úpravou ochrany osobných údajov v Nariadení.

Súčasnne platný a účinný zákon o ochrane osobných údajov vrátane jeho vyhlášok sa účinnosťou novej právnej úpravy zruší.

V novembri 2016 úrad na právnom a informačnom portáli Slov-Lex uverejnil Predbežnú informáciu PI/2016/184, ktorej predmetom bola informácia o tom, že nový zákon o ochrane osobných údajov bude harmonizovať právny poriadok Slovenskej republiky s Nariadením. V rámci legislatívneho procesu, v roku 2016, úrad prijal k PI/2016/184 reakcie ako laickej, tak aj odbornej verejnosti, vzal ich na vedomie a vyjadril sa ku každej z nich jednotlivo konkrétnemu subjektu listom.

3.4. Príprava návrhu nariadenia na európskej úrovni

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 ochrana osobných údajov v Európskej únii bola naďalej jednou z nosných tém, najmä pokiaľ ide o prípravu a prijatie návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej aj „návrh nariadenia“), ktorý nahradí doteraz platnú smernicu 95/46/ES a ktorá bola na úrovni Európskej únie zahájená v roku 2012.

3.4.1. Vývoj legislatívneho procesu návrhu nariadenia na úrovni Európskej únie

Európska komisia predložila návrh nariadenia dňa 25. januára 2012. Európsky parlament prerokoval návrh nariadenia v prvom čítaní v marci 2013. O prijatí návrhu nariadenia v prvom čítaní hlasoval Európsky parlament dňa 12. marca 2014, kedy došlo k jeho schváleniu.

Na pôde Rady Európskej únie v hodnotenom období 2015 a 2016 prebiehali intenzívne rokovania k jednotlivým článkom rozsiahleho návrhu nariadenia. Zástupcovia úradu sa ako národní experti v oblasti ochrany osobných údajov za Slovenskú republiku zúčastňovali rokovaní pracovnej skupiny DAPIX („*Working Party on Information Exchange and Data Protection*“), kde prezentovali pozície Slovenskej republiky. V druhej polovici roka 2016 počas luxemburského predsedníctva sa zasadnutia pracovnej skupiny tak na úrovni národných expertov ako aj na úrovni Radcov zintenzívnili z dôvodu ambície predsedníctva ukončiť legislatívny proces na úrovni Rady a Európskeho parlamentu do konca roka 2016. Tento proces bol úspešne zavŕšený v decembri 2016.

Návrh nariadenia bol v hodnotenom období v rámci Rady Európskej únie častým predmetom aj rokovaní na úrovni Výboru stálych zástupcov – COREPER II, pričom úrad pripravoval inštrukcie na tieto rokovania a od novembra 2015 sa na nich zúčastňoval aj prostredníctvom svojho vyslaného zamestnanca, ktorý pôsobil na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri EÚ v rámci prípravy Slovenskej republiky na predsedníctvo v Rade Európskej Únii.

Na rokovaní Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci (Rada JHA) dňa 15. júna 2015 v Luxemburgu bol prijatý všeobecný prístup Rady EÚ k návrhu nariadenia. Následne v mesiacoch júl až december 2015 prebiehali tzv. trialógy, teda rokovania medzi Európskym parlamentom Radou Európskej únie a Európskou komisiou, ktorých snahou bolo nájsť

kompromisné riešenia medzi predstavami o tom, aké má byť znenie nariadenia. K dohode dospeli dňa 15. decembra 2015. Oficiálne Európsky parlament schválil finálnu verziu návrhu nariadenia dňa 16. apríla 2016 a Rada Európskej únie dňa 08. apríla 2016. K podpisu právneho aktu došlo 27. apríla 2017. Následne bol uverejnený v Úradnom vestníku Európskej únie. Nariadenie nadobudlo účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie, t. j. dňa 24. mája 2016.

Nariadenie sa začne uplatňovať od 25. mája 2018.

3.5. Metodické usmernenia úradu

Metodické usmerňovanie prevádzkovateľov a sprostredkovateľov je jednou z činností úradu vo vzťahu k verejnosti, ktorým úrad podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. m) zákona o ochrane osobných údajov poskytuje pohľad na vybrané otázky pri spracúvaní osobných údajov a napomáha tak s výkladom jednotlivých ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov z pohľadu ochrany osobných údajov.

V roku 2015 úrad vydal metodické usmernenie týkajúce sa základného pojmu problematiky ochrany osobných údajov a to k súhlasu dotknutej osoby. Dôraz na súhlas dotknutej osoby je kladený z dôvodu, že súhlas je jedným z právnych základov, na základe ktorého môže dôjsť k spracúvaniu osobných údajov. Metodické usmernenie poukazuje aj na postup, ktorý musí získaniu súhlasu predchádzať, a to je poskytnutie informácii zo strany prevádzkovateľa dotknutej osobe. Až na základe dostatočných informácií má dotknutá osoba reálnu možnosť rozhodnúť sa, či súhlas udelí alebo neudelí. V metodickom usmernení sú ďalej určené obsahové náležitosti ako aj formy súhlasu.

V roku 2016 úrad vydal päť metodických usmernení. Metodické usmernenie č. 1/2016 sa podrobne venovalo spracúvaniu osobných údajov v e-shope. Monitorovaniu kamerovým systémom sa venovali dve usmernenia, a to usmernenie č. 2/2016 Označenie monitorovaného priestoru podľa § 15 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov (ktorý nadväzuje na metodické usmernenie č.1/2014 monitorovanie priestoru prístupného verejnosti), a usmernenie č. 5/2016 monitorovanie priestorov verejnosti neprístupných. Metodické usmernenie č. 3/2016 bolo venované cloudovým službám z pohľadu ochrany osobných údajov, a metodické usmernenie č. 4/2016 metodické usmernenie bezpečnostné opatrenia podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov. Účelom týchto metodických usmernení bolo rozobrať jednotlivé otázky v rámci daných tém z hľadiska ochrany osobných údajov a vysvetliť, za akých podmienok je možné v týchto prípadoch pristúpiť k spracúvaniu osobných údajov v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov.

Okrem vydávania nových metodických usmernení boli v roku 2016 aktualizované metodické usmernenia č. 3/2013 Kamerové informačné systémy osobných údajov vo vozidlách, č. 1/2014 k monitorovaniu priestoru prístupného verejnosti kamerovým systémom, a č. 1/2016 k spracúvaniu osobných údajov v e-shope.

4. Komunikácia úradu s verejnosťou

4.1. Vyjadrenia úradu k otázkam fyzických osôb a právnických osôb

Problematika ochrany osobných údajov v sebe zahŕňa aj riešenie otázok odbornej a laickej verejnosti. Vymedzenie povinností v zákone a taktiež kontakt s úradom pri riešení konkrétnych aplikačných problémov, napomáhajú uvádzať do života ochranu osobných údajov fyzických osôb, ako jedno zo základných ľudských práv a tiež ako súčasť práva na ochranu súkromia jednotlivca.

V roku 2015 úrad poskytol spolu 450 písomných vyjadrení verejnosti a v roku 2016 spolu 520 písomných vyjadrení. Vyššiemu počtu žiadostí o vyjadrenie prispelo aj zriadenie osobitného emailu ochrana@pdp.gov.sk určenému predovšetkým pre deti, mládež, študentov, učiteľov, rodičov, ktorí majú podozrenie, že ich osobné údaje boli zneužit.

Koncom roka 2015 úrad vymedzil čas pre telefonické konzultácie verejnosti, v rámci ktorých poskytoval prostredníctvom svojich zamestnancov konzultácie a odpovedal na otázky týkajúce sa rôznych aspektov spracúvania osobných údajov. Poradenstvo bolo poskytované tak fyzickým osobám, vo väčšine prípadov v pozícii dotknutej osoby, ako aj podnikateľom v postavení prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov. Za rok 2015 bolo právnym oddelením úradu vybavených 2 011 telefonických žiadostí a v roku 2016 to bolo 1795. Na požiadanie boli poskytnuté aj osobné konzultácie prevádzkovateľom/sprostredkovateľom a dotknutým osobám.

V hodnotenom období (2015-2016) opätovne rezonovali otázky z predchádzajúceho hodnoteného obdobia (2013-2014) ako napr. monitorovania priestorov kamerovým systémom, spracúvanie osobných údajov bytovými spoločenstvami alebo družstvami, kopírovanie úradných dokladov (predovšetkým občianskeho preukazu). Nové okruhy dopytov sa týkali najmä aplikácie právneho režimu na prenos osobných údajov do Spojených štátov amerických tzv. Štít súkromia („*Privacy Shield*“) po zrušení pôvodného právneho režimu označeného ako Bezpečný prístav („*Safe Harbor*“) ako aj prípravy na nové pravidlá ochrany osobných údajov stanovených Nariadením.

4.2. Komunikácia úradu s médiami

Problematika ochrany osobných údajov sa postupne dostáva aj do pozornosti médií. Úrad v komunikácii s médiami reaguje na otázky týkajúce sa ochrany osobných údajov všeobecného charakteru ako aj na tie, ktoré súvisia s konkrétnymi prípadmi. Úrad sa rovnako svojimi príspevkami tiež snaží zvyšovať povedomie širokej verejnosti v tejto oblasti.

V roku 2015 úrad odpovedal na otázky printových a audiovizuálnych médií týkajúcich sa problematiky spracúvania a ochrany osobných údajov spolu 75 krát a v roku 2016 celkom 54 krát a vydal tri tlačové správy.

Otázky médií sa v hodnotiacom období týkali horúcich tém, ktoré rezonovali vo verejnosti a to najmä používanie e-preukazov z hľadiska ochrany osobných údajov, poskytovanie osobných údajov rodičoch a žiakov škôl do Centrálného registra, používanie rodného čísla ako citlivého osobného údaj, monitorovanie kamerami na účely ochrany súkromného majetku a verejných priestranstiev, zneužívania údajov na marketingové účely.

4.3. Deň ochrany osobných údajov

Január každoročne patrí k mesiacom, kedy si pripomíname Deň ochrany osobných údajov. 28. január je dňom podpísania Dohovoru Rady Európy č. 108 o ochrane jednotlivca pri automatizovanom spracúvaní osobných údajov, ktorý bol podpísaný v roku 1981 v Štrasburgu. Tento deň bol za podpory Európskej komisie vyhlásený výborom ministrov Rady Európy za Deň ochrany osobných údajov. Úrad sa v tejto súvislosti každoročne snaží, aby tento deň prispel k popularizácii osobných údajov v rámci širokej verejnosti. Výnimkou, neboli ani roky 2015 a 2016, kedy úrad prispel k zvyšovaniu povedomia o ochrane osobných údajov prostredníctvom rôznych aktivít.

V roku 2015 úrad zorganizoval deň otvorených dverí, kedy sa mohli záujemcovia z radov prevádzkovateľov ako aj širokej verejnosti osobne informovať ohľadne otázok súvisiacich s ochranou osobných údajov. K dispozícii boli všetky oddelenia úradu, a tak sa návštevníci mohli priamo rozprávať, napríklad aj s inšpektormi vykonávajúcimi kontrolu spracúvania osobných údajov. Úrad neopomenul ani deti a študentov, a zamestnanci úradu uskutočnili prednášku na základnej a strednej škole.

Pri príležitosti Dňa ochrany osobných údajov v roku 2016 úrad pokračoval v úspešnej tradícii dňa otvorených dverí, kde bolo odpovedané na otázky verejnosti. Zároveň bol záujem úradu zameraný na deti a mládež, a okrem prednášok o ochrane osobných údajov na strednej škole, kde boli rozdávané propagačné materiály o problematike ochrany osobných údajov, predsedníčka úradu vyhlásila súťaž o najlepšiu esej na tému „Čo sa stane s fotografiou na sociálnej sieti“. Súťaž bola určená pre žiakov II. stupňa základných škôl a pre stredné školy. Výhru 3. najlepším súťažiacim osobne odovzdala riaditeľka kancelárie Úradu.

4.4. Webové sídlo úradu a jeho návštevnosť

Webové sídlo je elektronickým prezentačným prostriedkom úradu. Webové sídlo úradu spĺňa kritéria prístupnosti v zmysle zákona o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle výnosu Ministerstva financií Slovenskej republiky o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy. Pre účely jednoduchšieho prístupu pre vernosť prostredníctvom webového sídla prihlasovať sa skúšku fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby ako aj oznamovať informačné systémy a ich zmeny v zmysle zákona o ochrane osobných údajov.

V roku 2015 bola zo strany úradu vykonaná zmena redakčného systému webového sídla a aj následný redizajn a rozšírenie funkcionality.

Na webovom sídle sa okrem povinne zverejňovaných informácií nachádzajú aj informácie pre širokú verejnosť z oblasti pôsobnosti úradu a zákona o ochrane osobných údajov.

5. Zodpovedná osoba

5.1. Postavenie a význam zodpovednej osoby

Zodpovedná osoba predstavuje osobu, ktorá je určená prevádzkovateľom na to, aby dohliadala na spracúvanie osobných údajov u prevádzkovateľa. Inštitút zodpovednej osoby je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky od roku 1998. V zákone o ochrane osobných údajov je vymedzené postavenie zodpovednej osoby a zároveň sú v ňom stanovené základné predpoklady pre kritériá pre to, aby sa osoba mohla stať zodpovednou osobou. Z hľadiska zabezpečenia kvality ochrany osobných údajov je určená požiadavka na poverenie zodpovednej osoby aj úspešné absolvovanie skúšky fyzickej osoby na úrade, a to zo znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany osobných údajov. Fyzická osoba tak môže byť poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov až po úspešnom absolvovaní skúšky.

Nakoľko zodpovedná osoba svojím postavením a úlohami vplýva a zasahuje do celého procesu spracúvania osobných údajov, cieľom zavedenia takejto funkcie bolo, aby sa u prevádzkovateľa zvýšila a udržiavala vyššia úroveň ochrany osobných údajov, ktorá bude korešpondovať s aktuálnym legislatívnym stavom v tejto oblasti.

Postavenie poverenej zodpovednej osoby je posilnené aj právom vstupovať do informačných systémov, za účelom vykonávania funkcie zodpovednej osoby a plnenia zákonných úloh. Prevádzkovateľ je povinný jej takýto prístup umožniť. Rozsah takéhoto prístupu je limitovaný nevyhnutnosťou a úlohami, ktoré v tejto súvislosti zabezpečuje.

Zodpovedná osoba má v procese spracúvania osobných údajov svoje nezastupiteľné miesto. Svojou činnosťou a odbornou starostlivosťou prispieva k napĺňaniu základných atribútov na úseku ochrany osobných údajov. Jej význam je obzvlášť dôležitý v tejto vyspelej spoločnosti, a to aj so zvyšujúcimi sa nárokmi na skĺbenie technického pokroku a vedomostí z oblasti ochrany osobných údajov.

Medzi úlohy zodpovednej osoby okrem iného patrí aj vykonávanie poučenia oprávnených osôb, vybavovanie žiadostí dotknutých osôb, dohľad nad výberom sprostredkovateľa, príprava písomnej zmluvy so sprostredkovateľom a počas trvania zmluvného vzťahu so sprostredkovateľom aj preverovanie dodržiavania dohodnutých podmienok podľa ustanovenia § 8 zákona o ochrane osobných údajov. Rovnako výhodou poverenia zodpovednej osoby je zníženie administratívnej náročnosti, nakoľko nie je potrebné úradu oznámiť tie informačné systémy, ktoré podliehajú dohľadu zodpovednej osoby, ale postačuje vedenie evidencie (okrem informačného systému, v ktorom sa spracúvajú osobné údaje na základe ustanovenia § 10 ods. 3 písm. g) zákona o ochrane osobných údajov).

5.2. Skúška fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby

Fyzická osoba môže byť poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov až po úspešnom absolvovaní skúšky, ktorej účelom je zistiť, či fyzická osoba má primerané a potrebné odborné vedomosti na vykonávanie dohľadu nad ochranou osobných údajov. Fyzická osoba, ktorá úspešne absolvovala skúšku nemá povinnosť ju absolvovať znova. AK však túto funkciu nevykonáva dlhšie ako dva roky, je potrebné absolvovať skúšku opätovne. Skúšku fyzickej osoby na účely výkonu funkcie zodpovednej osoby zabezpečuje úrad bezplatne.

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 úrad vykonával skúšku nielen vo svojom sídle v Bratislave, ale aj v jednotlivých krajských mestách. Z celkového počtu 208 termínov skúšok, 18 z nich sa konalo mimo sídla úradu. Vychádzajúc aj zo štatistických údajov z registra zodpovedných osôb (bod 5.3) možno konštatovať, že fyzické osoby, ktoré sa prihlásili na skúšku, túto absolvovali nielen z dôvodu následného poverenia za zodpovednú osobu, ale aj v záujme overenia vlastných znalostí a zvýšenia odbornosti v oblasti ochrany osobných údajov.

Štatistika v oblasti skúšok fyzických osôb na výkon funkcie zodpovednej osoby od 1.januára do 31.decembra 2015

Počet uchádzačov prihlásených na skúšku	707
Počet potvrdených žiadostí	601
Počet prítomných uchádzačov	637
Počet úspešne vykonaných skúšok	541
Počet neúspešne vykonaných skúšok	96
Počet termínov skúšok	103
Počet termínov skúšok uskutočnených v sídle úradu (Bratislava)	95
Počet termínov skúšok uskutočnených mimo sídla úradu	8

Štatistika v oblasti skúšok fyzických osôb na výkon funkcie zodpovednej osoby od 1.januára do 31.decembra 2016

Počet uchádzačov prihlásených na skúšku	730
Počet potvrdených žiadostí	619
Počet prítomných uchádzačov	601
Počet úspešne vykonaných skúšok	522
Počet neúspešne vykonaných skúšok	79
Počet termínov skúšok	105
Počet termínov skúšok uskutočnených v sídle úradu (Bratislava)	95
Počet termínov skúšok uskutočnených mimo sídla úradu	10

5.3. Register zodpovedných osôb

Za výkon dohľadu nad ochranou osobných údajov spracúvaných podľa zákona o ochrane osobných údajov vo všeobecnosti zodpovedá prevádzkovateľ. Prevádzkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje prostredníctvom oprávnených osôb, môže výkonom dohľadu písomne poveriť zodpovednú osobu alebo viaceré zodpovedné osoby podľa časti 5.1 a 5.2, ktoré dohliadajú na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov.

Za účelom zabezpečovania úloh na úseku ochrany osobných údajov úrad vedie register zodpovedných osôb. Podľa zákona o ochrane osobných údajov úrad evidoval od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 spolu 1 425 nových oznámení o poverení zodpovednej osoby alebo jej zmene. Celkovo k 31. decembru 2016 evidoval 5 893 poverených zodpovedných osôb.

Prehľad o počte zodpovedných osôb nahlásených úradu podľa zákona o ochrane osobných údajov

Rok	2015	2016	Spolu
Počet	727	698	1 425

6. Schvaľovacia činnosť úradu - registrácie a cezhraničný prenos osobných údajov

6.1. Oznamovacia povinnosť informačných systémov

Zákon o ochrane osobných údajov ukladá prevádzkovateľom povinnosť oznámiť informačné systémy osobných údajoch, v ktorých spracúvajú osobné údaje dotknutých osôb, úradu, požiadať úrad o osobitnú registráciu alebo viesť o danom informačnom systéme evidenciu, a to s prihliadnutím najmä na povahu a citlivosť údajov v nich spracúvaných, právny základ ich spracúvania a zavedenie inštitútu zodpovednej osoby. Aplikácia príslušnej povinnosti vyplýva z ustanovení § 33 až § 43 zákona o ochrane osobných údajov.

Oznámeniu informačného systému, ako jednej zo základných povinností prevádzkovateľa pred začatím spracúvania osobných údajov, podliehajú všetky informačné systémy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania, pričom zákon o ochrane osobných údajov taxatívne vymenúva, na ktoré informačné systémy sa oznamovacia povinnosť nevzťahuje. Za oznámenie informačného systému sa správny poplatok nevyberá, pričom ho možno okrem klasickej písomnej formy vykonať aj prostredníctvom elektronického formulára na webovom sídle úradu.

V roku 2015 bolo úradu oznámených celkovo 3940 informačných systémov osobných údajov, z ktorých podliehalo tejto povinnosti 2954 informačných systémov. V roku 2016 oznámili prevádzkovatelia úradu spolu 3581 informačných systémov, z ktorých oznamovacej povinnosti podliehalo 2835 informačných systémov. Najčastejším typom prevádzkovateľov, ktorí v hodnotenom období 2015 a 2016 oznamovali úradu informačné systémy boli e-shopy, lekárne, realitné a cestovné kancelárie. Najčastejšie oznamovanými informačnými systémami boli informačné systémy, v ktorých sa spracúvali osobné údaje na účely marketingu a osobné údaje klientov za účelom poskytovania bonusov a zliav formou vernostného programu.

Prehľad o počte oznámených informačných systémov podľa zákona o ochrane osobných údajov

Rok	Počet písomne doručených oznámení informačných systémov	Počet oznámení vykonaných prostredníctvom elektronického formulára	Počet informačných systémov, ktoré skutočne podliehali oznamovacej povinnosti	Počet informačných systémov, ktoré nepodliehali oznamovacej povinnosti
2015	2115	1825	2954	986
2016	1604	1977	2835	746
Spolu	3719	3802	5789	1732

6.2. Osobitná registrácia informačných systémov

Osobitnú registráciu informačných systémov upravujú ustanovenia § 37 až § 41 zákona o ochrane osobných údajov, ktoré zároveň taxatívne vymedzujú podmienky, za ktorých informačný systém podlieha osobitnej registrácii. Ide o prípady, keď spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb je citlivejšie z hľadiska zásahov do ich súkromia a je potrebné individuálne skúmať mieru nebezpečenstva porušenia práv a slobôd dotknutých osôb. V konaní o osobitnej registrácii, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. zákona o správnom konaní (správneho poriadku) (ďalej len „správny poriadok“) vyhodnocuje úrad podklady nevyhnutné na posúdenie, či spracúvaním osobných údajov nevzniká nebezpečenstvo porušenia práv a slobôd dotknutých osôb; podkladmi sú napríklad rozsah spracúvaných osobných údajov, charakter ich citlivosti, účel ich spracúvania, spôsob ich spracúvania, prostriedky, prostredníctvom ktorých majú byť osobné údaje spracúvané, rôznorodosť spracovateľských operácií, ktoré majú byť s osobnými údajmi vykonávané, charakter priestorov, v ktorých budú osobné údaje spracúvané, rozsah prijatých bezpečnostných opatrení, umiestnenie a popis technických prostriedkov, prostredníctvom ktorých budú osobné údaje spracúvané, interné predpisy prevádzkovateľa (napr. etický kódex) a prijaté dokumenty (napr. štandardné zmluvné doložky pri cezhraničnom prenose, ktoré boli prijaté bez výhrad), na základe ktorých bude dochádzať k spracúvaniu osobných údajov. Osobitná registrácia podlieha poplatkovej povinnosti podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

V roku 2015 bolo úradu doručených celkovo 57 žiadostí o osobitnú registráciu informačných systémov, pričom po posúdení zákonných predpokladov a miery rizika spracúvania osobných údajov v týchto informačných systémoch, došlo zo strany úradu k vydaniu potvrdenia o osobitnej registrácii v 36 prípadoch. V roku 2016 bolo úradu doručených celkovo 71 žiadostí o osobitnú registráciu, pričom úrad aj v tomto období starostlivo posudzoval zákonnosť a dopad spracúvania osobných údajov na dotknuté osoby v týchto informačných systémoch; k vydaniu potvrdenia o osobitnej registrácii došlo v 56 prípadoch. Najčastejšie prihlasovanými informačnými systémami na osobitnú registráciu v hodnotenom období 2015 a 2016 boli informačné systémy, ktorých účelom bol whistleblowing alebo spracúvanie biometrických osobných údajov, napríklad odtlačok prsta alebo geometria dlane, za účelom evidencie dochádzky alebo vstupu do vymedzených priestorov.

Prehľad o počte osobitných registrácií informačných systémov podľa zákona o ochrane osobných údajov

Rok	Počet doručených žiadostí o osobitnú registráciu informačných systémov	Počet vydaných potvrdení o osobitnej registrácii informačných systémov	Počet neudelených osobitných registrácií informačných systémov	Počet zastavených konaní o osobitnej registrácii informačných systémov
2015	57	36	3	18
2016	71	56	2	13
Spolu	128	92	5	31

6.3. Cezhraničný prenos osobných údajov

Cezhraničný prenos osobných údajov je dôležitou súčasťou spracúvania osobných údajov v podmienkach čoraz častejšej cezhraničnej spolupráce spojenej s nevyhnutou výmenou informácií, vrátane osobných údajov.

V rámci cezhraničného prenosu osobných údajov sa rozlišuje medzi cezhraničným prenosom v rámci členských štátov Európskej únie alebo zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členské štáty“) a prenosom do tretích krajín. Prenos osobných údajov v rámci členských štátov nepodlieha splneniu žiadnych dodatočných kritérií a riadi sa ustanoveniami § 32 zákona o ochrane osobných údajov.

6.3.1. Prenos do krajiny zaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov

Pri prenose osobných údajov do tretích krajín sa rozlišuje, či ide o prenos osobných údajov do tretej krajiny zaručujúcej alebo nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov. Status krajiny, ktorá zaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov určuje Európska komisia svojím rozhodnutím. Pri posudzovaní takejto primeranosti ochrany osobných údajov sa skúma úroveň miestnej legislatívy, a to existencia príslušných právnych aktov, vymožitelnosť práva dotknutou osobou, povinnosti prevádzkovateľa, ako aj zásady spracúvania osobných údajov. V oblasti inštitucionálnej sa skúma nezávislosť národnej dozornej autority, jej právomoci a kompetencie.

Rozhodovanie Európskej komisie (ďalej aj iba „Komisie“) bolo v hodnotenom období ovplyvnené rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci C-362/14 Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner, v ktorom Súdny dvor preskúmal platnosť rozhodnutia Komisie č. 2000/520/ES z 26. júla 2000 o primeranosti ochrany poskytovanej zásadami bezpečného prístavu a súvisiacimi často kladenými otázkami vydanými Ministerstvom obchodu USA (tzv. „*Safe Harbour*“), slúžiaci ako právny nástroj na prenos osobných údajov do Spojených štátov amerických. Toto rozhodnutie Komisie bolo Súdny dvorom vyhlásené za neplatné.

V rozsudku bolo skonštatované, že aj v prípade existencie rozhodnutia Komisie vnútroštátne dozorné orgány, na ktoré sa podala žiadosť, musia mať možnosť nezávisle preskúmať, či prenos údajov osoby do tretej krajiny spĺňa požiadavky stanovené smernicou 95/46/ES. Bez toho, aby Súdny dvor musel overiť, či tento režim zaisťuje úroveň ochrany, ktorá je v podstate rovnocenná úrovni zaručenej v rámci Európskej únie, Súdny dvor uvádza, že sa uplatňuje iba na americké podniky, ktoré k nemu pristúpia, pričom samotné orgány verejnej moci Spojených štátov mu nepodliehajú. Okrem toho požiadavky týkajúce sa národnej bezpečnosti, verejného záujmu alebo vymáhania práva Spojených štátov majú prednosť pred režimom bezpečného prístavu a americké podniky sú povinné bez akéhokoľvek obmedzenia neuplatniť pravidlá ochrany stanovené týmto režimom, ak sú v rozpore s takýmito požiadavkami. Americký režim bezpečného prístavu tak umožňuje zásahy zo strany amerických orgánov verejnej moci do základných práv osôb, pričom rozhodnutie Komisie neobsahuje nijaké ustanovenie, čo sa týka existencie pravidiel, ktorých cieľom by bolo obmedzenie týchto prípadných zásahov, v Spojených štátoch alebo existencie účinnej právnej ochrany proti týmto zásahom.

Rozsudok mal vplyv aj na prax úradu, nakoľko sa na základe neho prestalo používať ustanovenie § 31 ods. 5 zákona o ochrane osobných údajov a stalo sa obsolentným. Dopad rozsudku bol aj na všetky spoločnosti, ktoré pri prenose osobných údajov do Spojených štátov amerických používali právny režim *Safe Harbor*, a následne museli použiť iné právne nástroje ochrany osobných údajov na prenos osobných údajov a to predovšetkým záväzné vnútropodnikové pravidlá alebo štandardné zmluvné doložky.

Nakoľko v hodnotenom období stále pretrvávala potreba právne upraviť prenos osobných údajov z Európskej únie do Spojených štátov amerických, po dlhých rokoch Európska komisia vydala nové rozhodnutie podľa smernice 95/46/ES, v ktorom je premietnutá dohoda medzi EÚ a USA s označením Štít súkromia v (anglickom jazyku označený ako „*EU – U.S. Privacy Shield*“). Na základe tohto rozhodnutia spoločnosti, ktoré sú zapísané v zozname Štítu súkromia, môžu prenášať osobné údaje do Spojených štátov amerických ako do krajiny, ktorá poskytuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov.

Štít súkromia obsahuje zásady, ku ktorým sa zaviazali prevádzkovatelia a sprostredkovatelia, ktorí prenášajú osobné údaje z Európskej únie a sú zapísaní do zoznamu štítu súkromia. Systém štítu súkromia predstavuje obdobný mechanizmus, akým fungoval systém *Safe Harbor*. Štít súkromia oproti *Safe Harbor* má navyše niekoľko elementov, ktoré by mali zabezpečiť reálnu ochranu osobných údajov a uplatnenie práv dotknutých osôb. Medzi tieto prvky patria:

- záväzok Federálneho ministerstva obchodu (*Department of Commerce*), že transparentným spôsobom bude spravovať webovú stránku so zoznamom organizácií zapojených do štítu súkromia; že bude vykonávať kontroly, či organizácia plní svoje povinnosti vyplývajúce z prihlásenia sa k zásadám štítu súkromia vrátane zverejnenej tzv. „*privacy policy*“, teda zásad ochrany osobných údajov a každoročného obnovenie certifikácie, a že v prípade neplnenia bude pristupovať k vyčiarknutiu organizácie zo zoznamu štítu súkromia;
- uskutoční sa každoročný spoločný audit fungovania štítu súkromia za účasti Európskej komisie, Federálneho ministerstva obchodu a federálnej obchodnej komisie (*Federal Trade Commission*);
- výslovné uvedenie zodpovednosti organizácie za prenos osobných údajov ďalším stranám, pričom títo ďalší príjemcovia v prípade prevádzkovateľov musia poskytovať rovnakú úroveň ochrany osobných údajov, v prípade sprostredkovateľov musí byť odovzdanie zabezpečené zmluvou;
- proces riešenia sťažností dotknutých osôb v arbitrážnom konaní pred tromi zvolenými arbitrami z „arbitrážneho panelu“;
- inštitút nezávislého ombudsmana pre riešenie sťažností na spracovanie osobných údajov americkými spravodajskými službami a žiadosť o prístup k osobným údajom podávaných európskymi subjektmi údajov prostredníctvom európskych vládnych inštitúcií dozeraúcich na činnosť spravodajských služieb.

Pokiaľ ide o status krajiny, ktorá zaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov, v rokoch 2015 a 2016 nedošlo zo strany Európskej komisie k schváleniu primeranosti úrovne ochrany osobných pre žiadnu tretiu krajinu, s výnimkou už vyššie uvedeného samostatného režimu Štítu súkromia. Rozsudok C-362/14 Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner však mal vplyv na existujúce rozhodnutia o primeranosti, ktoré bolo potrebné zmeniť a ktoré sa týkali krajín Andorské kniežatstvo, Argentína, Faerské ostrovy, Guernsey, Izrael, Jersey, Nový Zéland, Kanada, Ostrov Man, Švajčiarsko, Uruguaj. Európska komisia tak

vydala vykonávacie rozhodnutie 2016/2295 zo 16. decembra 2016, ktorým zmenila rozhodnutia 2000/518/ES, 2002/2/ES, 2003/490/ES, 2003/821/ES, 2004/411/ES, 2008/393/ES, 2010/146/EÚ, 2010/625/EÚ, 2011/61/EÚ a vykonávacie rozhodnutia 2012/484/EÚ, 2013/65/EÚ o primeranej ochrane osobných údajov zo strany niektorých krajín podľa článku 25 ods. 6 smernice 95/46/ES. Zmena bola prijatá ako reakcia na uvedený rozsudok. Obmedzujúce právomoci vnútroštátnych dozorných orgánov v týchto rozhodnutiach boli odstránené a zároveň bola zavedená povinnosť Európskej komisie priebežne monitorovať úroveň ochrany osobných údajov v týchto krajinách, a to predovšetkým sledovaním príslušnej legislatívy.

6.3.2. Prenos do krajiny nezaručujúcej primeranú úroveň ochrany osobných údajov

Cezhraničný prenos osobných údajov predstavuje citlivú spracovateľskú operáciu s osobnými údajmi, pri ktorej sa osobné údaje dostávajú mimo územia Slovenskej republiky. Zákon o ochrane osobných údajov definuje flexibilný systém cezhraničného prenosu, pričom najmä pri prenose do tretích krajín umožňuje prevádzkovateľom vo vyššej miere využívať štandardizované záruky ochrany súkromia a osobných údajov v podobe štandardných zmluvných doložiek a záväzných vnútropodnikových pravidiel.

Štandardné zmluvné doložky je možné nájsť v príslušných rozhodnutiach Európskej komisie. V prípade, ak prevádzkovateľ použije v zmluve o prenose osobných údajov do tretej krajiny bez primeranej úrovne ochrany osobných údajov zmluvné doložky, ktoré sú odlišné od štandardných zmluvných doložiek určených na prenos prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom alebo s nimi vykazujú zjavný nesúlad, prípadne ak nepoužije žiadne zmluvné doložky, je povinný pred začatím prenosu požiadať úrad o súhlas s prenosom. V rokoch 2015 a 2016 nebol úrad požiadaný o udelenie takéhoto súhlasu s cezhraničným prenosom osobných údajov.

Veľmi dôležitým právnym inštitútom pri prenose osobných údajov sú tzv. záväzné vnútropodnikové pravidlá (*binding corporate rules* - ďalej len „BCR“). Význam BCR stále narastá, keďže pre veľké nadnárodné spoločnosti predstavujú atraktívnu možnosť pre realizáciu cezhraničných prenosov osobných údajov, ktorá im odbúra mnoho administratívnej záťaže.

BCR je možné aplikovať len v rámci jednej spoločnosti, resp. jej organizačných zložiek. Spoločnosť, ktorá sa rozhodne zaviesť BCR sa v nich musí zaviazat', že stanovené pravidlá ochrany osobných údajov budú prijaté v celej spoločnosti (všetkými organizačnými zložkami) a zároveň, že bude zaistené ich dodržiavanie prostredníctvom zavedených dozorných mechanizmov. Zavedenie BCR do praxe by malo vytvoriť komplexnú ochranu súkromia v rámci nadnárodnej spoločnosti, a to aj v súvislosti s cezhraničnou výmenou resp. prenosom osobných údajov v rámci spoločnosti. Postup schvaľovania BCR dozornými orgánmi je upravený v stanovisku a v odporúčaní Pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 smernice 95/46/ES. V priebehu rokov 2015 a 2016 úrad nebol ani v jednom prípade hlavný dozorný orgán pri posudzovaní BCR.

7. Kontrola spracúvania osobných údajov

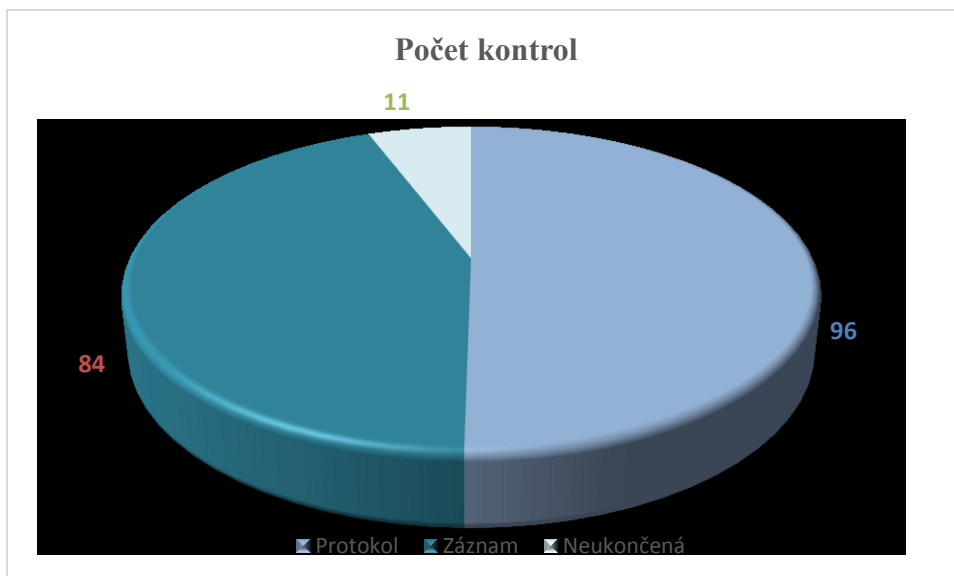
Kontrolu spracúvania osobných údajov realizuje úrad prostredníctvom kontrolného orgánu, zloženého z inšpektora úradu alebo vrchného inšpektora a členov kontrolného orgánu, ktorými sú zamestnanci úradu. Kontrolný orgán je oprávnený konať minimálne v zložení inšpektor alebo vrchný inšpektor a jeden člen kontrolného orgánu. Úrad vykonáva riadnu kontrolu na základe ročného plánu kontrol alebo mimoriadnu kontrolu na základe podozrenia z porušovania povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom alebo v rámci konania o ochrane osobných údajov. Kontrolu dodržiavania povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom o ochrane osobných údajov vykonáva kontrolný orgán na základe písomného poverenia u prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa.

Kontrolné zistenia sú formulované v zázname alebo v protokole o kontrole. Ak úrad pri výkone kontroly nezistí porušenie povinnosti prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov, vypracuje záznam o kontrole. V prípade zistených nedostatkov pri spracúvaní osobných údajov prevádzkovateľom, úrad vypracuje protokol o kontrole. Výsledky kontroly slúžia ako podklad pre konanie o ochrane osobných údajov.

Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu (2013 a 2014) úrad preniesol ťažisko kontrol z posudzovania formálneho dodržiavania ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, do posudzovania reálneho stavu spracúvania osobných údajov, s dôrazom na posudzovanie praktickej aplikácie prijatých primeraných bezpečnostných opatrení, čo sa prejavilo na časovej ako aj na odbornej náročnosti vykonávaných kontrol. V hodnotenom období úrad, najmä pri plánovaní riadnych kontrol, kladol dôraz na dodržiavanie základných zásad spracúvania osobných údajov a na riadenie rizík informačnej bezpečnosti, s dôrazom na dopad podmienok spracúvania osobných údajov na práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb. Správne a primerané nastavenie bezpečnostných opatrení v podmienkach prevádzkovateľa (technických, personálnych aj organizačných) je jediným spôsobom ako zamedziť neoprávneným spracovateľským operáciám s osobnými údajmi, napr. ich neoprávnenému zverejneniu alebo sprístupneniu, minimalizovať bezpečnostné riziká a zabezpečiť kontinuálnu aplikáciu nastavených mechanizmov. Bezpečnosť spracúvania osobných údajov bola v hodnotenom období hlavnou témou tak pri mimoriadnych ako aj riadnych kontrolách. Najmä dotknuté osoby poukazovali na nedostatočné opatrenia v oblasti bezpečnosti alebo na spracovateľské operácie, pri ktorých existovalo podozrenie z porušovania zákona o ochrane osobných údajov.

Počet plánovaných kontrol zohľadňoval rastúci počet mimoriadnych kontrol a zároveň zohľadňoval počet kontrol, ktoré v predchádzajúcom hodnotenom období (2013 a 2014) neboli riadne ukončené.

V hodnotenom období úrad vykonal spolu 191 kontrol spracúvania osobných údajov v informačných systémoch prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov. Z uvedeného počtu bolo 96 kontrol spracúvania osobných údajov ukončených protokolom o kontrole, 84 kontrol spracúvania osobných údajov záznamom o kontrole.

7.1. Plán kontrol

V hodnotenom období úrad vykonával riadne kontroly na základe plánu kontrol na roky 2015 a 2016 (ďalej len „plán kontrol“). Kontrolné aktivity zaradené do plánu kontrol boli zamerané na zistenie súladu spracúvania osobných údajov so zákonom o ochrane osobných údajov a so všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Do plánu kontrol boli zahrnuté oblasti z verejného i súkromného sektora.

Jednotlivé oblasti zahrnuté do plánu kontrol zohľadňovali aktuálne smerovanie a vývoj technológií využívaných pri spracúvaní osobných údajov, úrad sa zamerlal na spracúvanie osobných údajov, pri ktorom predpokladal zvýšenú mieru rizika neoprávneného zásahu do práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb a na spracúvanie osobných údajov v oblastiach, v ktorých už v minulosti došlo k pochybeniu prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov pri nastavení vhodných podmienok spracúvania osobných údajov a dodržiavaní ustanovení zákona o ochrane osobných údajov na systémovej úrovni. Pri výbere cieľových oblastí úrad čerpal zo svojich skúseností z predchádzajúceho obdobia a poznatkov z dozornej činnosti.

Prehľad o počte kontrol vykonávaných na základe plánu kontrol

Rok	2015	2016
Počet kontrol	19	19

7.1.1. Schengenské acquis

Do plánu kontrol úrad pravidelne zaraďuje kontroly informačných systémov osobných údajov, pomocou ktorých sa zabezpečuje praktické vykonávanie schengenského acquis na území Slovenskej republiky, vrátane zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí. Úrad v hodnotenom období vykonal spolu 8 kontrol prevádzkovateľov, spracúvajúcich osobné údaje dotknutých osôb v národných častiach týchto informačných systémov.

Kontroly národnej časti Schengenského informačného systému druhej generácie (N.SIS.II) a národnej časti Vízového informačného systému (VIS) sú do plánu kontrol zaraďované na základe odporúčania vyplývajúceho z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 755 zo dňa 30. novembra 2011, ktorým vláda schválila Schengenský akčný plán Slovenskej republiky ako prioritu vlády Slovenskej republiky.

V súlade s čl. 32 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, vznikla od 20. júla 2015 úradu povinnosť každoročne vykonať kontrolu spracúvania osobných údajov na účely presadzovania práva a porovnania údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uloženými v centrálnom systéme, a to vrátane analýzy vzorky odôvodnených elektronických žiadostí.

V národných častiach predmetných informačných systémov spracúvajú prevádzkovatelia osobné údaje, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov, ktoré sú spôsobilé neprimerane zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb. Úrad preto do plánu kontrol zaraďil aj kontrolu zameranú na bezpečnosť osobných údajov spracúvaných v predmetných informačných systémoch, ktorú zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Úrad kládol dôraz na bezpečnosť spracúvaných osobných údajov, ktorú prevádzkovatelia realizujú prostredníctvom prijatých primeraných technických, organizačných a personálnych opatrení. V národných častiach predmetných informačných systémov spracúvajú prevádzkovatelia osobné údaje, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov, napríklad biometrické osobné údaje, údaje o rasovom alebo etnickom pôvode a osobné údaje o porušení ustanovení zakladajúcich trestnú zodpovednosť alebo administratívnoprávnu zodpovednosť.

Úrad v jednom prípade konštatoval porušenie zákona o ochrane osobných údajov v súvislosti s prijatím primeraných technických a organizačných opatrení pri spracúvaní v národnej časti Vízového informačného systému osobných údajov. V ostávajúcich siedmich prípadoch úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov dotknutých osôb, v národných častiach kontrolovaných informačných systémov, so zákonom o ochrane osobných údajov.

Identifikácia súladu spracúvania osobných údajov v siedmych kontrolovaných národných častiach informačných systémov nasvedčuje dôležitosti, akú kladú jednotlivé rezorty na správnu implementáciu schengenského acquis, s dôrazom na bezpečnosť spracúvania osobných údajov.

7.1.1.1. Kontrola úradu na konzulárnych oddeleniach zastupiteľských úradov Slovenskej republiky

V hodnotenom období úrad vykonal spolu tri kontroly spracúvania osobných údajov u prevádzkovateľa Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, na konzulárnom oddelení Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Moskve, Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Tirane a Veľvyslanectva Slovenskej republiky Minsku.

Kontrola národnej časti Vízového informačného systému na zastupiteľskom úrade v Minsku a v Moskve bola vykonaná aj v roku 2006 a opakovane v Minsku v roku 2007. Kontrolami v roku 2006 boli zistené nedostatky pri prijímaní primeraných bezpečnostných opatrení. Berúc do úvahy zistené porušenia pri spracúvaní osobných údajov a zmeny v oblasti bezpečnosti, ktorými jednotlivé zastupiteľstvá prešli v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do schengenského priestoru, úrad zaradil zastupiteľský úrad v Moskve a Minsku do plánu kontrol.

Kontrolami Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Tirane a Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Moskve úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kontrolou Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Minsku úrad zistil porušenie zákona o ochrane osobných údajov pri prijímaní primeraných bezpečnostných opatrení na konzulárnom pracovisku. Úrad následne prevádzkovateľovi Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v konaní o ochrane osobných údajov uložil opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov. Prevádzkovateľ odstránil zistené nedostatky v lehote určenej úradom.

7.1.1.2. Kontrola úradu v Národnej ústredni SIRENE

Úrad na základe plnenia úloh vyplývajúcich zo Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky vykonal v hodnotenom období dve kontroly Národnej ústredne SIRENE začlenenej do organizačnej štruktúry Úradu medzinárodnej spolupráce Prezídia Policajného zboru.

Kontroly boli zamerané na súlad spracúvania osobných údajov v národnej časti Schengenského informačného systému druhej generácie (N.SIS II), ku ktorému sa Slovenská republika pripojila dňa 9. apríla 2013 s príslušným právnym rámcom, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, kontrolu aplikácie postupov v súvislosti s vkladaním záznamov do N.SIS II a na bezpečnosť spracúvania osobných údajov dotknutých osôb podľa Schengenského katalógu odporúčaní a najlepších postupov.

Úrad zisťoval súlad využívania a spracúvania osobných údajov v národnej časti Schengenského informačného systému druhej generácie (ďalej len „N.SIS II“) v rámci plnenia úloh Policajného zboru SR na účely Čl. 24 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006, na základe ktorého sú spracúvané údaje o štátnych príslušníkoch tretích krajín v

súvislosti s odoprením vstupu alebo pobytu, ako aj podľa Čl. 36 Rozhodnutia Rady 2007/533/SVV, podľa ktorého sú spracúvané údaje o osobách a predmetoch v N.SIS II na účely diskrétného sledovania alebo cieľných kontrol.

Kontrolou postupov Národnej ústredne SIRENE úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7.1.1.3. Automatizovaný európsky systém identifikácie odtlačkov prstov - Eurodac

V hodnotenom období úrad vykonal spolu dve kontroly zákonného spracúvania osobných údajov na účel pomoci pri určovaní, ktorý členský štát je podľa nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému EURODAC na porovnávanie odtlačkov prstov, zodpovedný za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej v členskom štáte a na účel stanovenia podmienok, za ktorých môžu určené orgány členských štátov a Europol požiadať o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uloženými v centrálnom systéme na účely presadzovania práva.

Prevádzkovateľom informačného systému Eurodac je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Prevádzkovateľ, na účel spracúvania osobných údajov v systéme Eurodac, organizačne zabezpečil plnenie s tým súvisiacich povinností prostredníctvom Dublinského strediska – národný prístupový bod, ktoré je zriadené v rámci Kriminologicko-expertízneho ústavu Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Spracúvanie osobných údajov v systéme Eurodac úrad v roku 2015 kontroloval v podmienkach týchto organizačných zložiek.

V 1. polroku 2015 prešiel národný prístupový bod informačného systému Eurodac na vyššiu verziu Eurodac II. V súvislosti s týmto prechodom prevádzkovateľ (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky), zabezpečoval technické zázemie a implementáciu softvérového vybavenia vo vlastných podmienkach. Prevádzkovateľovi zároveň vznikli nové kompetencie a povinnosti, v nadväznosti na ktoré vznikla úradu povinnosť každoročne vykonať kontrolu spracúvania osobných údajov národného prístupového bodu Eurodac.

V roku 2016 úrad vykonal kontrolu organizačnej zložky prevádzkovateľa Dublinské stredisko – národný prístupový bod, ktoré je zriadené v rámci Kriminologicko-expertízneho ústavu Prezídia Policajného zboru.

Kontrolou postupov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pri spracúvaní osobných údajov v automatizovanom európskom systéme identifikácie odtlačkov prstov úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7.1.1.4. Bezpečnosť spracúvania osobných údajov v národných častiach informačných systémov

Prevádzkovateľ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zabezpečuje technickú podporu národným častiam informačných systémov SIS II, VIS a Eurodac, príp. súvisiace spracovateľské operácie, najmä prenos osobných údajov, ich uchovávanie a obnovu osobných údajov zo záloh. Úrad sa zamerlal na kontrolu prijatých primeraných technických, personálnych a organizačných opatrení.

Úrad vykonal kontrolu v roku 2016 a konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7.1.2. Spracúvanie osobných údajov na marketingové účely

Úrad sa zamerlal na preverenie spracúvania osobných údajov prevádzkovateľmi na marketingové účely, pričom sa špecificky zameriavala na poskytovateľov rôznych marketingových služieb a na preverenie zákonnosti spracúvania osobných údajov call centrami pri poskytovaní tzv. telemarketingových služieb, s dôrazom na preverenie zákonnosti spracúvania osobných údajov pri vyhotovovaní zvukových záznamov telefonických rozhovorov s dotknutými osobami. V hodnotenom období vykonal spolu päť kontrol spracúvania osobných údajov v tejto oblasti.

Úrad upriamil zvýšenú pozornosť na prevádzkovateľov, ktorí pri svojej činnosti spracúvajú osobné údaje dotknutých osôb spôsobom, ktorý môže obmedziť ich práva v spojení s udeľovaním súhlasu dotknutých osôb na spracúvanie osobných údajov. V tejto súvislosti sa úrad zamerlal na rozsah spracúvaných osobných údajov vo vzťahu k účelu ich spracúvania a na poskytovanie informácií dotknutým osobám v rozsahu, ktorý im umožní prístup ku všetkým relevantným informáciám, vedúcim k udeleniu súhlasu so spracúvaním osobných údajov.

Poskytovanie telemarketingových služieb sa stalo bežnou súčasťou života dnešného človeka. Neustále rastúci dopyt po technológiách šetriacich čas a umožňujúcich využívať výhody komunikácie cez telefón, vytvoril priestor pre rozrastajúci sa trh spoločností, ktoré poskytujú telemarketingové služby. Obojstrannou výhodou je rýchla komunikácia a okamžitá spätná väzba. Táto metóda umožňuje rýchle získanie požadovaných informácií o klientovi, vrátane osobných údajov nevyhnutných na uzatvorenie zmluvného vzťahu alebo poskytnutie inej relevantnej služby. Pre zvýšenie právnej istoty, prevádzkovatelia zaznamenávajú telefonické rozhovory s dotknutou osobou. Skúsenosti s takto monitorovaných rozhovorov poukazujú na nedostatočné plnenie informačnej povinnosti prevádzkovateľov, v spojení s udeľovaním súhlasu dotknutých osôb na spracúvanie osobných údajov zaznamenaním telefonického rozhovoru.

V jednom prípade kontrolou spracúvania osobných údajov u spoločnosti poskytujúcej marketingové služby, úrad zistil súlad spracúvania osobných údajov so zákonom o ochrane osobných údajov.

V hodnotenom období porušovali ustanovenia zákona prevádzkovatelia, ktorí spracúvali osobné údaje dotknutých osôb na marketingové účely, pričom osobné údaje im boli poskytované na základe obchodných zmlúv. Prevádzkovateľ môže spracúvať osobné údaje na základe priamo vykonateľného právne záväzného aktu Európskej únie, medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovení zákona o ochrane osobných údajov alebo osobitného zákona, alebo na základe súhlasu dotknutej osoby, pričom sprostredkovateľ ich môže spracúvať len v rozsahu a za podmienok dojednaných v písomnej zmluve, ktorou prevádzkovateľ poverí sprostredkovateľa spracúvaním osobných údajov v jeho mene. Prevádzkovatelia spracúvali osobné údaje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov.

Prevádzkovatelia spracúvajúci osobné údaje pri poskytovaní tzv. telemarketingových služieb postupovali v rozpore s ustanovením § 11 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, keď pri realizácii telefonických rozhovorov nezískavali súhlas dotknutých osôb so spracúvaním ich osobných údajov formou nahrávania telefonického rozhovoru. Informáciu o nahrávaní telefonického rozhovoru v čase, kedy už zaznamenávanie hovoru aktívne prebieha, bez aktívneho udelenia súhlasu dotknutou osobou, nie je možné považovať za získanie súhlasu v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov. Zároveň si kontrolované osoby v postavení sprostredkovateľa plnili nedostatočne alebo vôbec svoju povinnosť, poskytnúť dotknutej osobe pri prvom kontakte s ňou informácie, že spracúva osobné údaje v mene prevádzkovateľa na vymedzený účel.

Kontrolami úrad identifikoval, že všetci prevádzkovatelia si plnili povinnosť prijať primerané bezpečnostné opatrenia zodpovedajúce spracúvaniu osobných údajov dotknutých osôb, povinnosť poučiť oprávnené osoby o právach a povinnostiach pri spracúvaní osobných údajov a plnili si registračnú alebo evidenčnú povinnosť vo vzťahu k informačným systémom osobných údajov.

7.1.3. Finančný sektor

Úrad sa v hodnotenom období zameril na preverenie spracúvania osobných údajov vo finančnom sektore. Kontroly boli zamerané na poskytovateľov finančných služieb (finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo) a poskytovateľov služieb v sektore poistenia, s dôrazom na spracúvanie rodného čísla pri autentifikácii identity dotknutej osoby v rámci telefonickej komunikácie alebo prostredníctvom komunikácie vedenej cez prístupnú počítačovú sieť. Kontroly boli tiež zamerané na identifikáciu spracúvania osobných údajov na účely vedenia bankových a nebankových registrov klientskych informácií, slúžiacich na overenie bonity klienta. Pri výbere kontrolovaných osôb sa úrad zameril na subjekty, ktoré spracúvajú vo svojich informačných systémoch osobné údaje o veľkom množstve dotknutých osôb, množstvo spracúvaných osobných údajov, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov vytvára komplexný prehľad o sociálnom a ekonomickom statuse dotknutých osôb, vrátane informácií o zdravotnom stave (sektor poistenia). V hodnotenom období vykonal úrad spolu päť kontrol spracúvania osobných údajov.

Oblasť poskytovateľov finančných služieb bola súčasťou plánu kontrolnej činnosti a plánu kontrol aj rokoch 2015 a 2016. V tomto období úrad vykonal kontrolu u 31 prevádzkovateľov poskytujúcich služby vo finančnom sektore. Na základe opakujúcich sa porušení zákona o ochrane osobných údajov prevádzkovateľmi, najmä pri získavaní osobných údajov spoločne na rôzne účely v spojení s povinnosťou určiť podmienky spracúvania osobných údajov tak, aby neboli obmedzené práva dotknutých osôb, úrad zaradil túto oblasť do plánu kontrol. S ohľadom na novelu zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v časti upravujúcej práva a povinnosti veriteľa pri overovaní bonity klienta poskytovaním jeho osobných údajov do elektronického registra údajov o spotrebiteľských úveroch, úrad zaradil do plánu kontrol aj subjekty, ktoré sú prevádzkovateľmi nebankových aj bankových registrov. V registroch sú spracúvané citlivé informácie vytvárajúce komplexný obraz o bonite klienta, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov. Berúc do úvahy množstvo subjektov (vrátane nebankových), ktoré využívajú služby registrov, úrad považoval za potrebné preveriť bezpečnosť takto spracúvaných osobných údajov, právny základ ich poskytovania, so zreteľom na určenie podmienok spracúvania osobných údajov tak, aby neboli obmedzené práva dotknutých osôb.

V jednom prípade kontrolou spracúvania osobných údajov u nebankovej spoločnosti poskytujúcej finančné služby, úrad zistil súlad spracúvania osobných údajov so zákonom o ochrane osobných údajov.

Prevádzkovatelia najčastejšie konali v rozpore s ustanovením § 11 zákona o ochrane osobných údajov, keď získavali súhlas dotknutých osôb spoločne, na rôzne účely, v rozpore so zásadou transparentnosti, tzn. poskytnúť dotknutej osobe všetky informácie, ktoré sa týkajú podstatných hľadísk spracúvania jej osobných údajov a tak, že dotknutá osoba nemohla slobodne, vedome a zrozumiteľne vyjadriť súhlas/nesúhlas so spracúvaním jej osobných údajov na rôzne účely alebo nezískavali súhlas dotknutých osôb na spracúvanie ich osobných údajov vôbec (telefonické nahrávky rozhovorov). Zároveň porušovali ustanovenie § 6 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane osobných údajov, nastavením podmienok spracúvania osobných údajov tak, že obmedzili právo dotknutej osoby udeliť slobodný, výslovný a zrozumiteľný súhlas so spracúvaním osobných údajov na rôzne účely.

Prevádzkovatelia tiež porušovali ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, ktorý zaručuje transparentné spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb. Prevádzkovatelia neinformovali dotknuté osoby o zozname osobných údajov spracúvaných na účely marketingu a neinformovali o lehote uchovávaní osobných údajov získavaných na základe súhlasu dotknutej osoby. Zároveň prevádzkovatelia uchovávali osobné údaje po dobu dlhšiu, než bolo nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania osobných údajov (záznamy z telefonických rozhovorov) v rozpore s ustanovením § 6 ods. 2 písm. h) zákona o ochrane osobných údajov a spracúvali osobné údaje na účely marketingu v rozpore so zásadou primeranosti podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane osobných údajov tým, že na tento účel bol spracúvaný aj všeobecne použiteľný identifikátor (rodné číslo), pričom podmienky spracúvania osobných údajov, v súlade s účelom ich spracúvania, si takýto osobný údaj nevyžadovali.

Prevádzkovatelia vo všetkých prípadoch prijali primerané bezpečnostné opatrenia, pričom kládli dôraz na osobitnú kategóriu osobných údajov. Prijaté technické, personálne a organizačné opatrenia pravidelne prehodnocovali, najmä vo vzťahu k novým technickým inovatívnym možnostiam spracúvania osobných údajov. Praktická aplikácia bezpečnostných opatrení bola u všetkých prevádzkovateľov na vysokej úrovni. Všetci prevádzkovatelia si riadne plnili oznamovaciu a/alebo registračnú povinnosť a mali riadne poučené oprávnené osoby.

7.1.4. Spracúvanie osobných údajov o zamestnancoch

Úrad sa v roku 2016 zamerl na preverenie stavu dodržiavania zákona o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov zamestnancov pri zavedení kontrolného mechanizmu podľa Zákonníka práce a pri spracúvaní osobných údajov zamestnancov agentúrami dočasného zamestnávania. Úrad v roku 2015 evidoval rastúci počet mimoriadnych kontrol, v ktorých identifikoval porušenia zákona o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov o zamestnancoch. V hodnotenom období vykonal úrad spolu štyri kontroly spracúvania osobných údajov v tejto oblasti.

Monitorovanie zamestnancov pri výkone ich práce je v súčasnosti rozšíreným mechanizmom, ktorý umožňuje zamestnávateľom zaviesť kontrolný mechanizmus v súlade so Zákonníkom práce. Spravidla ide o zavedenie kontrolného mechanizmu formou monitorovania kamerovým informačným systémom. Do popredia sa dostáva aj monitorovanie zamestnancov pomocou Globálneho lokalizačného systému (GPS), ktorí zamestnávatelia využívajú na kontrolu zamestnancov pomocou mobilných telefónov alebo inštalácie zariadenia umožňujúceho GPS lokalizáciu do motorových vozidiel využívaných zamestnancami. Aplikčná prax ukazuje, že zamestnávatelia pri monitorovaní zamestnancov spracúvajú osobné údaje o ich polohe aj v čase, ktorý nie je vyhradený na plnenie pracovných povinností. Zároveň zamestnávatelia pri monitorovaní zamestnancov neprimerane zasahujú do ich práva na súkromie.

Agentúry dočasného zamestnávania sú právnické alebo fyzické osoby, zamestnávajúce občanov v pracovnom pomere na účel jeho dočasného pridelenia k užívateľskému zamestnávateľovi na území SR na výkon práce pod jeho dohľadom a vedením alebo vyslania. Ich činnosť je regulovaná zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) a Zákonníkom práce. Ide o formu personálneho lízingu pracovnej sily, kedy je zamestnanec pridelený na výkon práce k užívateľskému zamestnávateľovi. V tejto súvislosti dochádza k poskytovaniu osobných údajov o zamestnancovi, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov medzi agentúrou dočasného zamestnávania a užívateľským zamestnávateľom. Úrad sa zamerával na dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov zamestnancov, s dôrazom na oprávnenosť ich poskytnutia a rozsah/zoznam poskytovaných osobných údajov užívateľskému zamestnávateľovi.

Úrad vykonal spolu štyri kontroly spracúvania osobných údajov u zamestnávateľov, uplatňujúcich kontrolný mechanizmus a u agentúr dočasného zamestnávania. Prevádzkovatelia porušili ustanovenia § 20 ods. 2 a ods. 3 zákona o ochrane osobných údajov v spojení s vyhláškou Úradu na ochranu osobných údajov č. 164/2013 Z. z. o rozsahu a dokumentácii bezpečnostných opatrení v znení vyhlášky č. 117/2014 Z. z. (ďalej len „vyhláška“). Prevádzkovatelia vo svojich podmienkach prijali primerané personálne, technické a organizačné opatrenia v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov, avšak pri ich dokumentácii postupovali v rozpore s ustanoveniami vyhlášky, najmä v časti analýza bezpečnosti informačného systému. Prevádzkovatelia porušili zákon o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov v rozpore so zásadou primeranosti podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane osobných údajov tým, že na účel hľadania vhodnej pracovnej pozície pre uchádzača o zamestnanie boli spracúvané aj osobné údaje v rozsahu rodné číslo a číslo dokladu totožnosti, pričom podmienky spracúvania osobných údajov, v súlade s účelom ich spracúvania, si takéto osobné údaje nevyžadovali. Prevádzkovatelia zároveň pri spracúvaní osobných údajov postupovali v rozpore s § 8 zákona o ochrane osobných údajov, keď poverili spracúvaním osobných údajov iný subjekt, pričom s ním neuzatvorili písomnú zmluvu podľa tohto zákona.

Prevádzkovatelia – agentúry dočasného zamestnávania, zároveň neposkytovali dotknutým osobám všetky informácie požadované podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, ktoré je prevádzkovateľ povinný poskytnúť dotknutej osobe pred získaním jej osobných údajov. Zároveň prevádzkovatelia uchovávali získané životopisy dotknutých osôb aj potom, ako im dotknutá osoba neudelila súhlas na ďalšie spracúvanie jej

osobných údajov, a teda v rozpore s ustanovením § 6 ods. 2 písm. h) zákona o ochrane osobných údajov.

Vo vzťahu k primeranosti zásahu do súkromia pri zavedení kontrolného mechanizmu prevádzkovateľom a vo vzťahu k poskytovaniu osobných údajov medzi agentúrami dočasného zamestnávania a užívateľským zamestnávateľom, úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov so zákonom o ochrane osobných údajov, Zákonníkom práce a zákonom o službách zamestnanosti.

7.1.5. Kamerané informačné systémy

V hodnotenom období úrad preveroval spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb pri monitorovaní priestorov prístupných verejnosti a spracúvaní osobných údajov nevyhnutných na ochranu práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľov, pri zabezpečovaní bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier, v súvislosti s prevádzkou nákupných, zábavných centier a športových a lyžiarskych stredísk, pohostinských zariadení poskytujúcich služby stravovania, doplnkového stravovania, vrátane spoločenských a zábavných služieb, a tiež pri zabezpečovaní bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier, v súvislosti s monitorovaním priestoru prístupného verejnosti obcami a mestami. V hodnotenom období úrad vykonal spolu pätnásť kontrol spracúvania osobných údajov.

Monitorovanie priestorov prístupných verejnosti a využívanie kamerových systémov alebo obdobných systémov na monitorovanie iných priestorov prevádzkovateľmi má rastúcu tendenciu. Prevádzkovatelia považujú tento spôsob za jeden z najefektívnejších vo vzťahu k zabezpečeniu ochrany, bezpečnosti, majetku a zdravia. Úrad každoročne eviduje najviac podnetov a návrhov, ktoré smerujú voči subjektom spracúvajúcim osobné údaje prostredníctvom monitorovania.

Úrad v hodnotenom období vykonal spolu štyri kontroly spracúvania osobných údajov monitorovaním priestoru prístupného verejnosti prevádzkovateľmi, ktorými sú obce a mestá, s dôrazom na ochranu práva na súkromie pri pohybe dotknutých osôb v monitorovanom priestore. Obce a mestá vykonávajú monitorovanie spravidla prostredníctvom obecnej polície, zriadenej v ich pôsobnosti. Úrad v troch prípadoch konštatoval súlad spracúvania osobných údajov prevádzkovateľmi so zákonom o ochrane osobných údajov.

V hodnotenom období úrad vykonal spolu dve kontroly spracúvania osobných údajov v pohostinských zariadeniach poskytujúcich služby stravovania. Dôraz kládol najmä na primeranosť monitorovaného priestoru, vo vzťahu k neprimeranému zásahu do práv a súkromia dotknutých osôb. V oboch prípadoch úrad konštatoval súlad spracúvania osobných údajov prevádzkovateľmi so zákonom o ochrane osobných údajov.

Úrad v hodnotenom období vykonal spolu sedem kontrol spracúvania osobných údajov v nákupných, zábavných centrách a športových a lyžiarskych strediskách. Monitorovanie priestorov prístupných v verejnosti v takýchto zariadeniach je obzvlášť citlivé, vzhľadom k tomu, že pri činnostiach spojených s oddychom a zábavou sú dotknuté osoby vystavené monitorovaniu v situáciách (napr. pri kúpaní, lyžovaní a pod.), ktoré sú obzvlášť spôsobilé neprimerane zasiahnuť do súkromia dotknutých osôb. Je preto nevyhnuté klásť dôraz na primeranosť monitorovaného priestoru a prijatie primeraných bezpečnostných opatrení, s cieľom zamedziť neoprávnenému nakladaniu s osobnými údajmi. V jednom prípade úrad

konštatoval súlad spracúvania osobných údajov prevádzkovateľom so zákonom o ochrane osobných údajov. V dvoch prípadoch úrad zistil porušenie zákona o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov monitorovaním.

Prevádzkovatelia monitorovali priestor, ktorý nebol priestorom prístupným verejnosti bez právneho základu, v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov, záznamy vyhotovené monitorovaním priestoru prístupného verejnosti uchovávali viac ako 15 dní, postupovali v rozpore s ustanovením § 15 ods. 7 a § 6 ods. 2 písm. h) zákona o ochrane osobných údajov a porušili ustanovenie § 20 ods. 2 a ods. 3 zákona o ochrane osobných údajov v spojení s vyhláškou. Prevádzkovatelia vo svojich podmienkach prijali primerané personálne, technické a organizačné opatrenia v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov, avšak pri ich dokumentácii postupovali v rozpore s ustanoveniami vyhlášky, najmä v časti analýza bezpečnosti informačného systému.

Prevádzkovatelia vo všetkých prípadoch prijali primerané bezpečnostné opatrenia. Všetci prevádzkovatelia si riadne plnili oznamovaciu a/alebo registračnú povinnosť a mali riadne poučené oprávnené osoby. Vo vzťahu k monitorovaniu postupovali všetci prevádzkovatelia v súlade so zásadou proporcionality a monitorovali priestor výlučne v rozsahu, ktorý bo nevyhnutný na dosiahnutie účelu. Všetci prevádzkovatelia mali riadne označený priestor, ktorý monitorovali tak, aby sa dotknuté osoby dozvedeli o skutočnosti pred vstupom do monitorovaného priestoru.

7.2. Zistenia z kontroly spracúvania osobných údajov

Kontrolné zistenia, pri výkone riadnych kontrol vo všetkých oblastiach súkromného sektora, smerovali prevažne k porušovaniu povinností prevádzkovateľom pri plnení informačnej povinnosti voči dotknutým osobám v spojení so získavaním súhlasu dotknutých osôb na spracúvanie osobných údajov. Problematickou sa stále javí určenie primeranej lehoty uchovávanía osobných údajov a dodržiavanie lehôt, ktoré sú stanovené zákonom (napr. uchovávanie záznamov získaných monitorovaním priestoru prístupného verejnosti). Zhodnotenie kontrol po jednotlivých oblastiach vykonaných na základe ročného plánu je uvedené v časti 7.1 správy.

Prehľad o počte mimoriadnych kontrol

Rok	2015	2016
Počet kontrol	90	63

Mimoriadne kontroly spracúvania osobných údajov smerovali do všetkých oblastí verejného aj súkromného sektora. Najviac kontrol smerovalo voči prevádzkovateľom spracúvajúcim osobné údaje dotknutých osôb monitorovaním priestoru prístupného verejnosti alebo monitorovaním priestorov, ktoré nie sú prístupné verejnosti. Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu (2013 a 2014) úrad zaznamenal nárast kontrol týchto prevádzkovateľov o 17%. Kontroly kamerových informačných systémov tvorili v hodnotenom období až 60%

všetkých vykonaných mimoriadnych kontrol. Z celkového počtu 153 mimoriadnych kontrol bolo 92 kontrol prevádzkovateľov - fyzických osôb spracúvajúcich osobné údaje. Všetky tieto fyzické osoby spracúvali osobné údaje monitorovaním priestoru prístupného verejnosti.

Prevádzkovatelia pri monitorovaní priestoru prístupného verejnosti najčastejšie porušovali zákon o ochrane osobných údajov tým, že monitorovali priestor v rozsahu neprimeranom vo vzťahu k dosiahnutiu účelu spracúvania, monitorovaný priestor nebol dostatočne zreteľne označený a prevádzkovatelia uchovávali záznamy z monitorovaného priestoru neprimerane dlhú dobu. Úrad zistil porušenie zákona o ochrane osobných údajov pri monitorovaní priestorov prístupných verejnosti a pri monitorovaní priestorov verejnosti neprístupných spolu u 36 prevádzkovateľov, čo je menej ako polovica kontrolovaných prevádzkovateľov.

Úrad v hodnotenom období intenzívne vyvíjal informačnú a preventívnu činnosť, najmä so zameraním na prevádzkovateľov monitorujúcich priestory prístupné verejnosti, čo sa prejavilo aj vo zvýšenom povedomí verejnosti o ich právach (nárast počtu mimoriadnych kontrol v tejto oblasti), zároveň viedlo aj k poklesu porušení ustanovení zákona prevádzkovateľmi.

Frekventovanou oblasťou, voči ktorej smerovali podozrenia z porušovania ustanovení zákona o ochrane osobných údajov bola územná samospráva. Spravidla sa jednalo o podozrenia z porušovania ustanovení zákona o ochrane osobných údajov pri monitorovaní priestorov prístupných verejnosti alebo pri zverejňovaní osobných údajov v z monitorovaného priestoru za účelom propagácie obce. Porušenie ustanovení zákona úrad identifikoval v menej ako polovici prípadov.

V hodnotenom období smerovali mimoriadne kontroly aj voči subjektom v oblasti zdravotníctva na základe podozrenia z nedodržovania bezpečnostných opatrení pri spracúvaní osobných údajov pacientov s následkom sprístupnenia osobných údajov neoprávneným osobám alebo na základe podozrenia so spracúvania osobných údajov nad rámec nevyhnutnosti vo vzťahu k dosiahnutiu účelu spracúvania. Úrad iba v jednom prípade identifikoval porušenie zákona o ochrane osobných údajov v súvislosti s bezpečnostnými opatreniami, keď prevádzkovateľ prijal primerané bezpečnostné opatrenia, ale porušil zákon o ochrane osobných údajov tým, že ich nedokumentoval v bezpečnostnom projekte informačného systému. V porovnaní s predchádzajúcim hodnoteným obdobím (2013 a 2014) toto úrad vníma ako výrazný pozitívny efekt pri dodržiavaní ustanovení zákona o ochrane osobných údajov subjektami v oblasti zdravotníctva.

Ostatné kontrolné zistenia smerovali voči subjektom v rôznych oblastiach verejného aj súkromného sektora. Väčšina prevádzkovateľov mala prijaté primerané bezpečnostné opatrenia vo vzťahu k podmienkam spracúvania osobných údajov, vrátane poučenia oprávnených osôb a dodržiavala formálne povinnosti (evidenčná povinnosť, registračná povinnosť). Prevádzkovatelia, ktorí poverili spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa, zväčša disponovali zmluvami, ktoré však neobsahovali všetky požadované náležitosti podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o ochrane osobných údajov, najmä informáciu o zozname/rozsahu spracúvaných osobných údajov a o podmienkach spracúvania osobných údajov, vrátane spracovateľských operácií.

Na základe identifikovaných porušení zákona o ochrane osobných údajov ako aj na základe zloženia prevádzkovateľov, u ktorých bola vykonaná mimoriadna kontrola, v spojení s množstvom a závažnosťou kontrolných zistení môže úrad konštatovať rastúcu snahu prevádzkovateľov spracúvať osobné údaje v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov, čo sa prejavuje aj v odborných znalostiach prevádzkovateľov. Vykonanými kontrolami v hodnotenom období úrad identifikoval minimálny počet prevádzkovateľov, ktorí by si nespĺnili svoju povinnosť dokumentovať prijaté primerané bezpečnostné opatrenia v bezpečnostnom projekte informačného systému. Avšak úrad konštatuje, že bezpečnostná dokumentácia vypracovaná spravidla externými subjektmi nespĺňala požiadavky zákona o ochrane osobných údajov, najmä v časti analýza bezpečnosti informačného systému (analýza rizík).

Vychádzajúc z identifikovaných porušení zákona o ochrane osobných údajov je potrebné naďalej venovať zvýšenú pozornosť prevádzkovateľom, ktorí spracúvajú osobné údaje monitorovaním priestoru prístupného verejnosti ako aj prevádzkovateľom, ktorí spracúvajú osobné údaje na základe súhlasu dotknutých osôb, so zreteľom na plnenie informačnej povinnosti a získavanie súhlasu transparentným a zákonným spôsobom.

Rastúce úsilie prevádzkovateľov zabezpečiť dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov potvrdzuje, že kontroly spracúvania osobných údajov sú účinným a efektívnym praktickým nástrojom usmerňovania prevádzkovateľov a sprostredkovateľov o ich povinnostiach vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov.

8. Konanie o ochrane osobných údajov

Účelom konania o ochrane osobných údajov je v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, zistiť, či postupom prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa došlo k porušeniu práv fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov a v prípade zistenia nedostatkov, uložiť opatrenia na nápravu. Na konanie o ochrane osobných údajov sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Meritórne rozhodnutie v konaní o ochrane osobných údajov býva podkladom pre konanie o pokute, ktoré je samostatným správnym konaním.

8.1. Prešetrovanie návrhov a podnetov

Ak nie je daná kompetencia úradu na konanie a rozhodnutie vo veci, najčastejšie z dôvodu, že predmetná vec nespadá do pôsobnosti zákona, má úrad povinnosť podanie postúpiť príslušnému správne mu orgánu. V roku 2015 úrad postúpil 12 podaní inému, vecne príslušnému správne mu orgánu na konanie a rozhodnutie, pričom v roku 2016 bolo celkovo postúpených 11 podaní.

Úrad môže v taxatívne stanovených prípadoch uvedených v ustanovení § 63 ods. 3 zákona o ochrane osobných údajov návrh alebo podnet odložiť. Najčastejším dôvodom na odloženie veci je, že návrh je zjavne neopodstatnený, keď už z dôkazov poskytnutých najmä dotknutou osobou je zrejmé, že k porušeniu zákona o ochrane osobných údajov nedošlo. V roku 2015 odložil úrad celkovo 88 podaní a v roku 2016 bolo celkovo odložených 161 podaní.

Úrad, v rámci dozornej činnosti, vedie konanie o ochrane osobných údajov s cieľom ochrany práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov, pričom v ňom taktiež skúma dodržiavanie povinností podľa zákona o ochrane osobných údajov. Ak zistí porušenie práv dotknutej osoby alebo nesplnenie povinností pri spracúvaní osobných údajov, rozhodnutím, ak je to dôvodné a účelné, uloží prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku. V opačnom prípade konanie o ochrane osobných údajov zastaví.

Konanie o ochrane osobných údajov sa začína na návrh navrhovateľa alebo z vlastnej iniciatívy úradu. Konanie z vlastnej iniciatívy úradu sa začína na základe podnetu inej ako dotknutej osoby podľa ustanovenia § 63 ods. 5 zákona o ochrane osobných údajov, na základe výsledkov kontroly podľa ustanovenia § 60 ods. 2 v spojitosti s ustanovením § 63 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov, ktorou boli zistené nedostatky alebo na základe zistenia úradu z vlastnej činnosti o podozrení z porušenia zákona o ochrane osobných údajov, ako konanie začaté bez návrhu.

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 začal úrad celkovo 510 správnych konaní, z ktorých 225 bolo začatých na návrh dotknutej osoby, 121 začatých na základe podnetu, 93 začatých na základe výsledkov kontroly, ktorou boli zistené nedostatky a 71 konaní viedol úrad z vlastnej iniciatívy na základe podozrenia z porušenia zákona.

Prehľad spôsobov začatia konania o ochrane osobných údajov podľa zákona o ochrane osobných údajov

Rok	Na základe návrhu	Na základe podnetu	Na základe výsledkov kontroly	Z vlastnej iniciatívy úradu
2015	136	64	58	34
2016	89	57	35	37
Spolu	225	121	93	71

Rozhodnutie úradu, ako správneho orgánu v prvom stupni v konaní o ochrane osobných údajov, vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Na tento účel je úrad v konaní o ochrane osobných údajov oprávnený požadovať súčinnosť od kohokoľvek, pričom v hodnotenom období rokov 2015 a 2016 úrad žiadal o súčinnosť celkovo 1366 krát. V konaní o ochrane osobných údajov sa vyskytol jeden prípad kedy osoba, od ktorej bola žiadaná súčinnosť na ňu nereagovala a úradu ani po vyzvaní na splnenie si povinnosti v zmysle ustanovenia § 74 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov túto súčinnosť neposkytla. Z daného dôvodu začal úrad voči tejto osobe konanie o uložení pokuty, nakoľko neposkytla úradu požadovanú súčinnosť pri výkone dozoru. Tento relatívne vysoký počet žiadostí o súčinnosť súvisel najmä s postupne rastúcim povedomím ľudí o ochrane ich osobných údajoch, ako aj so zodpovedným prístupom účastníkov konania ku konaniu o ochrane osobných údajov.

V súvislosti so zvyšovaním povedomia ochrany osobných údajov a s tým súvisiacim uspokojovaním tohto dopytu sa o prípady, resp. výsledky konaní zaujímali častokrát taktiež médiá. Inštitút právneho zastúpenia bol v hodnotenom období využitý v značnom počte prípadov, pričom výnimkou neboli ani prípady, kedy všetci účastníci konania boli zastúpení právnymi zástupcami.

Najčastejším predmetom konania o ochrane osobných údajov bolo preskúmanie, či spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb v informačnom systéme, súčasťou ktorého boli kamery, nedochádzalo k porušovaniu ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Medzi najčastejšie porušenia zákona o ochrane osobných údajov patrilo spracúvanie osobných údajov bez právneho základu, resp. v rozpore s právnym základom a neoprávnené zverejňovanie všeobecne použiteľného identifikátora ustanoveného osobitným zákonom (rodné číslo).

8.2. Poznatky z konaní o ochrane osobných údajov

V konaní o ochrane osobných údajov boli v hodnotenom období využívané viaceré dôkazové prostriedky umožňujúce zistenie skutočného stavu veci, pričom za daným účelom sa pri komplikovanejších veciach využívala možnosť vykonania kontroly priamo u prevádzkovateľa alebo u sprostredkovateľa. Kontrola sa osvedčila ako účinný prostriedok pre zisťovanie skutočného stavu, najmä pri preverovaní kamerových informačných systémov na mieste, kde umožnila spoľahlivo určiť spôsob a jednotlivé aspekty monitorovania a na základe toho posúdiť zásah do súkromia monitorovaných osôb. S cieľom zistenia skutočného stavu veci súvisí aj pomerne vysoký počet žiadostí o súčinnosť, prostredníctvom ktorých boli zabezpečované do spisových materiálov najmä listinné dôkazy.

Dotknuté osoby podávali zväčša precizované návrhy obsahujúce všetky náležitosti vyžadované zákonom o ochrane osobných údajov, pričom len v minimálnej miere ich bolo potrebné vyzývať na odstránenie nedostatkov podania. Elektronická forma podaní so zaručeným elektronickým podpisom bola zo strany účastníkov konania využívaná v minimálnom, možno uviesť, že v zanedbateľnom množstve.

Konanie o ochrane osobných údajov, ako typ správneho konania sa vyznačuje citlivosťou prejednávanej problematiky, ktorá sa dotýka dodržiavania a ochrany základných práv a slobôd v oblasti spracúvania osobných údajov. Konanie o ochrane osobných údajov je neverejným konaním, ktoré v sebe zahŕňa viacero osobitostí, ktoré dopĺňajú, resp. rozširujú právnu úpravu správneho poriadku prípadne tam, kde je to potrebné vylučujú jeho aplikáciu. Tieto špecifiká sú dôležité z hľadiska správneho uplatňovania ochrany osobných údajov, pričom úrad v rámci prvostupňového konania ich zohľadňuje tam, kde to je vhodné a potrebné.. Takýmto osobitným inštitútom v konaní o ochrane osobných údajov je napr. utajenie totožnosti navrhovateľa v prípadoch, v ktorých by mohlo dôjsť k porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (ako dotknutej osoby), prípadne negatívne konaniu zo strany prevádzkovateľa. Utajenie totožnosti navrhovateľa našlo svoje opodstatnenie a dotknuté osoby v záujme svojej ochrany ho v hodnotenom období využívali napríklad pri návrhoch, ktorými sa domáhali ochrany ich práv a právom chránených záujmov v súvislosti s výkonom ich povolenia.

V hodnotenom období sa prevádzkovatelia častokrát v priebehu konania o ochrane osobných údajov, ešte pred vydaním meritórneho rozhodnutia, snažili dobrovoľne odstrániť zistené nedostatky pri spracúvaní osobných údajov ako aj prijať účinné mechanizmy k zabezpečeniu zákonného spracúvania osobných údajov dotknutých osôb. O prijatých a vykonaných opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov účastníci konania úrad v uložených lehotách spravidla informovali, pričom nebol dôvod na začatie konania o poriadkovej pokute z dôvodu zanedbania danej povinnosti.

9. Sankcionovanie za porušenie zákona o ochrane osobných údajov

9.1. Pokuta

Konanie o uložení pokuty, ako samostatné správne konanie, vedie úrad na základe zistenia porušenia zákona z úradnej povinnosti (*ex officio*). Pri ukladaní pokuty a určovaní jej výšky prihliada úrad najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania, opakovanie takéhoto konania a na mieru ohrozenia súkromného a rodinného života a na počet dotknutých osôb.

Zákon o ochrane osobných údajov definuje situácie, kedy úrad k uloženiu povinnosti obligatórne pristúpi a kedy má možnosť s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti pokutu neuložiť zohľadňujúc najmä závažnosť protiprávneho konania

V roku 2015 úrad právoplatne uložil 28 pokút v súhrnnej výške 74 950,00 eur. V roku 2015 vybral úrad na pokutách celkovo 69 139,90 eur. Priemerná pokuta za rok 2015 bola vo výške cca 2 677,00 eur. Najnižšiu pokutu vo výške 150,00 eur úrad uložil za porušenie povinnosti poskytnutia súčinnosti. Najvyššiu pokutu vo výške 8 000,00 eur uložil úrad prevádzkovateľovi za poskytovanie osobných údajov bez právneho základu, neplnenie si informačnej povinnosti voči dotknutým osobám, nedôslednú bezpečnosť spracúvania osobných údajov a neoznámenie informačných systémov

V roku 2016 úrad právoplatne uložil 39 pokút v súhrnnej výške 83 150,00 eur. V roku 2016 vybral úrad na pokutách celkovo 81 778,29 eur. Priemerná pokuta za rok 2016 bola vo výške 2 132,00 eur. Najnižšiu pokutu vo výške 300,00 eur úrad uložil prevádzkovateľovi za porušenie povinnosti oznámenia informačného systému. Najvyššiu pokutu úrad právoplatne uložil vo výške 7 000,- eur prevádzkovateľovi primárne za nesplnenie si povinnosti osobitnej registrácie, nakoľko spracúval biometrické údaje bez posúdenia primeranosti, nevyhnutnosti a právneho základu úradom. Prevádzkovatelia požiadali v 4 prípadoch o možnosť platiť uloženú pokutu v splátkach. S prihliadnutím na odôvodnenosť úrad žiadostiam prevádzkovateľov vyhovel.

Rok	Počet pokút	Celková výška právoplatne uložených pokút	Priemerná výška pokuty zaokrúhlená na celé euro	Celkovo vybraté na pokutách v euro
2015	28	74 950,00	2 677,00	69 139,90
2016	39	83 150,00	2 132,00	81 778,29
Spolu	67	158 100,00	-	150 918,19

Pokuta, ako druh sankcie, plnila v hodnotenom období predovšetkým represívnu a preventívnu funkciu. Pri jej ukladaní úrad okrem iného zohľadňoval postavenie subjektu a jeho činnosť ako aj dopad výšky pokuty na jeho ďalšiu existenciu.

V súvislosti s ukladaním pokút počas hodnoteného obdobia za porušenie zákona možno konštatovať, že uložené pokuty nemali likvidačné dopady.

9.2. Poriadková pokuta

Poriadkovú pokutu, ktorá slúži na zabezpečenie dôstojného a nerušeného priebehu dozornej činnosti úradu, resp. ako sankcia za nesplnenie niektorých povinností uložených v konaní o ochrane osobných údajov, uložil úrad v roku 2015 jednu vo výške 300,00 eur za neposkytnutie súčinnosti požadovanej kontrolným orgán, pričom v roku 2016 nebolo potrebné k uloženiu poriadkovej pokuty pristúpiť.

10. Vybrané prípady z dozornej činnosti úradu

10.1. Zverejňovanie úradných dokladov na webovej stránke prevádzkovateľa

Úrad v roku 2015 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dotknutej osoby vo veci podozrenia z neoprávneného zverejňovania osobných údajov dotknutej osoby, vrátane osobitnej kategórie osobných údajov (napríklad rodné číslo, fotografia), na webovej stránke prevádzkovateľa.

Dotknutá osoba zistila, že prevádzkovateľ poskytujúci ubytovacie služby zverejnil kópie jej úradných dokladov, konkrétne kópiu občianskeho preukazu a vodičského preukazu. K zverejneniu malo dôjsť na webovej stránke prevádzkovateľa, v časti označenej ako „Pozor neplatiči a podvodníci“.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ si ponechal úradné doklady dotknutej osoby (konateľ spoločnosti) ako zábezpeku za neuhradenú faktúru za pobyt. Úradné doklady si mal prevádzkovateľ ponechať so súhlasom dotknutej osoby, pričom ju mal upozorniť na skutočnosť, že v prípade neuhradenia predmetnej faktúry, môže kópie jej úradných dokladov zverejniť na svojej webovej stránke, s cieľom varovať iné subjekty pred nekalými praktikami dotknutej osoby. Prevádzkovateľ spracúval osobné údaje fyzických osôb, ktorým poskytoval ubytovacie služby, v informačnom systéme osobných údajov podľa osobitných zákonov (napr. zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov). Na takéto spracúvanie sa súhlas dotknutej osoby nevyžaduje.

Prevádzkovateľ je oprávnený podľa ustanovenia § 15 ods. 6 zákona o ochrane osobných údajov vyhotoviť kópie úradných dokladov (ak ich nevyhotovuje na účely uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu) len s písomným súhlasom dotknutej osoby za dodržania zásady primeranosti (ak je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania). Prevádzkovateľ je tiež oprávnený vyhotoviť kópie úradných dokladov, ak mu to umožňuje osobitný zákon. Zverejniť osobné údaje (úradné doklady) je prevádzkovateľ oprávnený, len na základe zákonného, legitímneho a primeraného účelu spracúvania osobných údajov a na základe vhodného právneho základu.

Prevádzkovateľ spracúval vo svojom informačnom systéme osobné údaje o dotknutých osobách na základe osobitných zákonov, a teda mohol s osobnými údajmi vykonávať len také spracovateľské operácie, ktoré mu osobitné zákony umožňovali. Prevádzkovateľ nebol oprávnený vyhotoviť kópie úradných dokladov a ani ich zverejniť na svojej webovej stránke. Prevádzkovateľ zverejnením osobných údajov dotknutej osoby, vrátane jej rodného čísla postupoval v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, keď spracúval osobné údaje (vyhotovenie kópie úradných dokladov a ich zverejnenie) bez právneho základu a v rozpore s ustanovením § 13 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov tým, že zverejnil všeobecne použiteľný identifikátor, ktorým je rodné číslo dotknutej osoby.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil prevádzkovateľovi ukončiť spracúvanie osobných údajov získaných ich kopírovaním bez právneho základu.

10.2. Získavanie osobných údajov kopírovaním úradných dokladov

Úrad v roku 2015 viedol konanie o ochrane osobných údajov z vlastnej iniciatívy, na základe výsledku riadnej kontroly spracúvania osobných údajov, vo veci podozrenia zo získavania osobných údajov vyhotovovaním kópií úradných dokladov prevádzkovateľom, bez písomného súhlasu dotknutej osoby.

Predmetom činnosti prevádzkovateľa bol dovoz a sprostredkovanie predaja jazdených a nových motorových vozidiel, stavebných strojov a iné. Úrad kontrolou preveroval najmä plnenie povinnosti prevádzkovateľa pri poverení zodpovednej osoby, právny základ spracúvania osobných údajov, prijatie primeraných bezpečnostných opatrení a ich praktickú aplikáciu, dodržiavanie zákonných podmienok pri likvidácii osobných údajov, povinnosť prevádzkovateľa poučiť oprávnené osoby a umožniť spracúvanie osobných údajov len osobám, ktoré boli riadne poučené, plnenie informačnej povinnosti pri získavaní osobných údajov a plnenie povinnosti viesť evidenciu informačného systému, oznámiť informačný systém alebo ho osobitne registrovať.

Úrad kontrolou zistil, že prevádzkovateľ na účely kúpy a predaja vozidiel obchodoval so zahraničnými fyzickými osobami, pričom na tento účel vyhotovil kópie úradných dokladov (cestovných pasov) kupujúceho a tiež vodiča, ktorý vozidlo prevzal. Prevádzkovateľ preukázal opodstatnenosť vyhotovovania kópií úradných dokladov (cestovných pasov) zahraničných fyzických osôb, s ohľadom na účel spracúvania osobných údajov. Prevádzkovateľ tiež deklaroval, že kópie cestovných pasov boli vyhotovované na základe jednoznačného ústneho súhlasu klienta, resp. nikdy nie proti jeho vôli. Zo spôsobu, akým boli kópie úradných dokladov vyhotovené bolo zrejmé, že dotknutá osoba s takou spracovateľskou operáciou súhlasila. Zároveň z podkladov, ktoré súviseli s uzatvorením obchodu bolo zrejmé, že dotknutej osobe boli poskytnuté všetky informácie, v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov.

Prevádzkovateľ je oprávnený podľa ustanovenia § 15 ods. 6 zákona o ochrane osobných údajov vyhotoviť kópie úradných dokladov (ak ich nevyhotovuje na účely uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu) len s písomným súhlasom dotknutej osoby za dodržania zásady primeranosti (ak je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania). Prevádzkovateľ však písomným súhlasom dotknutých osôb nedisponoval.

Prevádzkovateľ v priebehu konania odstránil z informačného systému osobné údaje získané vyhotovením kópie úradných dokladov (cestovných pasov) bez písomného súhlasu dotknutých osôb a preukázal, že ústny súhlas dotknutých osôb nahradil písomným súhlasom s vyhotovením kópie úradného dokladu. Úrad neuložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov z dôvodu ich odstránenia ešte v priebehu konania.

10.3. Nesplnenie oznamovacej povinnosti voči dotknutej osobe sprostredkovateľom

Úrad v roku 2015 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dotknutej osoby, vo veci podozrenia z poskytnutia osobných údajov o dotknutej osobe a jej dcére prevádzkovateľom, s ktorým mala uzatvorenú poisťovnú zmluvu. Dotknutá osoba mala podozrenie, že prevádzkovateľ poskytol ich osobné údaje poisťovaciemu agentovi, s ktorým neuzatvárala poisťovnú zmluvu. Dotknutej osobe bol doručený list podpísaný poisťovacím agentom s hlavičkou prevádzkovateľa, vo veci ukončenia poisťovnej zmluvy. Dotknutá osoba sa domnievala, že došlo k zneužitiu jej osobných údajov, nakoľko poisťovací agent nemá dôvod mať k dispozícii jej poisťovnú zmluvu s osobnými údajmi.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ odovzdal osobné údaje dotknutej osoby sprostredkovateľovi (poisťovací agent), ktorý následne listom oslovil dotknutú osobu. V zmysle ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ na základe písomnej zmluvy poveriť spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa. Na účely poverenia sprostredkovateľa spracúvaním osobných údajov podľa prvej vety sa súhlas dotknutej osoby nevyžaduje. V tomto prípade sa prevádzkovateľ rozhodol, že zmluvne zaviazal sprostredkovateľa, spracúvaním osobných údajov v jeho mene. Prevádzkovateľ úradu preukázal, že so sprostredkovateľom uzatvoril písomnú zmluvu obsahujúcu náležitosti podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona o ochrane osobných údajov. Na základe uzatvorenej zmluvy sprostredkovateľ vykonával finančné sprostredkovanie v sektore poistenia medzi prevádzkovateľom a jeho klientmi alebo potencionálnymi klientmi prevádzkovateľa a na daný účel bol oprávnený spracúvať osobné údaje dotknutých osôb – klientov v rozsahu a za podmienok dojednaných v zmluve.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov je sprostredkovateľ povinný vždy pri prvom kontakte s dotknutou osobou oznámiť, že spracúva jej osobné údaje v mene prevádzkovateľa na vymedzený alebo ustanovený účel. Sprostredkovateľ je povinný splniť si túto oznamovaciu povinnosť voči dotknutej osobe pri prvom kontakte s ňou. Sprostredkovateľ, ktorý písomne kontaktoval dotknutú osobu, porušil ustanovenie § 8 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov, keď si pri prvom písomnom kontakte (písomnosť vo veci ukončenia poisťovnej zmluvy) nespĺnil predmetnú povinnosť.

Na základe skutočností zistených v rámci konania o ochrane osobných údajov úrad konštatoval, že nezistil porušenie povinnosti prevádzkovateľa pri spracúvaní osobných údajov dotknutej osoby ich odovzdaním sprostredkovateľovi (poisťovací agent) a konanie zastavil.

Úrad uložil sprostredkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil sprostredkovateľovi zabezpečiť splnenie povinnosti informovať dotknuté osoby v súlade s ustanovením § 8 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov.

10.4. Spracúvanie nesprávnych osobných údajov poskytovateľom telekom služieb

Úrad v roku 2015 viedol konanie o ochrane osobných údajov na návrh dotknutej osoby voči prevádzkovateľovi poskytujúcemu telekomunikačné služby. Dotknutá osoba pri návšteve predajne, v ktorej boli poskytované služby prevádzkovateľa zistila, že na jej rodné číslo je evidovaná SIM karta s telefónnym číslom, ktoré nikdy nepoužívala ani ako fyzická osoba alebo právnická osoba. Dotknutá osoba nadobudla podozrenie, že s jej osobnými údajmi bolo neoprávnené manipulované, alebo neboli dostatočne chránené prevádzkovateľom. Dotknutá osoba neznáme telefónne číslo kontaktovala a podľa jej vyjadrenia mala zistiť, že na jej osobné údaje má telefónne číslo zaevidovaná cudzia osoba.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ spracúval osobné údaje dotknutej osoby vrátane osobitnej kategórie osobných údajov (rodné číslo) vo svojom informačnom systéme na účely poskytovania telekomunikačných služieb a na účely plnenia zmluvného vzťahu s dotknutou osobou. Osobné údaje dotknutej osoby spracúval prevádzkovateľ na

základe osobitných zákonov (napr. zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov). Súhlas so spracúvaním osobných údajov dotknutej osoby sa v takom prípade nevyžaduje. Vo vzťahu k predmetu veci úrad zistil, že k telefónnemu číslu, ktoré prevádzkovateľ evidoval na osobné údaje dotknutej osoby, bola uzatvorená telefonická objednávka, pričom do pripravenej zmluvy zamestnanec prevádzkovateľa nesprávne zadal rodné číslo dotknutej osoby (došlo k zámene dvoch číslic v rodnom čísle za lomkou). S ohľadom na odstup času prevádzkovateľ nevedel identifikovať, či došlo k nesprávnemu nadiktovaniu rodného čísla zákazníkom pri telefonicknej objednávke alebo k chybe zamestnanca telefonického predaja prevádzkovateľa. Prevádzkovateľom následne zistil, že po podpise zmluvných dokumentov objednávateľom, nedošlo ku kontrole rodného čísla s rodným číslom uvedeným na zmluvnej dokumentácii (na zmluvnej dokumentácii, podpísanej objednávateľom bolo uvedené správne rodné číslo), čo malo za následok spracúvanie nesprávneho osobného údajá (rodné číslo) v informačnom systéme prevádzkovateľa.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ povinný spracúvať len správne, úplné a podľa potreby aktualizované osobné údaje vo vzťahu k účelu spracúvania; nesprávne a neúplné osobné údaje je prevádzkovateľ povinný blokovať a bez zbytočného odkladu opraviť alebo doplniť; nesprávne a neúplné osobné údaje, ktoré nemožno opraviť alebo doplniť tak, aby boli správne a úplné, prevádzkovateľ zreteľne označí a bez zbytočného odkladu zlikviduje. Prevádzkovateľ spracúval vo svojom informačnom systéme nesprávny osobný údaj o rodnom čísle dotknutej osoby. Úrad na základe zistených skutočností uložil prevádzkovateľovi opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a následne sankciu.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil prevádzkovateľovi zabezpečiť vo svojich podmienkach spracúvanie len správnych, aktuálnych, úplných a podľa potreby aktualizovaných osobných údajov a zabezpečiť blokovanie, opravu alebo doplnenie nesprávnych alebo neúplných osobných údajov, ktoré vo svojich podmienkach spracúval.

10.5. Nahrávanie hlavného kontrolóra fyzickou osobou

Úradu bolo v roku 2015 doručené podanie hlavného kontrolóra obce, ktoré smerovalo proti fyzickej osobe, ktorá mala na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva nahrávať a vyhotoviť zvukovo-obrazový záznam hlavného kontrolóra.

Úrad v zmysle zákona o ochrane osobných údajov môže začať konanie o ochrane osobných údajov proti prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi. Prevádzkovateľom je každý, kto sám alebo spoločne s inými vymedzí účel spracúvania osobných údajov, určí podmienky ich spracúvania a spracúva osobné údaje vo vlastnom mene. V predmetnej veci sa fyzická osoba, ktorá vyhotovila obrazovo-zvukový záznam vyjadrila, že zvukovo-obrazový záznam z verejného zasadnutia obecného zastupiteľstva obce urobila pre vlastnú potrebu. Fyzická osoba mala za to, že podľa platnej právnej úpravy možno prijímať, vyhľadávať a rozširovať informácie pasívnym alebo aktívnym správaním oprávnenej osoby a oba spôsoby prijímania informácií nemožno použiť pokiaľ je zasadnutie obecného zastupiteľstva vyhlásené za neverejné a svojim aktívnym spôsobom prijímania informácií neporušila práva hlavného kontrolóra pri prezentovaní správy na mimoriadnom verejnom zasadnutí.

Zákon o ochrane osobných údajov sa vzťahuje na osobné údaje systematicky spracúvané úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania alebo inými ako automatizovanými prostriedkami spracúvania, ktoré sú súčasťou informačného systému alebo sú určené na spracúvanie v informačnom systéme. Zákon sa vzťahuje na každého, kto osobné údaje spracúva, určuje účel a prostriedky spracúvania alebo poskytuje osobné údaje na spracúvanie. Prevádzkovateľom je každý, kto sám alebo spoločne s inými vymedzí účel spracúvania osobných údajov, určí podmienky ich spracúvania a spracúva osobné údaje vo vlastnom mene.

Zákon o ochrane osobných údajov sa nevzťahuje na osobné údaje, ktoré fyzická osoba spracúva pre vlastnú potrebu v rámci výlučne osobných alebo domácich činností, najmä vedenie osobného adresára alebo korešpondencie alebo ktoré boli získané náhodne bez predchádzajúceho určenia účelu a prostriedkov spracúvania, bez zámeru ich ďalšieho spracúvania v usporiadanom systéme podľa osobitných kritérií a nie sú systematicky ďalej spracúvané.

Preskúmaním informácií, podkladov a dôkazov sústredených pri preverovaní predmetnej veci úrad zistil, že fyzická osoba, proti ktorej návrh smeroval, nespracúvala osobné údaje dotknutej osoby v informačnom systéme osobných údajov ako prevádzkovateľ. Na konanie fyzickej osoby, ktorá počas verejného zasadnutia obecného zastupiteľstva vyhotovila návrhku obsahujúcu vystúpenie hlavného kontrolóra, sa pôsobnosť zákona nevzťahovala. Úrad na základe uvedeného návrhu na začatie konania odložil. Dotknutá osoba sa môže v tomto prípade domáhať ochrany svojich práv (právo na ochranu osobnosti) na príslušnom súde.

10.6. Spracúvanie osobných údajov mestom prostredníctvom čestných vyhlásení

Úrad v roku 2016 viedol konanie o ochrane osobných údajov z vlastnej iniciatívy, na základe e-mailu doručeného spolu so žiadosťou o preverenie postupu prevádzkovateľa, ktorý mal za účelom konania mestského trhu vyžadovať od podnikateľov živnostníkov čestné vyhlásenie aj s uvedením rodného čísla. Podľa názoru odosielateľa e-mailu, uvedenie rodného čísla nebolo na tento účel potrebné a ako podnikateľ živnostník mal za to, že prevádzkovateľ by mal namiesto rodného čísla vyžadovať, napríklad identifikačné číslo (IČO).

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ na svojom webovom sídle zverejňuje vzorové tlačivá čestných vyhlásení na predaj výrobkov na trhu obsahujúcich aj požiadavku na uvedenie rodného čísla. Žiadateľom (záujemcom o predaj na trhoch) môžu byť fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické osoby a fyzické osoby bez oprávnenia na podnikanie. Prevádzkovateľ, ktorý v zmysle zákona č. 178/1997 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podmienkach predaja výrobkov“) vydáva povolenia na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovách miestach na základe žiadosti žiadateľa, ktorým môže byť aj fyzická osoba – jednotlivec, zverejnil na svojom webovom sídle možné vzory čestných vyhlásení pre všetkých záujemcov o predaj, pričom podľa vyjadrenia prevádzkovateľa záujemca o predaj bol v pokynoch upozornený, že ak to citovaný zákon ukladá, je povinný doložiť aj čestné vyhlásenie. Zverejňované vzory čestných vyhlásení až do ich stiahnutia z webového sídla prevádzkovateľa obsahovali aj predtlačené políčka na vyplnenie osobných údajov žiadateľov –

fyzických osôb vo vyššie uvedenom rozsahu. V prípade záujemcu fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie alebo právnickej osoby prevádzkovateľ vyžadoval k prihláške doložiť napríklad živnostenský list alebo výpis z obchodného registra, či iné doklady v súvislosti s podnikateľskou činnosťou, z čoho vyplývalo, že takýto subjekt bol identifikovateľný aj na základe údajov ako IČO, príp. fyzická osoba napríklad na základe dátumu narodenia. Zverejňované vzory čestných vyhlásení obsahovali u fyzických osôb aj možnosť uviesť dátum narodenia alebo čísla občianskeho preukazu, pričom v spojení s adresou trvalého bydliska možno fyzickú osobu - jednotlivca aj na základe tohto rozsahu osobných údajov jednoznačne identifikovať. Vo vzťahu k právnemu základu spracúvania osobných údajov sa prevádzkovateľ vyjadril, že osobné údaje na účely vydania povolenia na predaj výrobkov na trhovom mieste spracúva na základe súhlasu dotknutej osoby. Zoznam, resp. rozsah osobných údajov fyzických osôb – žiadateľov o predaj na trhoch neustanovuje žiadny osobitný zákon.

V konaní bolo ďalej zistené, že prostredníctvom zverejnených vzorov čestných vyhlásení na webovom sídle prevádzkovateľa dochádzalo k získavaniu osobných údajov záujemcov o predaj, ak takýto záujemca využil zverejňovaný vzor čestného vyhlásenia na webovom sídle, a takto získané osobné údaje fyzických osôb sa spracúvali v informačnom systéme osobných údajov prevádzkovateľa. Rodné číslo uvedené na čestnom vyhlásení malo slúžiť prevádzkovateľovi len pri evidencii v databáze predajcov, nebolo využívané na ďalšie sprístupňovanie alebo zverejňovanie.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ povinný zabezpečiť, aby spracúval len také osobné údaje, ktoré svojim rozsahom a obsahom zodpovedajú účelu ich spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie, zároveň podľa ustanovenia § 13 zákona o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ oprávnený spracúvať rodné číslo dotknutej osoby, len ak je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu. Zoznam osobných údajov obsiahnutý v čestnom vyhlásení, ak jeho doloženie vyžaduje zákon o podmienkach predaja výrobkov, je povinný prevádzkovateľ určiť tak, aby sa v jeho informačnom systéme spracúvali len také osobné údaje, ktoré svojim rozsahom a obsahom zodpovedajú účelu spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie. V prípade získavania osobných údajov na účely vydania povolenia na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom mieste sa jedná o jeden informačný systém v zmysle zákona o ochrane osobných údajov, aj keď sú osobné údaje získavané prostredníctvom prihlášky, čestných vyhlásení, resp. iných príloh, ktorých predloženie vyžaduje zákon o podmienkach predaja výrobkov alebo sú získavané rôznymi spôsobmi (napríklad elektronicky, v listinnej forme).

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil prevádzkovateľovi zabezpečiť na účely vydania povolenia na predaj výrobkov a poskytovanie služieb spracúvanie len takých osobných údajov, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu.

10.7. Zverejňovanie osobných údajov na webovom sídle obce

Úrad v roku 2016 viedol konanie o ochrane osobných údajov z vlastnej iniciatívy, na základe podnetu na preverenie postupu prevádzkovateľa, ktorý mal na svojom webovom sídle v odkaze „slobodný prístup k informáciám“ zverejňovať aj žiadosti o sprístupnenie informácií a odpovede prevádzkovateľa na tieto žiadosti, príp. inú korešpondenciu s dotknutými osobami, pričom zverejňovaním týchto listín malo dochádzať k identifikácii fyzických osôb a neoprávnenému zverejňovaniu ich osobných údajov.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ ako povinná osoba v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), pri plnení svojich povinností na svojom webovom sídle, v sekcii „slobodný prístup k informáciám“, zverejňoval aj listiny označené ako korešpondencia občanov obce a žiadosti o informácie podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Zverejňované listiny obsahovali aj osobné údaje dotknutých osôb. Prevádzkovateľ sa vyjadril, že zverejňovanie je vykonávané najmä z dôvodu verejného záujmu, zabezpečenia transparentnosti činnosti obecnej samosprávy.

Prevádzkovateľ je oprávnený zverejniť osobné údaje dotknutých osôb len za existencie vhodného právneho základu. V priebehu konania prevádzkovateľ nepreukázal právny základ zverejňovania osobných údajov dotknutých osôb vo zverejňovaných listinách na svojom webovom sídle. Pri plnení povinností prevádzkovateľa ako povinnej osoby v zmysle zákona o slobode informácií je prevádzkovateľ povinný postupovať v súlade s ustanovením § 9 daného zákona, ktorý upravuje obmedzenia prístupu k informáciám z dôvodu ochrany osobnosti a osobných údajov. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o slobode informácií, informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. V prípade absencie právneho základu zverejňovania osobných údajov dotknutých osôb v listinách, v povinne zverejňovaných zmluvách a pod. povinnými osobami je potrebné pred ich zverejnením upraviť listinu tak, aby zverejnením dokumentov neprišlo k zverejneniu osobných údajov fyzickej osoby v rozpore so zákonom.

Prevádzkovateľa postupoval v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, keď na svojom webovom sídle v časti „slobodný prístup k informáciám“ zverejňoval osobné údaje fyzických osôb bez právneho základu, nakoľko zákon o slobode informácií mu zverejňovanie osobných údajov neumožňoval, pričom nedisponoval ani iným vhodným právnym základom.

Prevádzkovateľ v priebehu konania ukončil zverejňovanie osobných údajov fyzických osôb na webovom sídle a odstránil zistené nedostatky. Úrad neuložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov z dôvodu ich odstránenia ešte v priebehu konania.

10.8. Spracúvanie osobných údajov zamestnancov prostredníctvom GPS

Úrad v roku 2016 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dvoch dotknutých osôb voči prevádzkovateľovi, ktorým bol zamestnávateľ, vo veci podozrenia z porušovania zákona pri spracúvaní osobných údajov v informačnom systéme osobných údajov, v ktorom boli spracúvané osobné údaje dotknutých osôb prostredníctvom monitorovania polohy služobných motorových vozidiel (ďalej len „GPS“).

Monitorovací systém GPS bol inštalovaný v služobných motorových vozidlách, ktoré využívali zamestnanci na plnenie pracovných povinností a zároveň ich v súlade s internou politikou zamestnávateľa využívali aj na súkromné účely.

V záujme objektívneho zistenia úplného a skutočného stavu veci bola u prevádzkovateľa vykonaná mimoriadna kontrola spracúvania osobných údajov. Kontrolou bolo okrem iného zistené, že prevádzkovateľ ako zamestnávateľ zaviedol kontrolný mechanizmus zamestnancov a osobné údaje zamestnancov spracúval v informačnom systéme osobných údajov na základe osobitného zákona, podľa ustanovenia § 13 ods. 4 zákona č.

311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“). Na spracúvanie osobných údajov prevádzkovateľom podľa osobitných zákonov (napr. Zákonník práce) sa súhlas dotknutej osoby nevyžaduje.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov, najmä na základe kontrolných zistení úrad zistil, že prevádzkovateľ nepretržite, vrátane doby, kedy zamestnávateľ využíval služobné motorové vozidlo na súkromné účely, získaval prostredníctvom GPS monitorovania informácie o polohe motorového vozidla v spojení s časovým harmonogramom jeho pohybu. Informácie o polohe získaval prevádzkovateľ bez ohľadu na zvolený režim jazdy (súkromný – služobný).

Účelom spracúvania osobných údajov prostredníctvom GPS monitorovania služobných motorových vozidiel bolo zavedenie kontrolného mechanizmu voči zamestnancom prevádzkovateľa. Zamestnávateľ je v súlade so Zákonníkom práce oprávnený zaviesť kontrolný mechanizmus, pričom je povinný dbať, aby jeho zavedením nedošlo k neoprávnenému zásahu do súkromia dotknutých osôb, do ich práv a právom chránených záujmov. Monitorovaním polohy služobného motorového vozidla prostredníctvom GPS mal zamestnávateľ presnú informáciu o polohe vozidla, vrátane presnej časovej frekvencie jeho pohybu. Predmetné informácie získaval a uchovával aj o pohybe vozidla v čase, kedy ho dotknuté osoby využívali na súkromné účely. Prevádzkovateľ tak spracúval osobné údaje o svojich zamestnancoch (mimo plnenia pracovných povinností) bez právneho základu, v rozpore so zásadou primeranosti. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. d) zákona o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ oprávnený spracúvať len také osobné údaje, ktoré svojim rozsahom a obsahom zodpovedajú účelu spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

Prevádzkovateľ v priebehu konania ukončil spracúvanie osobných údajov o polohe služobných motorových vozidiel zamestnancami v čase, kedy ich využívali na súkromné účely a odstránil zistené nedostatky. Úrad neuložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov z dôvodu ich odstránenia ešte v priebehu konania.

10.9. Zverejňovanie súkromnej e-mailovej adresy a podpisov na sociálnej sieti

Úradu bol v roku 2016 doručený návrh dotknutej osoby smerujúci proti fyzickej osobe, ktorá mala zverejniť na svojom profile na sociálnej sieti súkromnú e-mailovú adresu dotknutej osoby (starosta obce) a zároveň aj dokument obce označený ako „rozhodnutie“ obsahujúci podpisy zamestnancov obce v súvislosti s výzvou občanom na záchranu stromov pred ich výrubom, o ktorom bolo vydané rozhodnutie obce.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov sa tento zákon nevzťahuje na osobné údaje, ktoré fyzická osoba spracúva pre vlastnú potrebu v rámci výlučne osobných alebo domácich činností, najmä vedenie osobného adresára alebo korešpondencie a ktoré boli získané náhodne bez predchádzajúceho určenia účelu a prostriedkov spracúvania, bez zámeru ich ďalšieho spracúvania v usporiadanom systéme podľa osobitných kritérií a nie sú ďalej systematicky spracúvané.

Oprávnenosť úradu vykonať dozor nad spracúvaním osobných údajov na sociálnych sieťach sa odvíja najmä od skutočnosti, či osoba, ktorá tieto osobné údaje spracúva (uviedla ich na svojom osobnom profile) ich spracúva systematicky, či táto osoba určila účel a podmienky (prostriedky a spôsob) spracúvania a či tieto osobné údaje nespracúva pre vlastnú potrebu

výlučne v rámci svojich osobných činností na základe vyššie citovaného ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov.

Preskúmaním podkladov a dôkazov sústredených pri preverovaní predmetnej veci úrad zistil, že fyzická osoba na svojom osobnom profile na sociálnej sieti nespracúvala osobné údaje systematicky, nemala postavenie prevádzkovateľa informačného systému, ktorému by vznikali povinnosti pri spracúvaní osobných údajov podľa tohto zákona, a teda nebola daná vecná pôsobnosť zákona a príslušnosť úradu vykonať dozor nad spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb vo zverejňovanom príspevku. Úrad na základe zistených skutočností návrh na začatie konania odložil. Dotknutá osoba sa v tomto prípade môže domáhať ochrany svojich práv (právo na ochranu osobnosti) na príslušnom súde.

10.10. Sprístupnenie osobných údajov zamestnanca

Úrad v roku 2015 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dotknutej osoby, vo veci podozrenia z neoprávneného sprístupnenia jej osobných údajov z informačného systému, v ktorom prevádzkovateľ spracúval osobné údaje dotknutých osôb na účely personálnej a mzdovej agendy.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ sprístupnil osobné údaje o dotknutej osobe týkajúce sa bodového hodnotenia jej pracovných aktivít, ktoré spracúval na účel stanovenia mzdových náležitostí, pričom tieto sprístupnil uzatvorenému okruhu zamestnancov viazaných povinnosťou mlčanlivosti a to za účelom internej diskusie týkajúcej sa systému odmeňovania. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa sa sprístupnené údaje tvoria štandardizovaným výpočtom zo vstupných údajov, ktoré sú pre okruh jeho zamestnancov prístupné, a netýkali sa súkromného života navrhovateľa ale jeho pracovnej činnosti.

V Charte základných práv Európskej únie je ochrana osobných údajov zakotvená v jej článku 8 ako autonómne právo oddelené a odlišné od práva na súkromný život uvedeného v jej článku 7; pojem osobné údaje zahŕňa údaje poskytujúce akýkoľvek druh informácií týkajúcich sa jednotlivca vrátane jeho pracovných činností a právna úprava zákona sa vzťahuje na ochranu práv jednotlivca pri spracúvaní jeho osobných údajov v informačnom systéme, bez obmedzenia vzhľadom na obsah osobných údajov, ktoré sú o ňom spracúvané.

Prevádzkovateľ systematicky tvorí a spracúva v informačnom systéme sumárne údaje o bodovom hodnotení svojich zamestnancov a prostredníctvom informačného systému s týmito osobnými údajmi ďalej disponuje. Pri ich spracúvaní je povinný postupovať len spôsobom ustanoveným zákonom a v jeho medziach. Prevádzkovateľ využil osobné údaje, ktoré zhromaždil o dotknutej osobe v informačnom systéme takým spôsobom, ktorý nezodpovedal účelu ich spracúvania, čím porušil povinnosť ustanovenú v § 6 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane osobných údajov. Zároveň prevádzkovateľ sprístupnil osobné údaje osobám, ktoré neboli oprávnenými osobami.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a nariadil prevádzkovateľovi zabezpečiť vo svojich podmienkach spracúvanie osobných údajov len na účel, na ktorý boli zhromaždené.

10.11. Zverejnenie rodného čísla so súhlasom dotknutej osoby

Úrad v roku 2016 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe podnetu vo veci zverejňovania rodného čísla na internete. Obec ako prevádzkovateľ zverejňovala na svojom webovom sídle rodné číslo starostu obce, ktorý so zverejnením súhlasil.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ na svojom webovom sídle zverejňuje zmluvu, ktorú v mene obce podpísal jej štatutárny orgán – starosta obce. Na zmluve bola súčasne uvedená a zverejnená osvedčovacia doložka osvedčenia pravosti podpisu na listine, ktorá obsahovala osobné údaje starostu obce ako fyzickej osoby, ktorej podpis bol osvedčený, v rozsahu podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 599/2001 Z. z.“), teda osobné údaje: meno, priezvisko, rodné číslo, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu, miesto a dátum osvedčenia. Prevádzkovateľ zverejnil osobné údaje z informačného systému osobných údajov. Prevádzkovateľ preukázal, že disponoval súhlasom dotknutej osoby na zverejnenie jej osobných údajov vrátane rodného čísla.

Úrad v danom prípade akceptoval súhlas dotknutej osoby ako primeraný právny základ zverejňovania osobných údajov v rozsahu podľa ustanovení § 7 ods. 3 písm. a) a písm. c) až písm. g) zákona č. 599/2001 Z. z., a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že dotknutou osobou, ktorá na účel informovania verejnosti v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. súhlas udelila, je štatutárny orgán prevádzkovateľa. Úrad zároveň konštatoval, že absolútny zákaz zverejňovať rodné číslo ustanovený v § 13 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov vylučuje, aby súhlas dotknutej osoby mohol byť právnym základom zverejnenia rodného čísla, a teda vylučuje realizovať takýto súhlas v prípade, ak ním prevádzkovateľ disponuje. Vzhľadom na kogentný charakter ustanovenia § 13 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov, súhlas dotknutej osoby so zverejnením jej rodného čísla odporuje zákonu a takýto prejav vôle nemôže mať právne následky, ktoré by prevádzkovateľa oprávňovali rodné číslo zverejniť. Prevádzkovateľ svojím postupom porušil ustanovenia § 13 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a zakázal prevádzkovateľovi zverejňovať rodné číslo aj v prípade, že disponuje súhlasom dotknutej osoby.

10.12. Neoprávnené spracúvanie kamerového záznamu

Úrad v roku 2016 viedol konanie o ochrane osobných údajov na základe návrhu dotknutej osoby, vo veci podozrenia z neoprávneného spracúvania osobných údajov dotknutej osoby ich sprístupnením a využitím v rozpore s účelom, na ktorý boli získané.

Na základe informácií, podkladov a dôkazov sústredených v priebehu konania o ochrane osobných údajov úrad zistil, že prevádzkovateľ spracúval osobné údaje dotknutých osôb monitorovaním priestoru prístupného verejnosti (priestory predajne) podľa ustanovenia § 15 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov. Priestor prístupný verejnosti prevádzkovateľ monitoroval na účely ochrany majetku. Vyhotovený záznam môže prevádzkovateľ využiť len na účely trestného konania alebo konania o priestupkoch, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Prevádzkovateľ si zároveň splnil svoju povinnosť riadne poučiť oprávnené osoby o právach a povinnostiach pri spracúvaní osobných údajov.

Oprávnená osoba, ktorá mala prístup k osobným údajom spracúvaným monitorovaním priestoru prístupného verejnosti, zo záznamu kamerového systému identifikovala konanie dotknutej osoby, nasvedčujúce jej možnému protiprávnomu konaniu. O tomto jej konaní informovala nadriadeného dotknutej osoby (na základe miestnej znalosti), ktorý túto informáciu následne použil v pracovnoprávnom vzťahu.

Práva dotknutej osoby v danom prípade neboli porušené systematickým postupom prevádzkovateľa pri spracúvaní jej osobných údajov a ani následkom nesplnenia či zanedbania základných povinností prevádzkovateľa v oblasti personálnej bezpečnosti. Postup, ktorým došlo k neoprávnenému využitiu a sprístupneniu osobných údajov dotknutej osoby, bol obmedzený na jednotlivú spracovateľskú operáciu, ktorú vykonala oprávnená osoba v rozpore s poučením o jej právach a povinnostiach pri spracúvaní osobných údajov.

Skutočnosť, že oprávnená osoba v danom prípade konala v rozpore s poučením, nezbavuje prevádzkovateľa objektívnej zodpovednosti za plnenie povinností základných zásad spracúvania osobných údajov podľa ustanovení § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a § 6 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane osobných údajov. Spracúvať osobné údaje vo vlastnom mene môže len prevádzkovateľ, a to len na vymedzený alebo ustanovený účel, aj keď jednotlivé spracovateľské operácie s osobnými údajmi vykonáva prostredníctvom oprávnených osôb. Rovnako ustanovenie § 6 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane osobných údajov ukladá prevádzkovateľovi povinnosť zabezpečiť, aby sa osobné údaje spracúvali a využívali výlučne spôsobom, ktorý zodpovedá účelu, na ktorý boli zhromaždené. Úrad konštatoval, že prevádzkovateľ využil spracúvané osobné údaje spôsobom, ktorý nezodpovedá účelu, na ktorý boli zhromaždené, čím porušil ustanovenia § 6 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane osobných údajov.

Úrad uložil prevádzkovateľovi opatrenie na nápravu zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a uložil prevádzkovateľovi povinnosť informovať svojich zamestnancov o skutočnosti, že oprávnená osoba s rovnakým rozsahom oprávnení využila osobné údaje spracúvané prostredníctvom kamier v rozpore s účelom na ktorý boli zhromaždené a uložil prevádzkovateľovi poučiť oprávnené osoby, že takýmto konaním bola porušená jedna zo základných zásad spracúvania osobných údajov a to, že osobné údaje možno využívať výlučne spôsobom, ktorý zodpovedá účelu, na ktorý boli zhromaždené, s cieľom, aby vykonaným poučením prevádzkovateľ predišiel obdobnému konaniu svojich zamestnancov, ku ktorému by mohlo dôjsť v budúcnosti.

11. Opravné prostriedky a rozhodovanie o nich

Voči rozhodnutiu úradu vo veci konania o ochrane osobných údajov, ako aj voči rozhodnutiu o uložení pokuty je možné podať opravný prostriedok – rozklad, pričom sa subsidiárne uplatňujú ustanovenia o opravných prostriedkoch stanovené v správnom poriadku. O podaných opravných prostriedkoch rozhoduje predsedníčka úradu na základe odporúčaní rozkladovej komisie.

Predsedníčka úradu, ako odvolací orgán, v roku 2015 rozhodovala o 20 podaných rozkladoch proti rozhodnutiam vydaných v konaní o ochrane osobných údajov, piatich rozkladoch proti rozhodnutiam o uložení pokuty. V konaní o ochrane osobných údajov predsedníčka úradu potvrdila 11 rozhodnutí a deväť zrušila a vrátila na ďalšie konanie. V konaní o pokute potvrdila dve rozhodnutia a tri zrušila a vrátila na ďalšie konanie. V roku 2015 predsedníčka rozhodovala aj o jednom predbežnom opatrení v rámci konania o ochrane osobných údajov, ktoré nepotvrdila.

V roku 2016 predsedníčka úradu, ako odvolací orgán rozhodovala o 48 podaných rozkladoch proti rozhodnutiam vydaných v konaní o ochrane osobných údajov, 12 rozkladoch proti rozhodnutiam o uložení pokuty. V konaní o ochrane osobných údajov predsedníčka úradu potvrdila 25 rozhodnutí, 12 rozhodnutí zrušila a vrátila na ďalšie konanie a 11 rozhodnutí zmenila. V konaní o pokute potvrdila 8 rozhodnutí, jedno rozhodnutie zrušila a vrátila na ďalšie konanie, a tri rozhodnutia zmenila. V roku 2015 predsedníčka rozhodovala aj o jednom predbežnom opatrení v rámci konania o ochrane osobných údajov, ktoré nepotvrdila. Predsedníčka rozhodovala aj 5 o povolení mimoriadnych opravných prostriedkov, pričom v jednom prípade sa mimoriadny opravný prostriedok povolil a prvostupňové rozhodnutie bolo zrušené a vrátené na opätovné konanie, vo zvyšných prípadoch sa mimoriadnemu opravnému prostriedku nevyhovelo, a to aj v súvislosti s nezaplatením správneho poplatku.

Rozhodovanie v druhom stupni sa dotýka aj rozhodovacej činnosti úradu v konaní o osobitnej registrácii informačného systému. V rámci rozhodovacej činnosti v oblasti osobitných registrácií nebol v hodnotenom období doručený úradu žiadny opravný prostriedok voči rozhodnutiu o osobitnej registrácii.

12. Práva dotknutých osôb a ich obmedzenia

12.1. Obmedzenie práv dotknutých osôb podľa zákona o ochrane osobných údajov

Dotknutá osoba je zákonom o ochrane osobných údajov definovaná ako fyzická osoba, ktorej sa osobné údaje týkajú s tým, že jej zároveň priznáva pri spracúvaní osobných údajov určité práva. Práva dotknutých osôb patria bez rozdielu každej fyzickej osobe a smerujú voči každému prevádzkovateľovi, prípadne jeho sprostredkovateľovi. Dotknutá osoba má na základe písomnej žiadosti u prevádzkovateľa právo najmä na prístup k spracúvaným osobným údajom a právo namietat' spracúvanie osobných údajov. Účelom ustanovenia § 28 zákona o ochrane osobných údajov upravujúceho práva dotknutých osôb je poskytnúť dotknutým osobám najmä potrebnú ochranu a zaručiť im práva, ktoré im, ako dotknutým osobám pri spracúvaní ich osobných údajov prináležia. Dotknutá osoba má napríklad právo vyžadovať potvrdenie o tom, či sú alebo nie sú osobné údaje o nej spracúvané, informácie o spracúvaní jej osobných údajov v informačnom systéme v rozsahu tzv. informačnej povinnosti, informácie o zdroji, z ktorého prevádzkovateľ získal jej osobné údaje na spracúvanie, zoznam jej osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, likvidáciu osobných údajov, ktorých účel spracúvania skončil a i. Dotknutá osoba má taktiež aj právo namietat' vo vzťahu k poštovému styku a priamemu marketingu spracúvanie jej osobných údajov, o ktorých predpokladá, že sú alebo budú spracúvané na účely priameho marketingu bez jej súhlasu a zároveň je oprávnená požiadať o ich likvidáciu. Prevádzkovateľ je povinný vybaviť žiadosť dotknutej osoby písomnou formou v zákonom určenej 30 dňovej lehote.

Prevádzkovateľ môže obmedziť právo dotknutej osoby (nevyhovieť jej žiadosti), len v prípade, ak si uplatnila svoje právo na opravu alebo likvidáciu svojich nesprávnych, neúplných alebo neaktuálnych osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania a svoje právo na likvidáciu osobných údajov, ktorých účel spracúvania sa skončil. Obmedzenie týchto práv dotknutej osoby je možné, len ak to vyplýva z osobitného zákona alebo jeho uplatnením by bola porušená ochrana dotknutej osoby, alebo by boli porušené práva a slobody iných osôb. Obmedzenie práva dotknutej osoby je prevádzkovateľ povinný bez zbytočného odkladu písomne oznámiť dotknutej osobe, ako aj úradu.

Úrad eviduje doručené písomné oznámenia prevádzkovateľov o obmedzení práv (nevyhovenie žiadosti) dotknutých osôb. Každé oznámenie o obmedzení práva dotknutej osoby úrad preskúmava a posudzuje vo vzťahu k tomu, či prevádzkovateľ obmedzil právo dotknutej osoby v súlade so zákonom.

Úrad v roku 2015 zaevidoval 241 oznámení o obmedzení práv dotknutých osôb a v roku 2016 zaevidoval 234 oznámení o obmedzení práv dotknutých osôb.

Obdobne ako v predchádzajúcom hodnotenom období (2013-2014) aj v tomto najčastejšie dochádzalo k obmedzovaniu práv dotknutých osôb z dôvodu aplikácie ustanovení osobitných zákonov, akým bol zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je banka povinná uschovávať údaje a kópie dokladov o preukázaní totožnosti klienta najmenej päť rokov od ukončenia obchodu. Ak si dotknuté osoby uplatňujú právo na likvidáciu svojich osobných údajov z dôvodu, že napríklad už prestali byť klientom banky a účel spracúvania sa skončil, banka nemôže takejto požiadavke dotknutej osoby vyhovieť a jej práva musí obmedziť (osobné údaje nemôže zlikvidovať z dôvodu povinnosti päťročnej

archivácie). Dotknuté osoby najčastejšie žiadali bankové inštitúcie o výmaz osobných údajov odôvodnený tým, že ako klienti majú riadne uhradené pohľadávky voči banke ako prevádzkovateľovi informačného systému. Dotknuté osoby žiadali zároveň aj o nekontaktovanie zo strany banky, čo banky považujú za odvolanie udeleného súhlasu so spracúvaním osobných údajov na účely marketingu a v zmysle tejto uplatnenej požiadavky informujú dotknutú osobu, že odvolanie súhlasu berú na vedomie a za týmto účelom osobné údaje dotknutej osoby spracúvať ďalej nebudú.

Dotknuté osoby si svoje práva v zmysle zákona o ochrane osobných údajov častejšie uplatňovali aj u prevádzkovateľov, ktorí sú poskytovateľmi spotrebiteľského financovania (úverové produkty), splátkového predaja, ale aj u poisťovní.

Ďalšími takými osobitnými zákonmi, ktoré upravujú osobitné lehoty uloženia sú napríklad zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ako aj zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Prevádzkovatelia ako účtovné jednotky, či finančné inštitúcie sú v zmysle uvedených osobitných predpisov povinné uchovávať napríklad úverové zmluvy, či iné dokumenty s osobnými údajmi.

Z pomerne vysokého počtu oznámení o obmedzení práv dotknutých osôb doručených prevádzkovateľom a úradu vyplýva, že dotknuté osoby sa v súčasnosti v porovnaní s predchádzajúcim obdobím viac zaujímajú o spracúvanie svojich osobných údajov prevádzkovateľom a využívajú prostriedky, ktoré si môžu legálne uplatniť u každého prevádzkovateľa, aby sa dozvedeli o spracúvaní osobných údajov počas celej doby, počas trvania účelu spracúvania a mali kontrolu nad svojimi osobnými údajmi, ktoré prevádzkovateľovi poskytlí.

12.2. Ohlasovanie incidentov podľa zákona o elektronických komunikáciách

Osobitnú úpravu v rámci oznamovacej povinnosti ustanovuje zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) Oznamovacia povinnosť sa podľa ustanovenia § 56 ods. 5 a 6 zákona o elektronických komunikáciách vzťahuje na porušenie ochrany osobných údajov podnikmi, ktoré poskytujú verejné služby. Takéto porušenie je podnik povinný bezodkladne oznámiť Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Zákon o elektronických komunikáciách v tejto súvislosti upravuje jednotlivé práva a povinnosti s ohľadom na plnenie oznamovacej povinnosti a zabezpečenia ochrany súkromia a osobných údajov. Spolu so zákonom o ochrane osobných údajov určujú hranice kompetencií úradu, ako štátneho orgánu s celoslovenskou pôsobnosťou vykonávajúceho nezávislý dozor nad ochranou osobných údajov a Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, ako regulačného úradu pre oblasť elektronických komunikácií vykonávajúceho dohľad v rozsahu určenom zákonom o elektronických komunikáciách. Spolupráca úradov za účelom ochrany osobných údajov na úseku elektronických komunikácií je z hľadiska ich pôsobnosti a kompetencií potrebná.

12.3. Ochrana osobnosti a súkromia v občiansko-právnej rovine

Ochrana osobnosti a súkromia človeka má v právnom poriadku Slovenskej republiky svoje nezastupiteľné miesto. Ich ochranu pred neoprávnenými zásahmi priznávajú aj právne predpisy patriace do občianskoprávnej roviny, najmä zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) alebo Zákonník práce.

Ochrana osobnosti a súkromia sa zaručuje nielen vo vzťahu k orgánom verejnej moci, ale aj pred neoprávneným zasahovaním fyzických osôb a právnických osôb do súkromného a rodinného života iných osôb. Fyzická osoba, ktorej bolo neoprávnené zasiahnuté do práva na ochranu jej osobnosti, môže podľa Občianskeho zákonníka uplatniť prostriedky osobnostno-právnej ochrany na príslušnom súde.

V hodnotenom období úrad oslovil Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vo veci súdnych sporov týkajúcich sa ochrany osobnosti, osobných údajov a súkromia jednotlivcov. V rámci súdnej agendy v oblasti občianskoprávných nárokov ochrany v rámci osobnosti bolo vo všeobecnosti v rokoch 2015 právoplatne skončených 641 vecí; v roku 2016 to bolo 831 vecí. Údajmi týkajúcich sa priamo ochrany osobných údajov a súkromia jednotlivcov Analytické centrum Ministerstva spravodlivosti nedisponuje.

12.4. Trestnoprávny aspekt ochrany osobných údajov

Porušenie ochrany osobných údajov má konsekvencie nielen administratívno-právne, na ktorých prejednanie je kompetentný úrad, občiansko-právne, o ktorých rozhodujú sudy Slovenskej republiky, ale aj môže mať aj trestnoprávne dôsledky.

Z pohľadu trestno-právnej roviny ide najmä o trestný čin poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a trestný čin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa ustanovenia § 374 Trestného zákona. Prešetrovanie a skúmanie, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty uvedených trestných činov patrí do kompetencie orgánov činných v trestnom konaní.

Podľa štatistickej ročenky o činnosti prokuratúry Slovenskej republiky za rok 2015, sa v rámci ukončených trestných stíhaní osôb v obvode krajských prokuratúr za rok 2015, pri trestnom čine poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa ustanovenia § 247 Trestného zákona bolo v roku 2015 stíhaných jedenásť osôb, obžalovaná bola jedna osoba a odsúdené dve osoby. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa ustanovenia § 374 Trestného zákona bolo stíhaných sedem osôb, obžalované bola tri osoby a odsúdených sedem osôb. V rámci údajov o súdených osobách, za trestný čin poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa ustanovenia § 247 Trestného zákona boli v roku 2015 súdené štyri osoby, z toho dve boli odsúdené, a dve oslobodené spod obžaloby. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa ustanovenia § 374 Trestného zákona boli v roku 2015 súdených deväť osôb, z toho sedem osôb bolo odsúdených, a dve osoby boli oslobodené spod obžaloby.

Podľa štatistickej ročenky o činnosti prokuratúry Slovenskej republiky za rok 2016, sa v rámci ukončených trestných stíhaní osôb v obvode krajských prokuratúr za rok 2016, pri trestnom čine poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa ustanovenia § 247 Trestného zákona bol v roku 2016 stíhané dve osoby, a rovnako boli obžalované dve osoby. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 Trestného zákona bolo stíhaných 9 osôb, obžalovaných bolo 8 osôb a odsúdených sedem osôb. V rámci údajov o súdených osobách, za trestný čin poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247 Trestného zákona boli v roku 2016 bola súdené jedna osoba, a jedna osoba bola odsúdená. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 Trestného zákona boli v roku 2016 súdených 7 osôb, a sedem osôb bolo odsúdených.

Podľa informácií poskytnutých Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky v roku 2015 pri trestnom čine poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247 Trestného zákona boli zistené trestné činy/začaté trestné stíhanie v 23 prípadoch, a vznesené obvinenie bolo v dvoch prípadoch, pričom celkovo bolo poškodených 23 osôb. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 Trestného zákona boli zistené trestné činy/začaté trestné stíhanie v dvadsiatich troch prípadoch, a vznesené obvinenie bolo v siedmich prípadoch, pričom celkovo bolo poškodených dvadsaťtri osôb.

Podľa informácií poskytnutých Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky v roku 2016 pri trestnom čine poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247 Trestného zákona boli zistené trestné činy/začaté trestné stíhanie v sedemnástich prípadoch, a nebolo vznesené žiadne obvinenie, pričom celkovo bolo poškodených sedemnášť osôb. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 Trestného zákona boli zistené trestné činy/začaté trestné stíhanie v dvadsiatich prípadoch, a vznesené obvinenie bolo v siedmich prípadoch, pričom celkovo bolo poškodených dvadsať osôb.

13. Medzinárodnoprávna ochrana osobných údajov

13.1. Predsedníctvo Slovenskej republiky v Rade Európskej únie

Predsedníctvo v Rade Európskej únie je jednou z najdôležitejších a najnáročnejších úloh členských štátov vyplývajúcich z členstva v Únii. Rada Európskej únie ako jedna z troch hlavných inštitúcií Európskej únie formuje legislatívu Únie, koordinuje jej politiky a hľadá dohodu na dôležitých politických otázkach medzi jednotlivými inštitúciami. Spolu s Európskym parlamentom je hlavným rozhodovacím orgánom únie. Na jej čele sa členské štáty striedajú každých šesť mesiacov.

Slovenská republika predsedala Rade Európskej únie v období od júla 2016 do decembra 2016 (SK PRES). V oblasti ochrany osobných údajov z toho vyplývala úloha viesť rokovania Pracovnej skupiny pre výmenu informácií a ochranu údajov (tzv. DAPIX), ktorá plní úlohy týkajúce sa vykonávania právnych predpisov a politik súvisiacich s výmenou informácií a ochranou osobných údajov, najmä v oblasti presadzovania práva. Značnú časť agendy tejto platformy tvorila počas roka 2015 finalizácia textu Nariadenia a príprava podkladov pre jeho schválenie v Európskom parlamente. Zástupcovia úradu sa už v tomto roku v rámci prípravy na zodpovednú úlohu stretli tak s lotyšským predsedníctvom za účelom výmeny skúseností s prácou skupiny DAPIX a koordináciou činností zastrešených na vnútroštátnej úrovni a aktivít a rokovaní prebiehajúcich na úrovni Rady EÚ, ako aj so zástupcami Sekretariátu Rady EÚ, ktorá administratívne podporuje činnosť Rady.

V druhej polovici roka 2016, ktorá koreluje s obdobím SK PRES, sa dôraz presunul na rokovania o jednotnej pozícii členských štátov k modernizovanému zneniu Dohovoru 108 a jeho Výkladovej správe, ktoré boli sfinalizované na stretnutí CAHDATA v júni 2016. V súvislosti s Dohovorom sa uskutočnili tri riadne zasadnutia pracovnej skupiny DAPIX a jedno neformálne stretnutie Radcov na Stálom zastúpení Slovenskej republiky v Bruseli.

Dôležitým bodom v programe SK PRES bolo schválenie rozhodnutia, ktorým sa Európska únia poverila uzavrieť tzv. „Zastrešujúcu dohodu“ (v anglickom jazyku označená ako „*Umbrella Agreement*“) a príprava podkladov pre prácu Európskeho parlamentu. Dohoda, ktorá vytvorila komplexný rámec ochrany údajov pre spoluprácu v oblasti presadzovania trestného práva medzi Spojenými štátmi americkými a Európskou úniou, zlepšila práva občanov Európskej únie v tejto oblasti a poskytla im súdne prostriedky nápravy pri porušení práv na súdoch v Spojených štátoch, bola prijatá 2. decembra 2016.

Ochrana osobných údajov bola teda aj z vyššie uvedených dôvodov na programe rokovaní Zasadnutia vysokých štátnych úradníkov Európskej únie a Spojených štátov amerických, ktoré sa uskutočnilo 8. a 9. septembra 2016 v Bratislave. Zasadnutia sa zúčastnil aj zástupca úradu.

Počas SK PRES úrad v októbri 2016 zorganizoval prvé zo série multilaterálnych stretnutí orgánov dozoru nad ochranou osobných údajov Českej republiky, Rakúska, Maďarska, Poľska a Slovenskej republiky. Tieto stretnutia sú zamerané na zdieľanie skúseností vzájomne silne prepojených krajín jedného regiónu pri implementácii Nariadenia vrátane vplyvov na organizáciu úradov. Spoločného zasadnutia zástupcov dozorných orgánov v oblasti ochrany osobných údajov sa zúčastnili predsedovia respektíve podpredsedovia dozorných orgánov a vedúci právnych a medzinárodných oddelení, zástupca Úradu na ochranu osobných údajov v Bruseli počas SK PRES ako aj zástupkyňa Európskej komisie.

13.2. Pracovná skupina 29 (WP 29)

Pracovná skupina 29 alebo tzv. W29 („*Article 29 Working Party*“) je zriadená podľa článku 29 smernice 95/46/ES. Členmi pracovnej skupiny sú čelní predstavitelia dozorných úradov pre ochranu osobných údajov členských štátov Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru, zástupca Európskej komisie a Európsky dozorný úradník pre ochranu osobných údajov (EDPS).

Pracovná skupina 29 je oficiálnym poradným orgánom Európskej komisie pre oblasť ochrany osobných údajov a hlavným fórom pre danú oblasť v rámci Európskej únie.

Pracovná skupina 29 vydáva stanoviská k právnym aktom Európskej únie a medzinárodným zmluvám, ktoré sa týkajú spracúvania osobných údajov, prijíma odborné stanoviská a odporúčania, ak pri spracúvaní údajov vzniknú situácie, ktoré vnútroštátna legislatíva členských štátov Európskej únie nepredpokladá, ak dochádza k porušovaniu práv dotknutých osôb pri spracovávaní ich osobných údajov. Taktiež vydáva odporúčania národným dozorným orgánom na ochranu osobných údajov k jednotnej implementácii článkov smernice 95/46/ES.

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 v rámci pracovnej skupiny článku 29 aktívne pôsobilo deväť podskupín špecializovaných na výklad kľúčových inštitútov a definícií (*Key Provisions*), koordináciu aktivít jednotlivých podskupín (*Future of Privacy*), spoluprácu medzi dozornými orgánmi Európskej únie a medzinárodnú spoluprácu (*Cooperation*), otázky spojené s novými technológiami a technickými aspektmi spracúvania (*Technology*), prenos osobných údajov do tretích krajín (*International Transfers*), spracúvanie osobných údajov na účely ochrany hraníc a verejného poriadku (*Borders, Travel and Law Enforcement*), spracúvanie osobných údajov finančnými inštitúciami (*Financial Matters*), spracúvanie osobných údajov vo verejnom sektore (*E-government*) a spoluprácu pri vykonávaní rozhodnutí (*Enforcement*). Oproti predchádzajúcemu hodnotiacemu obdobiu došlo k nárastu počtu podskupín o dve špecializácie, keď v roku 2015 vznikla podskupina *Cooperation* a v roku 2016 podskupina *Enforcement*, a to z dôvodu rastúcej potreby vytvárať platformy pre intenzívnu spoluprácu dozorných orgánov pri výkone ich právomocí.

Úlohou týchto podskupín je príprava stanovísk a pracovných dokumentov k jednotlivým oblastiam spracúvania osobných údajov. Z dôvodu šetrenia finančných prostriedkov sa v hodnotenom období úrad do činnosti podskupín zapájal zasielaním písomných podkladov alebo v rámci písomného konania. Od roku 2017 sa v súvislosti s aplikáciou Nariadenia a zintenzívneniu prác v rámci jednotlivých podskupín plánuje aktívna účasť úradu na zasadnutiach vybraných podskupín.

V roku 2015 sa uskutočnilo päť riadnych zasadnutí pracovnej skupiny článku 29 a jedno mimoriadne plenárne zasadnutie týkajúce sa právnych dopadov rozhodnutia vo veci C-362/14 Maximilian Schrems proti Data Protection Commissioner. Úrad sa zúčastnil štyroch zasadnutí. V roku 2016 sa obdobne uskutočnilo päť riadnych plenárnych zasadnutí a jedno mimoriadne zasadnutie. Úrad sa v tomto roku zúčastnil všetkých plenárnych zasadnutí.

V hodnotenom období sa práca pracovnej skupiny 29 zameriavala na monitorovanie legislatívnych prác na návrhu právnych aktov v rámci balíka reformy ochrany osobných údajov a neskôr na vytvorení akčného plánu a plánu tvorby usmernení pre ich úspešnú aplikáciu, analýze dopadu rozhodnutia Maximilian Schrems proti Data Protection Commissioner

a monitorovaniu negociácií nového právneho režimu pre prenos údajov do Spojených štátov amerických, podmienkam uschovávanía údajov a prístupu orgánov činných v trestnom konaní k osobným údajom, ako aj využívaniu údajov z osobných záznamov o cestujúcich v leteckej doprave (PNR), poskytovaní cloudových služieb či záväzným vnútropodnikovým pravidlám pre sprostredkovateľov.

V roku 2015 pracovná skupina článku 29 prijala jedno usmernenie upravujúce kritériá pre zabezpečenie súladu s požiadavkami ochrany osobných údajov pre oblasť automatickej výmeny osobných údajov na daňové účely, vysvetlivky k záväzným vnútropodnikovým pravidlám sprostredkovateľa a tiež štyri odporúčacie stanoviská a dve prehlásenia k implementácii rozhodnutia vo veci C-362/14 Maximillian Schrems proti Data Protection Commissioner a automatickým vnútroštátnym výmenám osobných údajov na daňové účely.

V roku 2016 pracovná skupina 29 prijala jeden pracovný dokument na tému odôvodnenosti zásahov do základného práva na ochranu súkromia a práva na ochranu osobných údajov pri sledovaní v súvislosti s prenosom údajov, tri odporúčacie stanoviská a jedno prehlásenie k akčnému plánu na implementáciu Nariadenia.

V uvedených dokumentoch sa pracovná skupina článku 29 venovala tiež hodnoteniu návrhu nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách, zverejňovaniu osobných údajov na účely transparentnosti vo verejnom sektore či k otázkam ochrany súkromia a osobných údajov pri využívaní dronov. Uvedené dokumenty sú zverejnené na webovej stránke pracovnej skupiny (http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/index_en.htm).

13.3. Výbor zriadený podľa článku 31 smernice 95/46/ES

Výbor na ochranu osôb s ohľadom na spracúvanie ich osobných údajov je zriadený podľa čl. 31 smernice 95/46/ES. Tento výbor je poradným orgánom Európskej komisie a je zložený zo zástupcov členských štátov Európskej únie. Jeho funkciou je asistovať Európskej komisii pri realizácii jej opatrení. Výbor schvaľuje alebo dáva výhrady k návrhom dokumentov Európskej komisie a to predovšetkým tých, ktoré súvisia s cezhraničným prenosom osobných údajov. Výbor sa schádza ad hoc podľa potreby, väčšinou raz za rok.

V hodnotenom období bol predmetom rokovaní výboru vyjadrenie sa výboru resp. schválenie nového právneho režimu na prenos osobných údajov do spojených štátov amerických tzv. Štítu súkromia , t.j dohody medzi EÚ a USA (v anglickom jazyku označený ako „*EU – U.S. Privacy Shield*“) o prenose osobných údajov z EÚ do USA, ako aj k zmene jedenástich rozhodnutí Európskej komisie o primeranosti, ku ktorým došlo na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci C-362/14 Maximillian Schrems proti Data Protection Commissioner.

13.4. Poradný výboru k Dohovoru 108

Poradný výbor Rady Európy k Dohovoru o ochrane jednotlivcov s ohľadom na automatické spracovanie osobných údajov (Dohovor 108) sa stretáva na spoločných rokovaníach spravidla jeden až dva krát za rok. Na stretnutiach formuluje stanoviská, resp. odporúčania pre krajiny, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru 108, týkajúce sa aktuálnych alebo sporných otázok spojených so spracúvaním osobných údajov. Odporúčania, resp. predbežné stanoviská sú prijímané na plenárnych zasadaniach Poradného výboru Dohovoru 108 alebo v písomnom konaní prostredníctvom elektronickej pošty.

V rokoch 2015 a 2016 sa konali dve plenárne zasadnutia Poradného výboru, a to v júli 2015 a júni 2016. Úrad bol zastúpený na oboch zasadnutiach. Okrem toho sa v októbri 2016 zúčastnil aj zasadnutia tzv. Úradu poradného výboru (v anglickom jazyku označený ako „*Bureau of the Consultative Committee of the Convention*“), ktorý funguje ako podporná pracovná skupina a pripravuje dokumenty na prijatie plenárnym zasadnutím Poradného výboru k Dohovoru 108.

V hodnotenom období sa Poradný výbor intenzívne venoval téme modernizácie Dohovoru 108. Okrem toho v hodnotenom období vypracoval a schválil stanoviská k pristúpeniu ďalších krajín k Dohovoru 108 (Tunisko, Kapverdy, Burkina Faso) a tiež k ochrane osobných údajov pri spracúvaní údajov o osobných záznamov o cestujúcich v leteckej doprave. Naďalej sa pracuje na revízii Odporúčania k ochrane údajov o zdraví a usmerneniach pre spracúvanie tzv. Big Data.

Na úrovni Parlamentného zhromaždenia Rady Európy boli v oblasti ochrany osobných údajov prijaté dve rezolúcie, konkrétne Rezolúcia 2060 (2015) k zvýšeniu ochrany oznamovateľov závažnej protispoločenskej činnosti a Rezolúcia 2067 (2015) k problematike masového sledovania, ktoré výbor vo svojom stanovisku podporil, ako aj dve odporúčania Výboru ministrov, a to Odporúčanie Výboru ministrov Rec(2015)5 k spracúvaní osobných údajov v pracovnoprávných vzťahoch a Odporúčanie Výboru ministrov Rec(2016)1 o ochrane a zlepšení ochrany slobody prejavu a práva na rešpektovanie súkromného života vzhľadom na sieťovú neutralitu.

Úrad tiež predložil Rade Európy v anglickom jazyku vypracovanú správu o jeho činnosti za rok 2015 a informoval ju o svojich aktivitách plánovaných v súvislosti s Dňom ochrany osobných údajov pre rok 2017.

13.5. Ad hoc výbor Rady Európy pre ochranu osobných údajov (CAHDATA)

Rada Európy vytvorila v roku 2013 ad hoc výbor pre ochranu osobných údajov (CAHDATA). Účelom zriadenia výboru CAHDATA bolo ukončenie diskusie o modernizácii Dohovoru 108 a predloženie konečného návrhu Výboru ministrov. Cieľom modernizácie Dohovoru 108 je prijať právny nástroj, ktorý by bol schopný riešiť otázku ochrany osobných údajov na medzinárodnej úrovni pri súčasnom vývoji informačných komunikačných technológií.

V hodnotenom období sa uskutočnilo jedno zasadnutie výboru CAHDATA v júni 2016, na ktorom sa podarilo schváliť návrh modernizácie Dohovoru 108. Tento návrh bol s niekoľkými výhradami predložený Výboru ministrov Rady Európy na schválenie. Ďalšie rokovania o návrhu si vyžadovali koordináciu pozície prezentovanej na úrovni Európskej únie, ako aj na stretnutiach skupiny GR-J pre právnu spoluprácu na úrovni rady Európy.

Dohovor je aktuálne jediným globálnym nástrojom ochrany osobných údajov, ktorého zmluvnými stranami sú nielen členské krajiny Európskej únie, ale aj tzv. tretie krajiny (Ruská Federácia, Čierna Hora, Srbsko, Ukrajina, Uruguaj), preto stretnutia výborom predstavujú jedinečnú platformu medzinárodnej spolupráce v oblasti ochrany osobných údajov. V hodnotenom období pritom Dohovor ratifikovali tri krajiny (Turecko, Tunisko a Maurícius).

13.6. Dozorné orgány v oblasti presadzovania práva

Na úrovni Európskej únie bolo zriadených niekoľko osobitných inštitúcií na účelom vzájomnej spolupráce a výmeny informácií medzi orgánmi činnými v trestnom konaní.

Základom na zriadenie príslušných inštitúcií, ako aj podporných nástrojov umožňujúcich spracúvanie a výmenu informácií v rámci informačných systémov spoločenstva sú najmä medzinárodné právne nástroje ako Dohovor o Europole, Dohovor o Schengenskom informačnom systéme, Dohovor o používaní informačných technológií na colné účely a ďalšie.

Výkon dozoru nad ochranou osobných údajov spracúvaných v takýchto informačných systémoch vykonávajú v úzkej súčinnosti buď spoločné dozorné orgány zriadené Európskou komisiou a jej orgánmi alebo skupiny pre koordináciu dozoru zriadené EDPS. Zástupcovia úradu reprezentovali Slovenskú republiku v spoločných dozorných orgánoch a skupín koordinácie dozoru pre Schengenský informačný systém II (SCG SIS II), vízový informačný systém (SCG VIS), colný informačný systém (JSA Custom, SCG CIS), Europol (JSB Europol), Eurodac (SCG Eurodac).

13.6.1. Spoločný dozorný orgán Europolu (JSB Europol)

Európsky policajný úrad (Europol) bol zriadený rozhodnutím Rady č. 2009/371/SVV s cieľom poskytovať pomoc a podporu činnostiam vykonávanými príslušnými orgánmi členských štátov a ich vzájomnej spolupráci pri predchádzaní organizovanej trestnej činnosti, terorizmu a iným formám závažnej trestnej činnosti, ktorá sa týka dvoch alebo viacerých členských štátov, a v boji proti takýmto formám trestnej činnosti. Rozhodnutie nahradil Dohovor o zriadení Európskeho policajného úradu (dohovor o Europole), ktorý bol založený na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii. V roku 2016 bolo prijaté nové nariadenie o Europole (2016/794), ktoré sa začalo uplatňovať od 01. mája 2017.

Z dôvodu dozoru nad spracúvaním osobných údajov Europolom bol v zmysle článku 34 Rozhodnutia Rady č. 2009/371/SVV o zriadení Európskeho policajného úradu zriadený spoločný dozorný orgán (JSB Europol). Cieľom vzniku spoločného dozorného orgánu bolo poskytnúť dozorným orgánom členských štátov platformu pre vzájomnú spoluprácu, komunikáciu a koordináciu ich činností. Spoločný dozorný orgán má pôsobnosť v otázkach týkajúcich sa výkonu a výkladu, pokiaľ ide o činnosti Europolu súvisiace so spracúvaním a využívaním osobných údajov, v otázkach týkajúcich sa kontrol vykonaných nezávisle národnými dozornými orgánmi členských štátov alebo uplatňovania práva na prístup a v otázkach súvisiacich s vypracúvaním harmonizovaných návrhov spoločných riešení existujúcich problémov.

V hodnotenom období 2015 a 2016 sa úrad zúčastnil spolu troch zasadnutí, a zástupca úradu bol členom odvolacej komisie, zaoberajúcej sa sťažnosťami dotknutých osôb, ktoré sa domáhali svojich práv z hľadiska ochrany ich osobných údajov pri ich spracúvaní zo strany Europolu. Dozorné orgány neboli spokojné s vybavením ich žiadostí na prístup, zmenu alebo výmaz osobných údajov Europolom.

Predmetom zasadnutí bolo aj prijatie správy „Obete obchodovania s ľuďmi, perspektíva ochrany osobných údajov“. V tejto správe sa zavádzajú osobitné podmienky, ktoré orgánom pomôžu v súlade s vnútroštátnym právom niest' zodpovednosť a zodpovedať sa za spracovanie osobných údajov osôb, ktoré ako obeť obchodovania s ľuďmi potrebujú ochranu.

V rámci spoločného dozorného orgánu sa diskutovali aj výsledky kontrolnej činnosti v Europole o navrhovaní sa odporúčania na zlepšenie činnosti. Špeciálne bola v máji 2015 vykonaná kontrola ako Europol implementoval program sledovania financovania terorizmu („*The Terrorist Finance Tracking Agreement*“).

Aj v rámci nového právneho režimu o Europole (účinného od mája 2017) bude pokračovať aktívna spolupráca medzi Európskym úradníkom pre ochranu údajov (EDPS) a jednotlivých národných dozorných orgánov. Novinkou je zriadenie Rady pre spoluprácu, zloženej zo zástupcov EDPS a zástupcov národných dozorných orgánov. Rada má poradnú funkciu.

13.6.2. Spoločný dozorný orgán Colného informačného systému

Úrad dohliada aj nad Colným informačným systémom, ktorý je v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorými sa ustanovuje Colný kódex Únie. Právny základ CIS stanovený predovšetkým v nariadení Rady (ES) č. 515/1997 sa v roku 2015 zmenil a doplnil nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1525. Príslušné zmeny zahŕňajú obdobia uchovávaní údajov (5 rokov plus 2 roky v prípade potreby namiesto ročného preskúmania až na 10 rokov) a zavedenie možnosti obmedziť viditeľnosť nových prípadov na príslušné orgány vybraných členských štátov.

Úrad je súčasťou spoločného dozorného orgánu Colného informačného systému („*JSA Customs*“), ktorý bol vytvorený na základe čl. 18 Dohovoru o využívaní informačných technológií na colné účely, ako orgán oprávnený vykonávať dozor nad spracúvaním osobných údajov v colnom informačnom systéme (CIS). Úlohou JSA je hlavne monitorovanie a uplatňovanie ustanovení legislatívy o ochrane osobných údajov, preskúmava problémy, ktoré môžu vzniknúť pri prevádzke CIS, vypracováva návrhy pre spoločné riešenia problémov, ako aj stanoviská k adekvátnosti opatrení na ochranu osobných údajov.

V oblasti ochrany osobných údajov v súvislosti s colným informačným systémom pôsobí aj koordinačná skupina pre dohľad nad Colným informačným systémom (SCG CIS). Tá je tvorená zo zástupcov JSA Customs a EDPS. S cieľom podporiť dobrú spoluprácu s JSA pre colníctvo je jeho predseda zvyčajne zvolený za predsedu koordinačnej skupiny pre dohľad nad CIS, ako je tomu v súčasnosti. Zástupca úradu bol na schôdzi v decembri 2016 zvolený za podpredsedu koordinačnej skupiny. Pracovné stretnutia oboch podskupín býva koordinované a nasleduje na seba.

V roku 2015 sa uskutočnili dve stretnutia SCG CIS a v roku 2016 jedno stretnutie SCG CIS. Úrad sa zúčastnil všetkých stretnutí. Hlavnými bodmi rokovania SCG CIS bolo vydanie dokumentu „*Sprievodca prístupom do CIS*“, ktorý predstavuje pomôcku pre dotknuté osoby aké majú práva v súvislosti so spracúvaním ich osobných údajov v colnom informačnom systéme. Sprievodca obsahuje kontakty v rámci členských štátov na príslušné orgány na ktoré je možné žiadosti adresovať, ako aj kontakty na národné dozorné orgány.

V rámci skupiny sa pripravuje nový dokument, ktorý bude predstavovať spoločný postup v prípade kontroly zo strany národných orgánov. Uvedené má zabezpečiť, že kontroly sa vykonávajú podobným spôsobom, a teda zistenia v jednotlivých členských budú lepšie porovnateľné.

Novým systémom, ktorý sa začne využívať v roku 2017 je systém registrovaných vývozcov (REX). V systéme nie je veľa osobných údajov (iba kontaktné informácie pre zástupcov registrovaných vývozcov, tieto informácie sú k dispozícii príslušným orgánom a môžu byť uverejnené so súhlasom dotknutej osoby). Pre tento informačný systém sa nevytvorila žiadna osobitná koordinačná skupina pre dohľad SCG, a preto, ak to bude potrebné, relevantné informácie sa budú zdieľať v CIS SCG. Úrad bude predstavovať národný dozorný orgán aj pre tento informačný systém.

V roku 2016 bola prijatá výročná správa činnosti SCG CIS za roky 2014 a 2015.

13.6.3. Pracovná skupina koordinácie dozoru nad SCG SIS II

Schengenský informačný systém II, ktorý bol zriadený Rozhodnutím Rady 2007/533/SVV umožňuje príslušníkom určených bezpečnostných zložiek členských krajín pristupovať k údajom o pátraní po osobách a veciach, ktoré boli do Schengenského informačného systému vložené ktoroukoľvek členskou krajinou a v konkrétnych prípadoch adekvátne na takéto záznamy reagovať.

Pracovná skupina koordinácie dozoru nad Schengenským informačným systémom II (SCG SIS II) patrí do skupiny pracovných skupín zriadených EDPS. Zámerom je podriadenie dozoru nad ochranou osobných údajov spracúvaných európskymi orgánmi zodpovednému úradu, ktorým je v tomto prípade EDPS.

SCG SIS II bola zriadená v súlade s článkom 46 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) a článku 62 rozhodnutia Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II). V hodnotenom období sa SSG SIS II stretla štyrikrát, pričom úrad sa zúčastnil všetkých stretnutí. Predmetom stretnutí bola predovšetkým výmena informácií o výkonne dozornej činnosti a nedostatkoch, s ktorými sa jednotlivé členské štáty pri dozornej činnosti stretávajú, ako aj jednotný výklad a aplikovanie príslušných ustanovení.

Na stretnutia boli pozvaní aj zástupcovia Európskej komisie a Európskej agentúry pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti („eu-LISA“), aby prezentovali súčasný stav informačných systémov, ako aj návrhy legislatívnych zmien v riešenej oblasti. Predmetom pracovnej skupiny bolo vytvorenie a vydanie dokumentov ako Spoločný rámec pre vykonávanie kontrol dozornými orgánmi, alebo Sprievodca pre prístup do SIS II. V rámci stretnutí taktiež EDPS informuje o inšpekčnej činnosti, ktorú vykonáva v centrálnom systéme SIS II.

V roku 2016 bola prijatá výročná správa činnosti SCG CIS za roky 2013 až 2015.

13.6.4. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Vízový informačný systém

Ďalšou pracovnou skupinou, ktorá patrí do skupiny pracovných skupín zriadených EDPS je SCG VIS. Vízový informačný systém (VIS) slúži predovšetkým vízovým orgánom pre účely posudzovania žiadostí týkajúcich sa víz, pre účely konzultácie s inými členskými štátmi, ako aj orgánom zodpovedným za výkon hraničných kontrol resp. kontrol vykonávaných na území členských štátov pre účely overenia držiteľa víz alebo pravosti samotných víz. Dozor nad vnútroštátnou časťou informačného systému vykonávajú národné dozorné orgány, t. j.

v podmienkach Slovenskej republiky úrad, a EDPS kontroluje, či riadiaci orgán vykonáva činnosti spracúvania osobných údajov v súlade s týmto nariadením, ako aj vykonáva pravidelný audit činností spracúvania osobných údajov.

Ako aj v ostatných prípadoch, úlohou tejto skupiny je koordinácia výkonu dozoru nad spracúvaním osobných údajov na národnej úrovni. SCG VIS bola zriadená v súlade s článkom 43 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS). V hodnotenom období sa úrad zúčastnil štyroch rokovaní SCG VIS, po dve každý rok.

Na stretnutí skupiny sa zúčastnili aj zástupcovia Európskej komisie a eu-LISA, pričom sa s nimi diskutovalo o súčasnom stave zavádzania systému VIS, vývoji týkajúcom sa kvality údajov v systéme a úloh subdodávateľov.

Skupina vytvorila dotazníky zamerané v rámci vnútroštátnej úrovne na kontrolu zoznamu orgánov, ktoré majú prístup k systému VIS, prístupu do VIS na účely presadzovania práva a výkonu práv dotknutých osôb. Skupina na základe informácií z dotazníkov následne vydala príslušné správy k jednotlivým problematikám.

Na základe odporúčaní z plenárnych rokovaní SCG VIS úrad vykonáva aj kontrolu spracúvania osobných údajov na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky. V roku 2015 to bolo v Albánsku a Moskve, a v roku 2016 v Bielorusku. O týchto kontrolách zástupca úradu referoval na zasadnutiach pracovnej skupiny VIS.

13.6.5. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Eurodac

Systém Eurodac bol zriadený nariadením Rady (ES) č. 2725/2000, ktoré sa týka zriadenia systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru. V roku 2013 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov, ktorým sa s účinnosťou od 20. júla 2015 zrušuje uvedené nariadenie z roku 2000.

Účelom systému, ktorý je v prevádzke od januára 2003, je napomáhať členským štátom EÚ pri určení, ktorý členský štát by podľa Dublinského nariadenia mal byť zodpovedný za posúdenie určitej žiadosti o azyl.

Zasadania SKD Eurodac zvoláva EDPS, ktorý zároveň v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov vykonáva dohľad nad centrálnou časťou systému a koordinuje činnosť národných dozorných orgánov.

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 sa úrad zúčastnil štyroch zasadnutí SCG Eurodac. Stretnutí sa zúčastnil aj zástupca eu-LISA, ktorý informoval o najnovšom vývoji v oblasti eu-LISA. V septembri 2015 sa uskutočnila návšteva členov skupiny v eu-LISA v Štrasburgu, kde sa bližšie oboznámili s činnosťou systému, so špecifickým dôrazom na zavedenie nových pravidiel v zmysle nového nariadenia o Eurodacu. Následne v roku 2016 prebiehala kontrola eu-LISA zo strany EDPS.

Na stretnutí v novembri 2016 bol zo strany Európskej komisie predstavený návrh zmeny systému Eurodac. Nakoľko sa členovia skupiny nestotožnili s niektorými navrhovanými zmenami, vypracovali list adresovaný Európskemu parlamentu a Rade Európskej únie, kde poukázali potrebu zmien návrhu. Výhrady smerovali predovšetkým voči nízkemu veku mladistvých, ktorým by mali odoberať odtlačky prstov, o možnosti prenosu osobných údajov do tretích krajín, a k účelom, na ktoré môžu byť údaje využité.

V rámci skupiny bola vypracovaná správa o národnom uplatňovaní nových pravidiel Eurodac.

13.6.6. Pracovná skupina koordinácie dozoru pre Informačný systém vnútorného trhu

Účelom SKD IMI je koordinácia a výkon dozoru nad spracúvaním osobných údajov v informačnom systéme pre vnútorný trh. Toto spracúvanie sa uskutočňuje na základe nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES („nariadenie o IMI“). Nariadenie umožňuje výmenu informácií v administratívnych oblastiach ako je napríklad pri uznávaní odborných kvalifikácií, alebo pri uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

V hodnotenom období sa uskutočnilo len jedno plenárne zasadnutie SCG IMI, a to v júni 2016. Úrad sa predmetného stretnutia nezúčastnil. Predmetom stretnutia bolo prijatie rokovacieho poriadku a voľba predsedu a podpredsedu pracovnej skupiny. Zároveň bol prerokovávaný budúci program skupiny, a určila sa štruktúra a časový harmonogram správy o činnosti skupiny. Na stretnutí sa zúčastnili aj zástupcovia Európskej komisie, s ktorými prebiehala diskusia ohľadne súčasného stavu IMI.

13.7. Expertná pracovná skupina Európskej komisie k Nariadeniu a Smernici

Expertná skupina zriadená Európskou komisiou k Nariadeniu a Smernici bola ustanovená v druhej polovici roka 2016 s cieľom napomôcť Európskej komisii pri implementácii novoprijatých právnych aktov EÚ. V súvislosti s Nariadením sa agenda podskupiny sústreďí na precizovanie podmienok, za akých je možné na vnútroštátnej úrovni v rámci právnej úpravy ochrany osobných údajov docieľiť efektívnu a jednotnú aplikáciu Nariadenia. Pokiaľ ide o implementáciu smernice, práca skupiny smeruje k tomu, aby bola implementáciou zabezpečená vysoká úroveň ochrany práv jednotlivcov pri spracúvaní osobných údajov na účely trestného konania, nerušená výmena údajov a efektívna policajná a súdna spolupráca.

Členmi expertnej pracovnej skupiny sú experti z členských štátov Európskej únie, ako aj zástupcovia krajín Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko) a Švajčiarska. Táto platforma zároveň umožňuje efektívnu výmenu informácií medzi členskými štátmi o prebiehajúcich legislatívnych zmenách spojených s aplikáciou Nariadenia a poskytuje priestor pre vzájomné zdieľanie skúseností s riešením jednotlivých právnych otázok.

Úrad participoval na práci expertnej skupiny účasťou na zasadnutiach venovaných téme aplikácie Nariadenia. Agenda zasadnutí sa upriamovala predovšetkým na problematiku právnych základov spracúvania osobných údajov, ďalšiemu spracúvaniu a kompatibilite účelov spracúvania, spracúvaniu osobitnej kategórie osobných údajov, osobitným situáciám spracúvania a obmedzeniam.

14. Medzinárodné stretnutia s partnerskými orgánmi dozoru

Spolupráca dozorných orgánov a príslušných inštitúcií pre oblasť ochrany osobných údajov vychádza jednak zo smernice 95/46/ES, jednak z Nariadenia. Nariadenie totiž stavia spoluprácu dozorných orgánov členských štátov Európskej únie a Európskeho hospodárskeho spoločenstva na novú úroveň vytvorením mechanizmov spolupráce pri vyšetrowaní sťažností, ako aj presadzovaní rozhodnutí v prípadoch tzv. cezhraničného spracúvania. V dôsledku toho vzájomné stretnutia úradu s dozornými orgánmi iných krajín nadobudlo na význame, vzhľadom na to, že v druhej polovici hodnoteného obdobia (rok 2016) dochádzalo k postupnému kreovaniu procesov pre úspešnú aplikáciu Nariadenia. Vo vzťahu k dozorným orgánom tzv. tretích krajín spolupráca a výmena odborných informácií medzi dozornými orgánmi ostáva naďalej jednou z kľúčových aktivít, ktorej cieľom je pomáhať efektívnej komunikácii a kvalitnejšiemu zabezpečeniu úloh na úseku ochrany osobných údajov.

14.1. Bilaterálne stretnutie s českým dozorným orgánom

V roku 2016 sa uskutočnilo bilaterálne stretnutie s Úradom na ochranu osobných údajov Českej republiky na tému aplikácie Nariadenia. Zástupcovia oboch úradov analyzovali ustanovenia relevantné vo vzťahu k novým kompetenciám a povinnostiam dozorných úradov a tiež upozornili na ustanovenia, ktoré považujú za zásadné pri ich zosúladení a uvádzaní do praxe. Predmetom výmeny informácií bol aj legislatívny postup pri úprave všeobecne záväzných právnych predpisov. Zástupcovia si tiež vymenili informácie o postupoch, ktoré už v tom čase prebiehali v súvislosti so zosúladowaním národnej legislatívy s Nariadením. Úrady okrem iného prerokovali aj možnosti vzájomnej spolupráce a výmeny informácií v režime upravenom Nariadením, vrátane poskytovania relevantných informácií a pomoci v lehotách na vybavovania žiadostí o informácie a prijímanie opatrení. V závere stretnutia načrtli možnosti výmeny informácií v rámci prechodného obdobia s cieľom otestovať nároky na personálne, technické a organizačné zabezpečenie pred nadobudnutím účinnosti Nariadenia.

14.2. Multilaterálne stretnutie dozorných orgánov

Úrad v októbri 2016 úspešne zorganizoval prvé stretnutie dozorných orgánov krajín Vyšehradskej štvorky a Rakúska vo Vrakúni. Stretnutia sa zúčastnili predsedovia dozorných orgánov - predsedníčka českého Úradu pro ochranu osobních údajů, predseda Úradu na ochranu osobných údajov a slobodného prístupu k informáciám Maďarskej republiky, predsedníčka poľského Úradu ochrany osobných údajov (GIODO) a predsedníčka Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky.

Predmetom rokovaní predsedov dozorných orgánov bola aktualizácia implementácie Nariadenia, a to v rovine legislatívnej, ako aj o rozhodnutiach týkajúcich sa personálnej politiky a finančných možností dozorných orgánov. Predsedovia sa venovali tiež perspektívam ďalších stretnutí a spolupráce.

Stretnutia dozorných orgánov sa zúčastnili aj zamestnanci právnych a medzinárodných oddelení, ktorí spolu so zástupkyňou Európskej komisie intenzívne pracovali na výklade a aplikácii jednotlivých ustanovení Nariadenia týkajúcich sa vybraných inštitútov (právne základy spracúvania, certifikácia, posúdenie vplyvov, rizikové operácie).

14.3. Konferencie dozorných orgánov strednej a východnej Európy

Konferencia dozorných orgánov na ochranu osobných údajov strednej a východnej Európy predstavuje regionálne fórum, kde si zástupcovia dozorných úradov každoročne vymieňajú skúsenosti v oblastiach špecifických pre krajiny strednej a východnej Európy.

Okrem krajín V4 sú účastníkmi konferencie aj Estónsko, Litva, Lotyšsko, Bulharsko, Chorvátsko, Rumunsko, Čierna Hora, Macedónsko, Bosna a Hercegovina, Gruzínsko, Kosovo, Moldavsko, Albánsko, Arménsko, Ukrajina a Rusko. Postupne sa pridávajú nové krajiny, ktoré majú záujem o členstvo v konferencii.

V roku 2015 sa konferencia dozorných orgánov strednej a východnej Európy konala v Durrës v Albánsku, v roku 2016 v Sarajeve, v Bosne a Hercegovine. Úrad bol zastúpený na oboch konferenciách.

Na konferencii v Albánsku boli jednou z hlavných tematických oblastí „Nové technológie a ich dosah na súkromie“, kde sa rozoberala otázka dronov, súkromia v aplikáciách smartfónov, Internet of Things, smart metering systémy a dosah na ochranu osobných údajov. Ďalšími tematickými okruhmi boli aj „Reforma európskej ochrany osobných údajov“ a „Úrady na ochranu osobných údajov a ich súčasné skúsenosti“.

Nosnou témou konferencie v Bosne a Hercegovine bolo monitorovanie formou videozáznamu v súkromnom aj verejnom sektore, kde sa riešili aj skúsenosti a prístupy úradov na ochranu osobných údajov pri monitorovaní zamestnancov na pracovisku.

14.4. Jarné konferencie dozorných orgánov

Jarné konferencie európskych dozorných orgánov na ochranu osobných údajov sa uskutočňujú pravidelne vždy v inej krajine už niekoľko rokov. Zúčastňujú sa ich splnomocnení na ochranu osobných údajov členských štátov Európskej únie a Rady Európy. Prítomní sú aj zástupcovia Európskej komisie, Európskej únie a orgánov presadzovania práva, ako aj spoločných dozorných orgánov na ochranu osobných údajov Európskej únie a Rady Európy. Konferencie sa končia prijatím série významných dokumentov a využívajú prácu svojich podskupín, ktoré sú zamerané na konkrétne problémy spoločného záujmu.

V roku 2015 sa zástupca úradu zúčastnil jarnej konferencie, ktorá sa konala v Manchestri, Spojené kráľovstvo.

Hlavnou témou konferencie v roku 2015 bola ochrana osobných údajov v praxi. Zdôraznené bolo, že prvoradým záujmom dozorných orgánov by malo byť dbanie o to, čo vlastne občania od týchto dozorných orgánov očakávajú. Požiadavka voči prevádzkovateľom, okrem iného je, aby organizácie transparentným a jasným spôsobom informovali dotknuté osoby o spracúvaní ich osobných údajov a uistili sa, že ich zamestnanci vedia a dokážu implementovať bezpečnostné opatrenia v praxi, a to aj pomocou tréningov technických a organizačných zručností. Predmetom diskusie boli aj výzvy, ktorým dozorné orgány čelia v súvislosti s rozširovaním využívania nových technológií pri povinnosti dodržiavať legislatívu, ktorá na nich nestíha reagovať.

14.5. Svetové konferencie komisárov pre ochranu osobných údajov a súkromia

Celosvetové konferencie komisárov pre ochranu osobných údajov a súkromia sa uskutočňujú raz ročne. Konferencie sú platformou na výmenu informácií a najlepších skúseností pre všetky svetové orgány dozoru nad ochranou osobných údajov. Ich cieľom je posilniť medzinárodnú spoluprácu medzi dozornými orgánmi, identifikovať najhlavnejšie problémy v oblasti ochrany osobných údajov a vytýčiť smerovanie v strednodobom až dlhodobom horizonte.

Úrad sa zúčastnil 38. ročníka svetovej konferencie komisárov pre ochranu osobných údajov a súkromia, ktorá sa v októbri 2016 konala v Marakéši, Maroko. Konferencie sa zúčastnili zástupcovia členských krajín Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru, tretie krajiny zo všetkých kontinentov (Ruská federácia, Južná Kórea, Ghana, Kapverdy, Filipíny, Nový Zéland, Kanada a ďalšie), ako aj početné množstvo zástupcov medzinárodných organizácií (OECD, OSN), neziskového sektora (EPIC) a akadémia (Univerzita v Ottawe reprezentovaná popredným odborníkom na právo moderných technológií, Ianom Kerrom či prof. Mireille Hildebrandt z Vrije Universiteit Brussel).

Konferencia sa venovala viacerým vysoko aktuálnym otázkam globálneho významu spojeným so spracúvaním osobných údajov, a to téme vývoja humanoidných robotov a jeho dopadu na ochranu súkromia a právo ako také, na ktorú neskôr nadviazala téma trendov v moderných technológiách a vo vede, ďalej problematike hromadného sledovania komunikácie, šifrovaniu komunikácie a zachovaniu základných ľudských práv, využitiu údajov v udržateľnom rozvoji (napr. pri veľkých humanitárnych krízach na analýze dát založenej distribúcií humanitárnej pomoci), prenosom osobných údajov a odlišnostiam jednotlivých právnych úprav, ako aj možnostiam digitálneho vzdelávania, a to nielen detí, ale aj starších osôb.

Na konferencii boli zároveň prijaté štyri rezolúcie. Konkrétne, rezolúcia o digitálnom vzdelávaní, rezolúcia o medzinárodnej spolupráci pri výkone rozhodnutí, rezolúcia o ochrancoch ľudských práv, ako aj rezolúcia o vytváraní nových metód pre meranie (a komparáciu) právnej úpravy ochrany osobných údajov.

V rámci workshopu organizovanom projektom PHAEDRA (skratka z anglického výrazu „Zlepšovanie praktickej a užitočnej spolupráce medzi dozornými orgánmi pre ochranu osobných údajov“) vystúpil na konferencii aj zástupca úradu v spoločnom paneli so zástupkyňou francúzskeho úradu (CNIL), Florence Raynal z CNIL, Dariuszom Klozom z Univerzity Vrije v Bruseli a predsedom úradu pre ochranu osobných údajov z Hongu Kongu, p. Stephenom Kay-yi Wongom. Vo svojom vstupe zástupca úradu zdôraznil, že spolupráca dozorných orgánov je v čase globálnej ekonomiky, kedy sú služby a tovar ponúkané cezhranične, rovnako tak ako sledovanie správania zákazníkov, nevyhnutná. Tiež platí, že zastúpenie firiem (materské, dcérske) nie je limitované len na jednu krajinu. Vzhľadom na to, dozorné orgány nemôžu pre zabezpečenie efektívne ochrany osobných údajov pracovať izolovane. Aplikácia nariadenia pritom v tomto kontexte znamená zmenu myslenia dozorných orgánov, ale zároveň nelimituje využitie iných tzv. mäkkých nástrojov. Tie sa budú vytvárať postupne praxou, pričom mechanizmy upravené v Nariadení poskytujú základný rámec, od ktorého sa je možné odraziť. Ďalší rečníci zdôraznili potrebu pracovať na raste dôvery medzi dozornými orgánmi, ktorý je významným predpokladom pre úspešnú spoluprácu a upriamili pozornosť na nástroje, ktoré budú dozorné orgány podľa Nariadenia využívať.

14.6. Iné medzinárodné konferencie a semináre

V hodnotenom období rokov 2015 a 2016 sa úrad zúčastňoval aj ďalších podujatí organizovaných zahraničnými partnermi. Jedným z podujatí bol aj Case handling workshop. Ide o každoročné podujatie na ktorom sa stretávajú a vymieňajú si svoje postrehy z aplikačnej praxe dozorné orgány z celej Európy. Cieľom je ich vzájomná interakcia a vymieňanie si skúseností a tiež prehlbovanie vzájomnej spolupráce. V roku 2015 sa Case handling workshop konal v Tirane, Albánsko a v roku 2016 v Podgorici, Čierna Hora.

Na konferencii v Albánsku bol tematickým okruhom prezentovaných prípadov z praxe „Ochrana údajov vo finančnom a verejnom sektore“, kde boli prezentované napríklad príspevky nemeckej delegácie „Prostriedky ochrany osobných údajov v súvislosti s daňovým identifikačným číslom“ alebo delegácie z Čiernej Hory „Spracovanie osobných údajov finančnými inštitúciami za účelom zistenia úverovej histórie“. Ďalšími okruhmi boli „Zdieľanie informácií medzi úradmi na ochranu osobných údajov v cezhraničných prípadoch“, „Nepredvídateľnosť nových služieb a technológií“. Úrad prezentoval príspevok na tému „Monitorovanie priestoru prístupného verejnosti, prostredníctvom živého vysielania – aplikácia v Slovenskej republike.“

Na konferencii v Čiernej Hore boli prezentované príspevky ako „Skúsenosti holandskej DPA s nahlasovaním porušenia ochrany osobných údajov (*data breach notifications*)“, „Sťažnosti ohľadne práva na výmaz (*right to erasure*)“, kde francúzska delegácia opísala postup francúzskeho úradu na ochranu osobných údajov pri riešení žiadostí o vymazanie, predovšetkým z internetových vyhľadávačov. Viacero príspevkov sa venovalo aj problematike kamerových systémov. Úrad prezentoval príspevok na tému „Výnimka domácich činností versus oprávnenia Úrad na ochranu osobných údajov“, kde poukázal na príklady, kedy nemá kompetenciu v konkrétnych prípadoch konať a to z dôvodu zákonom o ochrane osobných údajov stanovenej výnimky, že sa tento zákon sa nevzťahuje na osobné údaje, ktoré fyzická osoba spracúva pre osobnú potrebu v rámci výlučne osobných alebo domácich činností, najmä vedenie osobného adresáta alebo korešpondencie.

Úrad sa v roku 2015 zúčastnil aj na Medzinárodnej konferencii o ochrane súkromia a osobných údajov v kontexte civilného využitia bezpilotných lietadiel/dronov organizovanej maďarským úradom na ochranu osobných údajov. Zástupcovia všetkých dozorných orgánov sa zhodli na tom, že cieľom legislatívy venovanej ochrane súkromia a osobných údajov nemá byť zakázať využívanie dronov, ale upraviť pravidlá ich využitia tak, aby nedochádzalo k neprimeranému zásahu do práv a právom chránených záujmov jednotlivcov, zabezpečila sa transparentnosť spracúvania osobných údajov týmto spôsobom a zabezpečila sa tak isto vymožitelnosť práv jednotlivcov.

Úrad sa v roku 2015 zúčastnil aj na šiestej medzinárodnej konferencii o ochrane osobných údajov, organizovanej Úradom na ochranu osobných údajov Ruskej Federácie s miestom konania v Moskve, kde bola riešená ochrana osobných údajov v celosvetovom porovnaní. Ako odznelo na konferencii, jedným z problémov pri ochrane osobných údajov v Rusku je nízka úroveň pokút a zároveň ich nízka vymožitelnosť. Najväčší trest je zákaz činnosti pre prevádzkovateľa. Úrad na ochranu osobných údajov Ruskej Federácie preto kladie väčší dôraz na zdôrazňovanie konkurenčnej výhody firiem, ktoré dodržiavajú zákony ochraňujúce súkromie. Témy sekcie, ktorej sa zúčastňovali zahraniční delegáti boli: Právo na zabudnutie, Safe Harbour, lokalizácia dát - novela zákona o spracovaní OÚ v Rusku, Situácia a aktuálne problémy úradov na ochranu osobných údajov účastníckych krajín. Zo strany Rady Európy bol prezentovaný vývoj modernizácie Dohovoru 108, ako aj vydávania stanovísk na aktuálnu

problematiku ako je napríklad Big Data, údaje o cestujúcich v leteckej doprave (PNR), zdravotné údaje, profilovanie.

V roku 2015 sa konalo tiež medzinárodné stretnutie odborníkov a zainteresovaných pracovníkov o systéme eCall a jeho implementácii v krajinách EÚ v Brne, Česká republika, ktorého organizátorom boli Informačné kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku, v Českej republike, Rakúsku a Maďarsku. Predmetom rokovania bolo nariadenie (EÚ) 2015/758 z 29. apríla 2015 o požiadavkách typového schválenia pri zavádzaní palubného systému eCall využívajúceho službu tiesňovej linky 112 a o zmene smernice 2007/46/ES (ďalej len „nariadenie eCall“). Nariadenie eCall zavádza systém automatického tiesňového volania ako povinnú výbavu vo všetkých nových typoch automobilov od 31. marca 2018. Ide o zariadenie, ktoré v prípade nehody (prostredníctvom senzorov v automobile) automaticky zalarmuje záchranné zložky. V rámci budúcej aplikácie je úlohou úradu dohliadať, aby boli prijaté dostatočné bezpečnostné opatrenia na zamedzenie možnosti neoprávneného zneužitia údajov zbieraných pri tomto monitorovaní.

Zástupca úradu sa zúčastnil diskusie na tému „Pseudonymizácia a ochrana údajov v Big Data“, ktorú organizovalo Ministerstvo vnútra Nemeckej spolkovej republiky, s miestom konania v Bruseli, Belgicko. Na diskusii odznelo, že v súčasnej dobe má iba Rakúsko a Nemecko skúsenosť so pseudonymizáciou. Iba tieto dva štáty majú vo svojich zákonoch o ochrane osobných údajov, príp. v iných osobitných predpisoch zavedenú povinnosť prevádzkovateľov mať osobné údaje uložené v pseudonymizovanej podobe. V Európe je potrebná právna úprava, ktorá je prispôbená riziku. Riziko vyplývajúce zo spracúvania údajov pre dotknuté osoby nemôže paralyzovať spracúvanie osobitných údajov prevádzkovateľmi. Príspevky predniesli aj súkromné spoločnosti, ktoré poskytujú databázy súladné s požiadavkami pseudonymizácie. Najvyššou možnosťou pseudonymizácie je šifrovanie, tak aby primárny kľúč („*primary key*“) nikdy neopustil zákazníka.

V roku 2016 sa v Manchestri, Spojené kráľovstvo, uskutočnilo stretnutie k medzinárodnej spolupráci, a to v súvislosti s činnosťou platformy GPEN (Global Privacy Enforcement Network), združujúcej authority zaoberajúce sa ochranou osobných údajov v rámci celého sveta. Účelom stretnutia bolo predstavenie výročnej správy za rok 2015 a predstavenie „Príručky k uskutočňovaniu medzinárodnej spolupráce“, ako aj nadviazanie bližšej spolupráce medzi jednotlivými úradmi. Súčasná právna úprava určuje medzinárodnú spoluprácu stále na báze dobrovoľnosti a nie povinnosti, pričom nie sú jasne stanovené pravidlá ako je čas poskytnutia pomoci, forma a prostriedky spolupráce, skutočnosť, či ide o spoločné vyšetrowanie alebo vyšetrowanie vedie iba jedna dozorný orgán a ostatné dozorné orgány poskytujú len spoluprácu. Zmena nastane s Nariadením, kde sú stanovené pravidlá pre dozorné orgány členských štátov Európskej únie. Medzinárodnú spoluprácu je však stále potrebné precizovať.

Úrad sa v roku 2016 zúčastnil aj na stretnutí národných autorít k modernizácii smernice (EÚ) č. 58/2008/ES týkajúca sa spracúvania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (ďalej len „e-Privacy smernica“). Nakoľko došlo k schváleniu Nariadenia, je nevyhnutné v rámci zmien predpisov v oblasti ochrany osobných údajov uskutočniť aj revíziu e-Privacy smernice, ktorá obsahuje osobitné pravidlá pre spracúvanie osobných údajov v elektronickom prostredí, napríklad osobitne upravuje spracúvanie cookies, lokalizačných dát, nahlasovanie bezpečnostných incidentov. Predmetom stretnutia bola revízia súčasného stavu a určenie rozsahu potrebných zmien. Súčasťou stretnutia bol aj workshop, kde sa riešili konkrétne ustanovenia e-Privacy smernice a potreba ich zmeny.

V hodnotenom období sa zástupcovia úradu zúčastňovali tiež sektorovo zameraných podujatí, ako napríklad konferencie o ochrane osobných údajov vo finančnom sektore, poisťovníctve, zdravotníctve organizovaná na súdnom dvore Európskej únie v Luxemburgu, ktorá sa zamerala na rýchly technologický rozvoj a jeho využívanie v týchto sektoroch (Blockchain, eHealth, využívanie robotov v zdravotnej starostlivosti) a s tým spojenú reguláciu ochrany osobných údajov. Úrad odbornou prednáškou prispel aj na konferencii 'Transparentnosť vo farmapriestore', kde zástupca úradu zamerl na prezentovanie novej právnej úpravy ochrany osobných údajov, Nariadenia a jeho aplikáciu u prevádzkovateľov vo farmaceutickom sektore.

Ďalej sa úrad zúčastňoval pracovných stretnutí mestských a obecných polícií organizovaných na regionálnej úrovni. Svojimi príspevkami zástupcovia úradu prispeli k lepšej informovanosti zástupcov mestských a obecných polícií o problematických oblastiach pri spracúvaní osobných údajov. Najvýraznejšou oblasťou s dopadom na veľký okruh dotknutých osôb bolo spracúvanie osobných údajov obcami a mestami, prostredníctvom monitorovania priestorov prístupných verejnosti. Zástupcovia úradu poskytli množstvo informácií a konzultácií, čo sa následne prejavilo aj v znižujúcom sa počte kontrolných zistení smerujúcich voči obciam a mestám v súvislosti s kamerovými informačnými systémami.

Zástupca úradu sa v roku 2016 zúčastnil prvého ročníka medzinárodnej odbornej konferencie a stretnutia zástupcov obecných polícií Vyšehradskej štvorky, ktoré sa konalo v Českej republike. Zástupca úradu bol jediným zástupcom dozorného orgánu v oblasti ochrany osobných údajov za všetky zúčastnené krajiny. Predmetom vystúpenia bolo porovnanie problémových oblastí pri spracúvaní osobných údajov obecnými políciami jednotlivých krajín, s poukazom na rastúce kompetencie obecných polícií a presúvanie spracúvania citlivých osobných údajov do virtuálneho sveta.

V roku 2016 úrad vyzval starostov miest a obcí na spoluprácu, pričom ponúkol možnosť účasti zástupcov úradu na nimi organizovaných podujatiach, s cieľom informovať zástupcov miest a obcí o problémových oblastiach pri spracúvaní osobných údajov, najmä v súvislosti s monitorovaním priestorov prístupných verejnosti.

15. Zhodnotenie stavu za roky 2015 a 2016 a odporúčania

Hodnotené obdobie rokov 2015 a 2016 znamenalo pre oblasť ochrany osobných údajov zásadný zlom vyplývajúci z dosiahnutia politickej dohody členských štátov Európskej únie a následného zavŕšenia legislatívneho procesu k Nariadeniu. Nesporne ide o významný krok a posun tak na vnútroštátnej, ako aj v medzinárodnom kontexte na ceste k zvýšeniu ochrany súkromia jednotlivcov, ktoré je vo veku neustále sa rozvíjajúcich informačných technológií, globálnej ekonomiky a sociálnych sietí, krehkou hodnotou. Je potrebné hlavný cieľ Nariadenia, ochranu osobných údajov, chápať nielen ako nastavenie správnej praxe prevádzkovateľov a sprostredkovateľov pri spracúvaní osobných údajov v komerčnej sfére, ale predovšetkým ako zásadný pilier presadzovania a rešpektovania základných ľudských práv, predovšetkým práva na súkromie.

Nariadenie nadobudlo účinnosť 24. mája 2016 a má sa začať uplatňovať 25. mája 2018. V priebehu dvoch rokov, tzv. tranzitného obdobia, sa členské štáty musia pripraviť na aplikáciu nových pravidiel. V tejto fáze je pritom kľúčová nielen legislatívna činnosť, a teda zosúladienie vnútroštátnej právnej úpravy s požiadavkami Nariadenia, ale aj príprava orgánov dozoru nad ochranou osobných údajov, ktoré sa intenzívne pripravujú na uchopenie nových úloh a kompetencií. Jednou z takýchto výziev je aj nastavenie postupov vzájomnej spolupráce medzi nimi ako aj spolupráce s Európskym výborom pre ochranu údajov.

V ďalšom období sa na európskej úrovni dá ešte v súvislosti s posilňovaním jednotného digitálneho trhu očakávať predloženie návrhu nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách (*e-Privacy*), špecializovanej a komplementárnej právnej úpravy k Nariadeniu, ako aj zavŕšenie legislatívneho procesu spojeného s nariadením regulujúcim spracúvanie osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie.

Na vnútroštátnej úrovni možno konštatovať zlepšenie povedomia dotknutých osôb o problematike ochrany osobných údajov a všetkých práv s tým spojených, ako aj zvýšenie počtu prevádzkovateľov a sprostredkovateľov dobre informovaných o povinnostiach, ktoré majú v súvislosti so spracúvaním osobných údajov. To je demonštrované tak zvýšením počtu podaných podnetov a návrhov na začatie konania zo strany dotknutých alebo iných osôb, ako aj snahou prevádzkovateľov a sprostredkovateľov získať od úradu relevantné usmernenie prostredníctvom telefonických, písomných a emailových konzultácií. Potešujúce je, že súlad s platnými právnymi predpismi nemá výlučne formalistický charakter a u prevádzkovateľov sa zlepšuje dodržiavanie bezpečnosti spracúvania osobných údajov z dôvodov pochopenia významu ich vlastnej ochrany a zabezpečenia bezpečnosti údajov o ich podnikaní.

Rovnako aj zákonodarcovia pri tvorbe zákonov systematickejšie dbajú na ochranu osobných údajov a do legislatívnych návrhov v súlade s požiadavkami právneho poriadku zakotvujú ustanovenia týkajúce sa spracúvania osobných údajov vrátane účelu, rozsahu a zoznamu spracúvaných osobných údajov a prípadných povolených spracovateľských operácií. Tým sa zvyšuje právna istota adresátov právnych noriem, ako sa aj jednoznačne vymedzuje právny základ spracúvania osobných údajov.

Nadálej platí, že osobné údaje majú byť v bezpečí a základné právo na ochranu osobných údajov a súkromia, ako ľudské právo, sa má dodržiavať. Za týmto účelom možno formulovať nasledovné odporúčania.

1. Štátna správa

Štát vykonáva svoje práva ako aj povinnosti predovšetkým prostredníctvom orgánov štátnej správy, pričom všetky práva a povinnosti vyplývajú z ustanovení zákonov. Nakoľko štát disponuje veľkým množstvom osobných údajov, ktoré v mnohých prípadoch obsahujú aj citlivé osobné údaje, je nevyhnutné, aby bola bezpečnosti ochrane osobných údajov venovaná zvýšená pozornosť, a to pri zavádzaní mechanizmov spracúvania, ako aj pri samotnom spracúvaní, kde je vysoké riziko individuálneho pochybenia. Dôležitým faktorom je aj tvorba právnych predpisov, pri ktorej treba brať do úvahy dopady a iné zásahy do práva na ochranu osobných údajov a súkromia jednotlivcov.

2. Podnikateľská sféra

Podnikateľská sféra je ďalším subjektom disponujúcim rozsiahlymi databázami, ktorých obsahom sú aj osobné údaje. Častým právnym základom spracúvania je pritom súhlas dotknutej osoby. Okrem už vyššie spomenutej bezpečnosti spracúvania osobných údajov je potrebné zdôrazniť vytváranie podmienok pre efektívne uplatňovanie práv dotknutých osôb, nakoľko ich porušenie môže znamenať nielen riziko sankcie zo strany úradu, ale aj stratu dobrého mena medzi klientmi či obchodnými partnermi. Je potrebné spomenúť aj dôsledné plnenie informačnej povinnosti, nakoľko práve transparentnosť vo vzťahu k dotknutej osobe vyvoláva pocit dôvery a eliminuje potrebu dotknutej osoby riešiť prípadné pochybnosti prostredníctvom úradu či médií.

3. Dotknuté osoby

Samotné dotknuté osoby sú hlavnými subjektmi, ktoré by mali niesť zodpovednosť za svoje osobné údaje, a to predovšetkým pri ich dobrovoľnom poskytovaní a zverejňovaní. V dobe rozsiahleho vplyvu sociálnych médií a rýchleho technického vývoja je dosah akejkoľvek informácie omnoho väčší a závažnejší ako v minulosti, kedy sa o prípadnej skutočnosti dozvedel len malý okruh osôb. Dotknuté osoby by mali od prevádzkovateľov požadovať dôsledné plnenie ich zákonných povinností, predovšetkým informačnej povinnosti, a to najmä vo vzťahu k právnemu základu spracúvania, kedy by malo byť dotknutej osobe pred začatím spracúvania zrejmé, či spracúvanie konkrétneho osobného údajá prevádzkovateľom vyplýva zo zákonnej povinnosti alebo ten ktorý údaj potrebuje na iný účel. Dotknutej osobe by mal byť poskytnutý taký rozsah informácií, aby sa o spracúvaní založenom na súhlase sama dobrovoľne rozhodla.

4. Záver

Osobné údaje v dnešnej dobe nie sú len hodnotou, ktorú právo vehementne ochraňuje, ale aj artiklom, ktorý má ekonomický potenciál. Ten s vývojom ďalších a ďalších moderných technológií rastie. Aj preto je potrebné dbať na to, aby sa s osobnými údajmi nakladalo bezpečne a spracúvali sa v len nevyhnutnej miere. Zo strany štátnej moci by táto skutočnosť mala byť reflektovaná pri tvorbe zákonov, zo strany prevádzkovateľov a sprostredkovateľov pri získavaní osobných údajov, ich spracúvaní ako aj uplatňovaní práv dotknutých osôb. Dotknuté osoby by mali chrániť samé seba obozretným prístupom pri ich poskytovaní.

To by malo byť reflektované aj vo výchove a vzdelávaní, kde je nevyhnutné znovu a znovu apelovať, aby deťom a mladistvým ukázali cestu, akou sa pri využívaní technológií a sociálnych médií bezpečne vydať.

„Naše osobné údaje – naša cena – naša zodpovednosť“